

Zbornik
ob 50-letnici
PD Ptuj

Ptuj, 2003

Založilo in izdalo:

Planinsko društvo Ptuj ob 50-letnici v nakladi: 300 izvodov

Uredniški odbor:

Viktorija Dabič, urednica

Kristina Šamperl- Purg, pomočnica urednice

Tone Purg, član

Hermina Šilak, članica

Tadeja Radek, članica

Uroš Vidovič, član

Mira Žuraj, tajnica in pomočnica

Sandi Kelnerič, član

Jezikovno pregledala: Viktorija Dabič

Oblikovanje in tisk: Tiskarna Viljem Polajžer s.p. Ptuj

Ptuj, 2004

CIP – Kataložni zapis o publikaciji

Univerzitetna knjižnica Maribor

796.52(497.4 Ptuj)(082)

ZBORNIK ob 50-letnici Planinskega društva Ptuj

: 1953-2003 / [uredniški odbor Viktorija Dabič

. . . [et al.]. – Ptuj : Planinsko društvo, 2004

1. Dabič, Viktorija 2. Planinsko društvo (Ptuj)

COBISS.SI – ID 53293313

Petdeset let Planinskega društva Ptuj

Srečati se z Abrahamom je že v času pred Kristusovim rojstvom veliko spomenilo. Sam Kristus je za svoje nagovore ljudstvu bil okaran s strani rimske oblasti, češ, kaj nam boš govoril, saj se še z Abrahamom nisi srečal. Doživeti Abrahama je torej že od nekdaj pomenilo pridobiti določene pravice. Spoštovane planinke in planinci, če vam je torej kdo do danes kaj oporekal, v bodoče že iz spoštovanja do tradicije tega ne sme več početi.

Med vašimi številnimi rezultati, ki ste jih dosegli v 50 letih delovanja, smo vsi skupaj lahko še zlasti ponosni na vašo vlogo pri vzgoji mladih. Le redke so namreč organizacije, ki jim je pri poplavi različnih možnosti za mlade, uspelo v lastne vrste vključiti več kot 50 % mlade populacije. Skozi vaše delo se mladi učijo ceniti lepote narave in sprejemati telesni napor kot nekaj pozitivnega. Planinarjenje je zanesljivo multikulturna dejavnost, kjer se mlad človek razvija skladno z naravo. Ob tem pa postaja duhovno bogatejši in ustvarjalnejši. Planinarjenje je namreč koristno in lepo zaradi gibanja in druženja v skupini, zaradi občudovanja ter spoznavanja narave in to tistih njenih najmanj oskrunjenih in najmogočnejših stvaritev.

V zadnjih letih se ob ljubiteljskem planinarjenju pojavlja vse več mladih planincev in planink iz našega okolja, ki nastopajo na področnih in državnih tekmovanjih v športnem plezanju. Težko je sicer opisati občutke, ki jih doživljajo planinci, še posebej alpinisti, ko premagujejo nemogoče, ko si vedno znova dokazujejo, da človek lahko kadarkoli najde pot preko ovir. Tournstno početje zagotovo veliko pomaga pri oblikovanju pozitivnega vedrega življenjskega značaja. Vsakdo, ki se je v življenju srečal s premagovanjem otipljivih ovir in jih je bil sposoben premagati, je veliko bogatejši od tistih, ki ovire v glavnem samo vidijo, krivdo za nezmožnost premagovanja ovir pa prenašajo na okolico.

Mestna občina Ptuj je ves čas podpirala delovanje planinskega društva. Osebno si bom prizadeval, da bomo v okviru danih možnosti še naprej skrbeli za podporo in razvoj te plemenite dejavnosti.

Naj mi bo dovoljeno, da se ob tej priložnosti iskreno zahvalim za opravljeno delo vsem članicam in članom planinskega društva in še zlasti vsem predsednikom, ki so največ pripomogli pri razvoju vašega društva.

dr. Štefan Čelan

Zborniku na pot

Veliko modrosti je bilo izrečenih ob podobnih jubilejih. Najteže je vse lepo izreči takrat, ko so glavni igralci še polni energije in mladostnega poleta, zaradi števila let pa pričakujemo tudi zrel razmislek in postanek na poti z mislijo, kako dalje.

Ali je ob takšnem jubileju že smotrno umiriti korak, se ogledati okoli sebe in pretehtati dejanja, da bi pravilno usmerili nadaljnja razmišljanja?

Prehrojena pot Planinskega društva PTUJ je bogata in vredna občudovanja. Ko smo se ob jubileju ozirali okoli, spraševali in iskali spomine, smo izvedeli veliko zanimivega. Za veliko vsega nismo vedeli, ker smo planinci po navadi skromni ljudje, ki iščemo svoja doživetja bolj zase in se na samem ob orumenelih listih in drobnih posušenih cvetkah spomnimo dogodkov, ki so se nam vtisnili v spomin. Resnično veliko drobnih zgodbic, veliko fotografij, ki niso nastale samo v lepem vremenu, ampak tudi v deževnem in meglenem, da lahko le s težavo še koga prepoznamo. Današnja tehnika sicer omogoča, da se še tako deževen dan osvetli. Toda naš spomin živahneje oživi prav ob tistem starem, orumenelem, komaj vidnem. Koliko naših prijateljev in staršev, ki so usmerjali naše prve korake, je oživelo v naših spominih. Koliko ožjih družinskih članov je že odšlo, pa ostajajo z nami med našimi orumenelimi fotografijami, med popotniškimi dnevniki in še kje.

Prekrasni diapozitivi, ki so dolgo stali lepo spravljeni, so izgubili svojo barvo in lesk, v naših razmišljanjih pa so prav tako svetli, kot so bili ob svojem nastanku.

Ali smo se res toliko postarali s tem našim ABRAHAMOM, da so tiste drobne glavice na slikah postale mame in očetje in danes že pridno vabijo v hribe svoje najmlajše.

Ko ob takih svečanih priložnostih človek presoja prehrojeno pot, spoznava, da pišejo in ustvarjajo zgodovino posamezniki, entuziasti, zagnanci, ki so svojo ljubezen posvečali plemenitim ciljem društva. Načrti, ki so jih snovali, so rodili sadove. Njihovo delo se čuti še danes in bo ostalo del naše skupne zgodovine.

Zavedamo se, da je ponujeno branje samo drobec vsega, kar bi želeli predstaviti. Veliko je ostalo nedorečenega, veliko spominov bi bilo vredno obdržati tudi za naše zanamce. Vsaka generacija si prizadeva storiti najboljše, kar je v njeni moči, čas pa presodi, kaj je bilo najurednejše. Števil-

ni posamezniki, ki so ustvarjali mozaik našega dela, morda ne bodo našli svojih imen v teh naših zapisih. Nič hudega! Vemo za njihovo delo, ostali so v naših srcih in zagotovo bodo tudi njihova imena priurela na dan ob kakšni podobni priložnosti.

Vsem, ki so nas bodrili, nam ohranjali arhiv in zvesto čuvajo dokaze o svojih planinskih doživetjih, se zahvaljujem za sodelovanje in jim polagam na srce, da te spomine čuvajo kot lučko, ki naj nikoli ne ugasne. Morda jo bomo še kdaj potrebovali, da nam bo razsvetlila misel na prehojeno pot in nam zagotovila pravo smer v naših smelih načrtih za prihodnost.

Urednica

Ostala bo v naših srcih - Kristina Šamperl-Purg (10. 5. 1950 - 5. 7. 2002)

Kristina Šamperl-Purg na kontrolni točki na Ptujski Gori 1998 (četrta z leve).

Spominjam se najinega prvega srečanja v letu 1980, na srečanju arhivskih strokovnih delavcev v Ptujju. Ko so mi jo predstavili, je nosila dve debeli kiti, izpod prijaznega čela me je zvedavo opazovalo par toplih, prijaznih oči. Sodelovala je v organizacijskem odboru posvetovanja, urnih korakov urejala še zadnje podrobnosti pred začetkom uradnega dela.

Na kasnejših srečanjih sva mnogokrat izmenjali mnenja o tem ali onem strokovnem vprašanju. Bila je imenitna sogovornica, izjemno razgledana in predana svojemu delu. Njeni prispevki v strokovnih revijah, glasilih, časnikih in publikacijah, so imeli težo in trdno osnovo v raziskovalnem delu. Veliko njenih tem je bilo vezano na Ptuj in okolico. Odlično je znala povezati znanje iz umetnostne zgodovine, zgodovine in arhivistike. Šele mnogo kasneje sem izvedela, da je za umetnostno zgodovinski prikaz zahodnega ptujskega kora v ptujski proštijiški cerkvi prejela študentsko Prešernovo nagrado.

V arhivskih vrstah je bila prepoznavna po proučevanju starejšega gradiva do 19. stoletja. V ta sklop lahko uvrstimo tudi njene projekte, vezane na 600 let upravne in ustavne zgodovine Ptujja ob 600- letnici statuta. Leta 1990 je postala koordinatorica projekta PTUJSKA TROJKA - obnova minoritskega samostana s postavitvijo Marijinega znamenja in preselitev knjižnice in pošte.

Nepozabna in prepoznavna pa je njena aktivnost pri projektu, ki je dozorel v letu 1997 - Janez Puh, izumitelj, tovarnar, vizionar. Kristina je bila tista, ki je s skrbnim raziskovalnim delom in proučevanjem življenja in na primeru Janeza Puha dokazala, kako je moč uspeti z lastnim delom in samoizobraževanjem. Skoraj pozabljeno osebnost Janeza Puha je obudila do tolikšne mere, da je našel svoje mesto v slovenskih učbenikih, novi nemški enciklopediji, Slovenskem raziskovalnem centru v Ohio v ZDA. Na njeno pobudo je bila obnovljena Puhova cimprača. Univerza v Mariboru pa je v čast Janezu Puhu organizirala mednarodni znanstveni simpozij.

Po osamosvojitvi je za sedem let zapustila arhivske vrste in se preizkusila najprej kot članica Izvršnega sveta občine Ptuj, nato kot vodja oddelka za družbene dejavnosti. Še vedno sem jo srečevala, njeni pogovori so bili usmerjeni na področje kulture, športa, planinstva.

Slutila sem, da ne bo ostala v teh vrstah, želja po nadaljevanju strokovnega dela je bila močnejša. Vrnila se je med arhivske kolege in opravila magistrski študij. Iskreno sem ji čestitala v občinski hiši mesta Ptuj, kjer je bila predstavljena promocija njenega dolgoletnega dela. Čestitka je bila namenjena ne le Kristini kot vrhunski strokovnjakinji, temveč tudi kot prizadevni in vztrajni sodelavki, ženi, mami in dobri prijateljici.

S Kristino sva imeli kar nekaj skupnih točk. Obe sva bili rojeni v istem letu, obe sva skoraj hkrati postali mami, približno v istem časovnem razdobju sva magistrirali in obe sva nadvse ljubili naravo in planinski svet.

Nobena najino srečanje ni minilo brez naštevanja osvojenih vrhov, kjer sva preživiljali prosti čas, ki ga sicer niti Kristina niti jaz nisva imeli veliko.

Obe sva se ozirali v uršace že v gimnazijskih letih; Kristina je osvojila Mont Blanc in kar nekajkrat ponos slovenskih planincev – Triglav. Skupaj s tremi otroki se je zelo rada udeleževala planinskih taborov svojega društva v Martuljku. Njena pripoved je bila tako živa in prisrčna, da me je kar nekajkrat zamikalo preživeti poletje v ptujskem taboru. Z veseljem je sodelovala pri vsebinski zasnovi Dnevnika po Haloški planinski poti, ki ga radi vzamejo v roke vsi, ki želijo prehoditi to zanimivo in kulturno bogato pot.

Ko je z možem Tonetom leta 2001 sodelovala pri predstavitvi moje knjige 100 let organiziranega planinstva v Rušah, mi je s širokim nasmehom sporočila: "Tudi mi bomo pisali zbornik, veš, ob naši 50 letnici. Čaka nas veliko dela, toda pisati za naš zbornik mi ne bo težko." Z veseljem sem ji pritrčila in nazdravili sva že napisanemu ruškemu zborniku in zborniku, o katerem je imela Kristina kot članica uredniškega odbora že idejno zasnovo.

Ptujskim planincem iskreno želim, da bi zgodovino svojih 50 let zapisali tako, kot bi jo zapisala Kristina. Vem, da vam bo to uspelo. Zaradi sebe in zaradi Kristine.

Slavica Toušak

Tako nam je v spomin naši Kristini, ki je bila članica našega uredniškega odbora ZBORNIKA OB 50-LETNICI PD PTUJ zapisala gospa mr. Slavica Toušak.

Naš uredniški odbor si je prizadeval, da bi zbral podatke s prav tako natančnostjo in doslednostjo. Kako nam je uspelo, boste presodili bralci.

Ob 50. obletnici Planinskega društva Ptuj

Drage planinke in planinci, spoštovani gostje!

Lepo pozdravljeni! Veseli smo, da ste se odzvali našemu povabilu na svečano akademijo ob 50. obletnici društva, posebej pa smo veseli naših dragih gostov: župana mestne občine Ptuj, gospoda dr. Štefana Čelana, podpredsednice PZS, gospe magistre Slavice Toušak, županov nekaterih občin, predstavnikov društev iz Podravja in od drugod.

Spoštovani!

Spoznanje, da zahajanje v gore navdihuje in osrečuje, krepi dušo in telo, je pred 50 leti vodilo nekatere Ptujčane, da so se odločili ustanoviti društvo. To se je zgodilo 25.11. 1953. Takrat si je 45 ustanoviteljev društva zapisalo v prvi akcijski program, da bodo hodili v gore in z močnejšo propagandno dejavnostjo navduševali ljudi za hojo v gore. To jim je nedvomno uspelo. Društvo je v minulih 50 letih nemoteno delovalo in doseglo velike uspehe in razvoj. Prvotna izletniška oblika dela je prerasla v eno samo veliko planinsko šolo. Na izletih, predavanjih, taborjenjih, pohodih, orientacijskih in športno plezalnih tekmovanjih ter alpinističnih vzponih in markacijskih akcijah se ni širila in poglobljala samo planinska ideja, temveč so se usa ta leta vzgajali in kalili številni planinci, funkcionarji, vodniki, mentorji, inštruktorji, markacisti, v zadnjem času tudi alpinisti in športni plezalci.

Prizadevanja ustanovnega vodstva so imela močan odmev na ptujski gimnaziji, kjer se je že v šolskem letu 1957/58 ustanovila prva mladinska sekcija, ki pomeni začetek mladinskega planinskega gibanja na Ptuj. Mladini se je poslej posvečalo vse več pozornosti. V letu 1961 se je ustanovila prva planinska skupina na OŠ v Dornavi pod vodstvom nadvse uspešnega mentorja Simona Petroviča. Od tedaj do danes je število naraslo na 17 planinskih skupin po osnovnih šolah na ptujskem območju. Te skupine združujejo čez 50% članstva, kar nam zagotavlja svetlo prihodnost. V društvu je letos vključenih 675 članov vseh starosti. Število je v preteklih letih nihalo, naraščalo in padalo, v najboljših letih je štel že čez 1000 članov. Društvo je član številne družine, ki se imenuje PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE in šteje 238 društev in klubov, v katerih je vključeno okoli 72000 članov. PZS praznuje letos 110. obletnico svojega obstoja.

Dejavnost našega društva je pestra in raznolika. Veliko skrb posvečamo vzgoji in izobraževanju mladih članov. Od leta 1971 dalje skoraj vsako leto organiziramo planinsko šolo. Sprva smo vabili predavatelje od drugod, v zadnjem desetletju pa izobražujemo mlade planince z lastnim, strokovno usposobljenim kadrom. Društvo je v letih od 1962 dalje na tečajih PZS izšolalo okrog 80 vodnikov, od teh 7 inštruktorjev planinske vzgoje in 2 alpinistična inštruktorja. Izobraževalnega programa PZS pa se je udeležilo tudi precej mentorjev šolskih planinskih skupin. Žal je kategorizacija vodnikov močno razredčila vodniški kader, mnogi so zaradi prevelikega administriranja prenehali z delovanjem. Danes je v društvu aktiv-

nih in registrirano 18 vodnikov vseh kategorij. Društvo ima 16 izšolanih markacistov in nekaj športnih plezalcev.

Ena od vidnejših dejavnosti društva je tudi trasiranje, opremljanje in markiranje ter vzdrževanje planinskih poti. Že v prvih letih društvenega življenja so se člani ogrevali za varnejši dostop in bivanje na Donački gori, na katero so že leta 1958 markirali pot iz Stoperc. Donačko goro, ki ima vzdevek tudi Haloški Triglav, je bilo potrebno zaradi njene markantnosti še bolj približati planincem in drugim ljubiteljem narave še z drugih strani. Zato so markacisti v letu 1975 zmarkirali pot iz Žetal in jo poimenovali po Jožetu Žetalskem. Da bi približali planincem in turistom košček naše manj razvite, vendar prelepe domovine-Haloze, se je vodstvo PD leta 1983, ob 30. obletnici društva odločilo, da skupaj z markacisti iz Majšperka in Stoperc strasira, zmarkira in opremi Haloško planinsko pot od gradu na Borlu do vrha Donačke gore, oziroma do Rudijevega doma. Pot tako že 20 let privablja popotnike iz domovine in tujine in jo je do danes prehodilo 1344 popotnikov, ki so za spomin prejeli lično značko s silhueto pokrajine z Donačko goro, kot najvišjim vrhom poti. Društvo je ob tej priliki založilo in izdalo Vodnik - dnevnik poti, ki je doživel že 6 ponatisov v 8.000 izvodih.

Da ne bi prepustili Haloške planinske poti le naključnim obiskovalcem, si je društvo omislilo organizirane množične pohode, ki od leta 1988 usako zadnjo soboto v maju privabljajo več sto ljubiteljev Haloz. Prva štiri leta so pohodniki prejeli za nagrado in spomin na pohod priponko, od leta 1992 do danes pa se lahko potegujejo za bronasti, srebrni in zlati znak ter plaketo pohoda. Na 12 pohodih je tako prejelo 21 udeležencev plaketo za 10 kratno udeležbo, 44 udeležencev si je prislužilo zlato značko za 7-kratno udeležbo, 96 planincev pa je prejelo srebrno značko za petkratno udeležbo. Bronasto značko smo namenili tistim, ki so se pohoda udeležili trikrat. Teh udeležencev je bilo doslej že 259.

Orientacijski pohodi in tekmovanja so bila društvena specialnost in odlika od leta 1968 do leta 1980, ko je planinska orientacija zamrla. Doseženi so bili vidni rezultati, ki se kažejo v številnih priznanjih in pokalih, ki so jih orientacisti vseh starostnih kategorij dosegli na regijskih, republiških in celo zveznih tekmovanjih v prejšnji državi. Planinska orientacija je spet zaživela proti koncu 90. let prejšnjega stoletja in v društvu ponovno uspešno deluje Odsek za orientacijo, ki s svojimi nastopi na območnih in državnem prvenstvu sega tudi po pokalih.

Od leta 1994 je delovala pri PD Ptuj Sekcija AO Akademskega PD Kozjak iz Maribora. Sekcija je v letu 1994/95 izvedla prvo alpinistično solo, iz katere je izšlo več pripravnikov alpinistov, od katerih jih je nekaj

postalo alpinistov, dva pa celo inštruktorja alpinizma. Sekcija se je kadrovsko tako okrepila, da se je v letu 1998 odcepila od AO Kozjak in postala samostojna v okviru PD Ptuj in nadaljevala s skupinskimi ali individualnimi plezalnimi podvigi. Omeniti velja udeležbo enega od inštruktorjev Sandija Vaupotiča v slovenski himalajski odpravi in samostojne podvige Sandija Kelneriča v Patagoniji v Južni Ameriki.

V letu 2000 se je od Alpinističnega odseka izločil športni del plezalcev in se organiziral v Športno plezalni odsek, ki skrbi za vzgojo in tekmovalne uspehe športnih plezalcev. Zametek sega že v leto 1997, ko je bila postavljena prva plezalna stena na prostem, ki se je že čez leto dni preselila v telovadnico na OŠ Breg in se pozneje nadgradila, da danes služi športnim tekmovalcem za tekmovanja. V isti telovadnici se je v letu 1999 postavila tudi mala stena za vadbo, ki pa je bila letos odstranjena in preseljena v telovadnico na OŠ Grajena, kjer se sedaj s finančno pomočjo MOP postavlja znova. Tako bodo imeli športni plezalci spet pogoje za normalno delo, ki je v pretekli kratki dobi že rodilo uspehe. Doseženi so bili tudi že vrhunski rezultati, ki se kažejo v priznanjih, medaljah in pokalih. Med športnimi plezalci izstopa mlada Mina Markovič, ki je že v državni reprezentanci in dosega tudi mednarodne uspehe.

Izletniška dejavnost je osnovna oblika dejavnosti društva. Zanj skrbita mladinski in vodniški odsek društva. Na podlagi usakoletnega programa je društvo v povprečju dvakrat do štirikrat na mesec izvedlo izlete po ožji in širši domovini pa tudi v tujino. Glede na strokovno usposobljen vodniški kader je bil ponujen pester program izletov in pohodov tako po vsebini, kvaliteti in težavnosti od lažjih do najtežjih tur. Izleti so bili bolj ali manj dobro obiskani, množični so bili predvsem mladinski, medtem ko so se in se mnogi starejši člani odločajo tudi za individualne izlete v družinskem krogu ali s prijatelji.

V društvu deluje tudi odsek za varstvo narave, ki s programskimi aktivnostmi vzbuja pri članih skrb za varstvo narave in okolja. Odsek se vključuje v naravovarstvene akcije Mestne občine Ptuj.

Dejavnost je potrebno tudi propagirati in člane informirati o aktivnostih posameznih odsekov. Tega so se zavedali tudi naši predhodniki, ki so ugotovili, da brez propagande ni uspeha in razvoja. Danes skrbi za propagando in informiranje odbor, ki preko medijev, interneta in oglasnega okenca skrbi za sprotno obveščanje članstva in javnosti.

Društvo izvaja tudi založniško dejavnost, ki se izraža v izdanem almanahu (ob 25. obletnici), publikaciji ob 40. obletnici, v izdaji Vodnika-dnevnik HPP. Ob društvenem jubileju smo izdali Dnevnik 5x10 za 50 let, razglednice z motivi s HPP, novoletne voščilnice s planinskimi motivi, ki so

bile med člani prijazno sprejete. Mladinski odsek obljublja v tem letu izdati letni bilten o delovanju planinskih skupin na šolah.

PD Ptuj s to akademijo zaključuje vrsto jubilejnih prireditev v tem letu. 20. 2. 2003 nas je naš alpinist Sandi Kelnerič presenetil s samostojno razstavo v Centru interesnih dejavnosti na Ptuju pod naslovom "Mala narava", kjer je na umetniški način predstavil foto posnetke velikega formata iz narave. Dne 7. 3. 2003 smo izvedli svečani občni zbor, na katerem smo se s priznanji spomnili nekdanjih planinskih sodelavcev. 31. 5. 2003 smo ob zaključku 12. pohoda po HPP pred Rudijevim domom pod Donačko goro izvedli kulturno prireditev v počastitev 110. obletnice SPD, oz PZS, 50. obletnice PD Ptuj in 20. obletnice HPP. 19. in 20. 7. smo bili jubilejno na Triglavu.

Z jubilejnimi prireditvami bomo nadaljevali še v januarju 2004, ko bomo svečano podelili plakete uspešnim udeležencem akcije 5x10 za 50 let, ki je kot naslov pove posvečena 50 letnemu jubileju PD Ptuj. V akcijo se je vključilo okrog 300 planincev tudi iz drugih PD. Do prvega roka jih je uspešno opravilo aktivnosti 55 planincev. Udeleženci so morali obiskati in to tudi dokazati z odtisi žigov v Dnevniku, da so se udeležili desetih planinskih pohodov po Sloveniji, da so obiskali deset predpisanih vrhov, obiskali deset planinskih domov, se spustili v deset podzemnih jam in obiskali deset gradov na Slovenskem.

Pa naj bo dovolj. Veliko je bilo aktivnosti, ki so zadostni razlog za slavo. Dovolite, da vam čestitam ob 50. letnici, nazdravil pa bom v palaciju.

Hvala in prijeten večer.

Tako je zapisal v svojem govoru na svečani akademiji na ptujskem gradu 25. novembra 2003 predsednik PD Tone Purg.

Predsednik Tone Purg govori na slavnostni akademiji 25. novembra 2003.

Ob jubileju smo dobili tudi številne čestitke. Naj zapišemo samo eno.

Planinskemu društvu Ptuj – spoštovani planinski prijatelji!

Ob 50-letnici vašega društva vam iskreno čestitamo. Želimo, da tako uspešno tudi nadaljujete. Z mnogimi ptujskimi planinci smo se veliko in radi družili v dolgih letih našega poznanstva. Upamo, da bodo tako nadaljevali tudi naši zanamci.

Hvala za Pet krat deset za 50 let, saj nas je zopet popeljalo na dolgo pozabljene kraje. Bilo jih je lepo ponovno obiskati.

Planinski pozdrav!

Dragica, Franček in Tomaž Onič iz Poljčan

Nekaj planinskih razmišljanj

Ko sem letos 2. januarja prvič spregovorila o pomenu obletnice našega društva, sem začutila nemir in veselje. Vse leto bo v znamenju praznovanj, druženja, izletov in pregledovanja prehojene poti ob zlatem jubileju.

Saj veste, kako je z ABRAHAMOM pri ljudeh. Mladostno zagnan niti ne slutiš, da so drugi prej opazili tvojo zrelost in preudarnost, tvojo umirjenost in modrost. Naše društvo praznuje torej obletnico, ki je na sredi med mladostno zagnanostjo z našim mladinskim odsekom in med zrelostjo, ki jo predstavljamo starejši člani z našim najstarejšim aktivnim članom Nikom Vukotičem (95 let) na čelu.

Morda le redka društva lahko zapišejo v statistične podatke takšen starostni razpon. Malo katero društvo se lahko pohvali, da ima v Knjigi sedemdesetletnikov na Kredarici vpisanega svojega člana. Naš pokojni profesor Miroslav Gorše se je še pri svojih čilih devetdesetih letih odpravil na Triglav avgusta leta 1981, se vpisal v spominsko knjigo in "začrkal" razsodno misel: "Najhuje v življenju je, ne izkoristiti svojih zmožnosti in živeti na tuj račun!"

Poznala sem veliko zrelih planincev, ki so usak na svoj način prišli v moje življenje in me naučili veliko lepega.

Ko sem davnega leta 1959 prvič zagledala fotografa Jaka Čopa, kako čaka na osvetlitev točno določene skale ob pravem času, mi je njegova podoba ostala v spominu kot simbol silno vztrajnega, potrpežljivega in vestnega človeka. Iskalca lepega, svetlobe in sence življenja tam nekje

visoko zgoraj, kjer oblaki velikani kar naprej nekaj mrmrajo, kot je rad zapisal Jaka pod svoje čudežne umetnine Pelcev nad Trento.

Ko je pred leti obiskoval otroke po vsej Sloveniji in jim pripovedoval pravljico o Zlatorogu, si je izbral za svoje poslušalce tudi učence moje šole. Učakarjev Mitja se bo verjetno še spomnil prizora izpod Golice, ko nas je naš Jaka popeljal med narcisna polja in nam na cvetoči poljani v prelepi, pojoči, njemu lastni gorenjski mehki govoricci pripovedoval pravljico o Zlatorogu.

Na poti v šolo k pripovedovanju pravljice je nekega otroka mimogrede pobožal po laseh in ga povabil s seboj k poslušanju zgodbe. Ko je med obiskom na Ptuj stanoval pri meni, je med knjigami na moji knjižni polici zagledal drobno knjižico Erne Meškove s sila enostavnim naslovom RADA BI VAM POVEDALA. Na hitro jo je prelistal, nato pa počasi prebral stavek: "Deklici, ki ni mogla z nami na Triglav, sem podarila Čopovo knjigo Viharniki, da bi si z njo pričarala lepoto Triglavskega pogorja!".

"Kdo je ta ženska, ki se hvali z mojo knjigo in jo celo podarja?" je iskri-vo uprašal. "Spoznal bi jo rad!"

Ilečev Peter je bil takoj za akcijo, ko sem mu omenila Jakove želje. Sredi nedeljskega dopoldneva smo našli Erno samo doma. Eno uro je trajalo predstavljanje in ugibanje, kdo je gospod, ki jo je obiskal. Spoznavanje med dvema umetnikoma, gornikom, ki vesta drug o drugem toliko zanimivega, pa se nista še nikoli srečala iz oči v oči, je bilo več kot zabavno. Ko je gospa Erna ugotovila, da jo je obiskal sam Jaka Čop, ki ji je prinesel s seboj diapozitive s pravljico o Zlatorogu, ni mogla skriti ganjenosti. Razprla je roke in skromno zavzdihnila: "Verjamem v Boga in zdaj vidim, da me ima resnično rad, ker mi je izkazal takšno milost. Zdaj, ko jaz ne morem več na Triglav, mi je poslal lepoto na moj dom. Kakšna milost!"

Vsakdo od nas, ki smo nocoj tukaj zbrani, nosi v sebi kakšno od planinskih doživetij, ki ga radosti, plemeniti in vznemirja, obenem pa mu vli-va voljo in pogum za nabiranje novih doživetij in iskanja smisla življenja.

Ko se zgodi kakšna huda nesreča v hribih, navadni ljudje najprej obsodijo dogodek s preprostim in znanim vprašanjem: "Kaj hudiča je rinil tja gor! Kaj neki nosi te zanesenjake v strme stene, na zaledenela pobočja med plazove v poledenelo prostranstvo. Čemu v miru ne počakajo v planinski koči, da nevihta mine in se šele potem odpravijo v jasen dan na varno pot.

Samo planinci vemo, kako spoštljivo se je treba lotiti gore, kako jo je treba ves čas pozorno opazovati in se ji dobrikati, da te sprejme v svoje

zavetje. Ko ti dovoli priti na vrh in bi najraje zavriskal od veselja, te nenadoma stisne v grlu ob spoznanju, da se moraš še vrniti v dolino. Čutiš, da te gora zadržuje, te preizkuša in če se ji predolgo motoviliš okoli vrha, postane nestrpna. Pošlje nekaj krokarjev v opomin. "Pojdi v dolino, pusti me samo, da bom lahko kljubovala vetru in viharju, soncu in ljudem."

Večkrat sem se s spoštljivo grozo obračala k Jalovcu in na vsakem koraku čutila tanko, težko razpoznavno črto med korakom v brezpote ali v prepad. Kolikokrat v življenju se mora človek takole odločati med korakom v stran ali naprej. Kolikokrat se je treba za hip vrniti po isti poti in naslednji dan znova poskusiti.

Spomnim se poti na Krn s Komne čez Peske. V žgočem soncu se ti zdi, da se rumeni mak prikazuje kot na novo prižgana lučka v spomin na tiste, ki so pustili tam zgoraj svoja mlada, do smrti razbičana hrepenenja. Prodnate sipine na Batognici, ki so ji vrh zravnale granate, prekrivajo blazinice triglavske rože. Kot krvave srage se rdeče blazinice lepijo na skalo. Srečam profesorja Busarja in se zaklepetam z njim v pogovor o geoloških znamenitostih pogorja nad Sočo in o ostankih najvišje bitke v prvi svetovni vojni. Ostanki uničenja, človekove agresije nad samim seboj! Človek, ki je souražen samemu sebi, kopiči orožje, železje, žice, zida trdnjave in v istem hipu uničuje lastno kri in lastne kosti raztresa po gorskih prostranstvih, po koncu vojne pa raztresene kosti z vojaško natančnostjo strese v grobnice neznanih vojakov in jim postavi spomenike. Komu v opomin, komu v poduk? Vsaka generacija počne enako, samo narava živi dalje in skuša prekriti človeški nesmisel.

Verjamem, da je vsakdo od nas našel podoben razmislek pri sebi, tako kot vsakdo od nas sramežljivo skriva kakšen orumeneli cvet s sončnih pobočij kot spomin na lepo doživetje, na ljubljeno osebo, ki je cvet utrgala in ga prinesla v dar. Koliko življenj je ugasnilo zaradi hrepenenja po tistem nesluteno lepem cvetu na skalni polici, od koder navadno ni poti nazaj. Da, da! Hrepenenje je že marsikoga ugonobilo, pa zato ni nič manjše in ga je vredno gojiti.

Vsakdo od nas nosi v sebi nešteto takih slutenj in hrepenenj. Morda ni nobeno doživetje tako zanimivo, boste rekli, da bi bila vredno zapisa. Pa vendar!

Podarimo si ob 50 letnici knjigo, spomin na usa naša skupna hrepenenja in hotenja. Povežimo v jubilejni šopek samo svoje lastne zgodbe, lastna hotenja in samo naše načrte.

Naše društvo je staro 50 let. Dovolj zrelo, da zna presoditi, kdaj smo bili mladostno zagnani in kdaj starostno resni. Oboje mora biti, da vzpostavimo ravnotežje v sebi, mar ne?

Takšen se mi je vedno zdel naš Simon. S svojim iskrivo hudomušnim nasmehom je vabil s seboj v hribe nešteto generacij. Na koncu svoje planinske kariere je povabil s seboj starejše planince LEMBRŽANE, ki smo mu sledili, čeprav je vedno trdil, da ne ve, kam gre in čemu hodi. Hodi in kolesari kar tako, iz čistega veselja! Koliko nasvetov nam je razdelil med hojo, h koliko drobnim cvetovom se je sklonil in nam zaupal njihovo ime. Koliko čajev nam je skuhal iz svoje božje lekarne, kot sam imenuje svoj vrtiček zdravilnih rastlin. Koliko diapozitivov je zbral na svojih planinskih potepanjih. Naš Simon ostaja simbol našega društva kot neutrudni popotnik in raziskovalec, ki ga življenje preizkuša na slehernem koraku. Tako kot vsakega izmed nas na svoji tako ali drugače izbrani poti. Koliko planinskih kronik je sestavil, koliko planinskih dnevnikov je izpolnil, koliko transverzal prehodil. Koliko lepih uric je pripravil najmlajšim Kajinim prijateljem v vrtcu in v šoli. Kako težko ga še danes čakajo v Domu upokoencev, kjer je stalen gost s svojimi planinskimi kramljanji ob diapozitivih.

Našega Simona poznajo po vsej Sloveniji. Skoraj zaščitni znak društva je ali dobri duh, kakor lahko imenujemo človeka s takimi lastnostmi, kot jih izžareva naš Simon.

Moj spomin bi rad poromal v davni januar leta 1959, ko nam je plaz izpod Jalovca premetaval sošolca Pavleta. Spomnim se neštetihi poti, ki smo jih premagali skupaj z našimi nepozabnimi profesorji Ivanom Burgerjem, Ivom Arharjem, Miroslavom Goršetom, Stanetom Horvatom, Danetom Hriberškom, Lojzetom Voršičem in drugimi. Profesor Burger nas je vsako leto za nekaj dni popeljal v Julijce, kjer je bil kot doma. Poznale so ga oskrbnice in planinski prijatelji, ki so mu odprli vrata planinske kočice tudi ponoči, kadar smo utrujeni od dolge poti iz Kranjske Gore priromali na Vršič. Čeprav smo bila dekleta v krilih in slabih čevljih, smo se povzpeli na zahtevne vrhove. V svoji mladostni zagnanosti nismo čutili skrbi, ki smo jih povzročali svojim staršem.

Med pripravami na pot po slovenski planinski transverzali je v mojem spominu ostala slika nepozabne Gorenjke Hermine Misotič, ki je skrbela za planinsko opremo, ki smo si jo takrat planinci kar redno izposojali. Od nahrbtnika do anoraka vse je bilo last društva. Naša Hermina je bila prava planinska mamica številnim generacijam. Pri njej smo se pozanimali za

visokogorje, saj je nekdanja Jeseničanka z radostjo povabila na poljane pod Golico. Od nje smo prvič slišali za narcisna polja, kamor je tako rada popeljala ptujske planince skupaj s pokojnim Lipetom Izlakarjem. Njegova desna roka je bila dolgo vrsto let, ko je med svojimi prijatelji in sodelavci iskala potnike za autobus na Gorenjsko. Celó sama je primaknila kakšen dinar, samo da je izlet uspel. Rada je opozorila, kako se je treba v gorah obnašati. Ljubezniva opozorila in prijateljski nasveti so bili še kako pomemben del planinske vzgoje popolnoma neukih planincev, ki so namerjali prve korake v neznani svet gora. Držati se pravil, spoštovati planince, ki se vračajo z gore in podobni nasveti so bili sestavni del naših pogovorov in načrtov.

Ko bi na šoli prvič morala voditi planinski krožek, me je rešil iz zadrege mladi, zagnani sodelavec Dušan Primožič, ki mu nikoli ni bilo težko oprtati nahrbtnika in se podati z otroki v gore. Skrbno hranim njegov planinski dnevnik, ki so ga pisali otroci o opravljenih izletih in o načrtih za naslednje izlete. Čeprav mlad je dajal videz uglednega in ljubeznivega učitelja, zato so mu starši z veseljem zaupali otroke tudi na najtežjih turah. Marsikateri učenec moje šole je bil na Triglavu prav po njegovi zaslugi. Mladega predanega učitelja je zahrbtna bolezen potolkla v cvetu mladosti, starega komaj 34 let. V spomin na njegove čudovite človeške in prijateljske lastnosti smo na OSNOVNI ŠOLI LJUDSKI VRT poimenovali planinsko skupino DUŠAN PRIMOŽIČ. Skupina je bila nekaj let zapored najboljša planinska skupina med šolami v takratni občini in je štela preko 200 članov. Veliko nekdanjih učencev se DUŠANA še danes spominja kot usmerjevalca prvih mladostnih korakov v svet odraslosti.

Današnjemu človeku sploh ni treba več hoditi. Preprosto sede v avto in se pelje. Kaj šele, da bi moral teči. In vendar. Prav zdaj se vedno več ljudi podaja v gore, vedno više se ozirajo, vedno dalje stran gredo. Vsakdo bi rad kdaj za hip dosegel tisto prostranstvo tam zgoraj, tam "onkraj zarje" kot je zapisal pisatelj Ivan Potrč, ko se je kot pastirček na travniku oziral proti zahajajočemu soncu tam onkraj. Čeprav nizka pregrada, greben nad Dravo, pa mu je vendarle zastirala pogled, da si je že zelo zgoraj zaželel pogledati tja čez proti Donački gori in Boču in naprej proti Kamniškimi planinam. Ali ni to starodavna Ikarova želja odlepiti se od tal pa četudi za nekaj metrov visoko in se razgledovati po svetu pod seboj.

"Gora in človek. Večno uprašanje, nikoli odgovorjeno.

Gora je trdna.

Ko vanjo treska, se trese, toda nevihta mine in gora ostaja.

Gora je visoka.

Z več strani vodijo poti na vrh. Gora je polje prizadevanj za življenje. Gorsko rastlinje je skromno, a žilavo. Barve planinskih rož so pretresljivo čiste. Viharniki stražijo nove poganjke ob svojih koreninah.

Gora je človekovemu duhu simbolična hrana za njegove osnovne potrebe po trdnosti – VERI, po preseženi višini in daljavi – UPANJU in realizmu v zavestni usakdanji skrbi za življenje – LJUBEZNI.”(citat iz Franklove knjige ČLOVEK IN GORA)

Besedilo je bilo prebrano na jubilejnem občnem zboru, 7. marca 2003
Pripravila Viktorija Dabič

Prvo vodstvo Planinskega društva Ptuj

Izvoljeno na ustanovnem občnem zboru,
dne 25. novembra 1953:

Upravni odbor

Alfonz Čurin,	predsednik
Drago Jošt,	podpredsednik
Marta Novinšek,	tajnik
Mira Pinoza,	blagajnik
Ivan Skočir,	gospodar
Mija Urbas,	propagandist
Jože Petrovič,	propagandist
Zora Lenart,	član
Tone Purg st.,	član
Hilda Sršen,	član

Nadzorni odbor

Lipe Izlakar,	predsednik
Boris Urbančič,	član
Mirko Kajžnik,	član

Vodstvo Planinskega društva Ptuj ob 50. obletnici

Izvoljeno na občnem zboru, dne 8. 3. 2002

Upravni odbor

Tone Purg,	predsednik
Ksenija Bračič,	podpredsednica
Alenka Florjančič,	blagajnik društva
Mira Žuraj,	tajnica društva
Hermina Golc,	gospodar društva
Jasna Drakšič,	načelnica mladinskega odseka
Peter Ljubec,	načelnik markacijskega odseka
Uroš Vidovič,	načelnik vodniškega odseka
Jože Dajnko,	načelnik odseka za orientacijo
Franc Korpar,	načelnik odseka za varstvo narave in okolja
Sandi Kelnerič,	načelnik sekcije za alpinizem
Viktorija Dabič,	načelnica odbora za informiranje in propagando
Danilo Šegula,	načelnik sekcija za športno plezanje
Slavko Golob,	član
Ante Mlinarevič,	član
Milan Ostrman,	član

Nadzorni odbor

Janez Vertič,	predsednik
Vera Gerjovič,	namestnica predsednika
Velinka Čokl,	članica
Zdenka Zajšek,	njena namestnica
Vera Kozjak,	članica
Vladka Javornik,	njena namestnica

Upravni in nadzorni odbor v jubilejnem letu.

Predsedniki PD Ptuj

1953 – 1954	Alfonz Čurin
1955 – 1961	Hilda Sršen
1962	Miroslav Gorše
1963	Stane Horvat
1964 – 1965	Mira Pinoza
1966 – 1967	Tone Purg
1968	Jože Antonič
1969 – 1971	Leon Planinc
1972 – 1976	Lojze Cajnko
1977 – 1979	Maks Žmauc
1980 – 1985	Tone Purg
1986 – 1989	Marija Gabron
1990 – 1993	Tone Purg
1994 – 1997	Janez Vertič
1998 – 2003	Tone Purg

Predsedniki nadzornega odbora

1953 – 1957	Lipe Izlakar
1958 – 1959	Štefka Pušnik
1960	Nenad Bartol
1961	Alfonz Čurin
1962	Hilda Sršen
1963	Stane Horvat
1964	Miroslav Gorše
1965	Juraj Barič
1966 – 1967	Simon Petrovič
1968 – 1969	Mira Pinoza
1970 – 1971	Franc Purgaj st.
1972 – 1993	Lipe Izlakar
1994 – 1997	Franc Kodela
1998 – 1999	Velinka Čokl
2000 – 2001	Slavko Golob
2002 – 2003	Janez Vertič

Gibanje članstva Planinskega društva Ptuj v letih od 1953 do 2003

Leto	Skupaj	Število članov		
		Odrasli člani	Mladina 15 do 27 let	Otroci/učenci do 14 let
1953	46	46		
1954	202	144	51	7
1955	145	113	20	12
1956	133	72	50	11
1957	319	228	76	15
1958	281	144	121	16
1959			130	
1960	304	216	78	10
1961	279	250	10	19
1962	294	120	164	10
1963	249	112	129	8
1964	308	130	170	8
1965	361	150	201	10
1966	229	99	120	10
1967	259	115	124	20
1968	225	115	90	20
1969	274	116	118	40
1970	350	120	139	91
1971	857	150	373	334
1972	917	145	374	398
1973	978	140	298	540
1974	1089	186	380	523
1975	917	184	323	410

Leto	Skupaj	Število članov		
		Odrasli člani	Mladina 15 do 27 let	Otroci/učenci do 14 let
1976	1048	186	362	500
1977	1094	176	268	650
1978	1095	205	340	550
1979	1116	208	346	552
1980	892			
1981	1115	285	300	530
1982	1182	360	251	571
1983	1258	464	260	534
1984	1188	425	186	577
1985	1103	416	153	534
1986	1021	425	176	420
1987	1136	463	232	441
1988	1040			
1989	1175	445	220	510
1990	953	403	228	322
1991	1069	471	234	364
1992	911	465	171	275
1993	888	510	159	219
1994	1059	534	169	356
1995	1041	512	158	371
1996	972	475	138	359
1997	941	451	155	335
1998	811	460	109	242
1999	728	373	355	
2000	800	396	404	
2001	754	376	378	
2002	675	363	312	
2003	609	331	278	

Priznanja, pohvale, značke

Priznanja Planinske zveze Slovenije članom PD Ptuj od leta 1953 - 2003

1. Pisna pohvala PZS:

1980: Jože Lah

1993: Jože Čič, Silva Lačen, Uroš Vidovič, Niko Vukotič

1998: Jožica (Feguš) Vogrinec, Aleksander Kelnerič, Hermina (Šilak) Golc.

2003: Slavko Golob, Primož Trop, Tadeja Radek, Danilo Šegula, Ante Mlinarevič, Stanka Ivančič, Boštjan Hedl, Peter Ljubec

2. Bronasti častni znak PZS:

1974: Lipe Izlakar, Drago Jošt, Mira Pinoza, Boris Urbančič

1977: Mirko Bezjak, Marjan Esih, Marjana Podgoršek

1983: Miran Lah, Jože Pajenk, Rudolf Rakuša, Biserka Reisman Korošec, Darko Vtič, Mira Žuraj (Kajnih)

1993: Viktorija Dabič, Jože Dajnko, Vlado Fridl, Janez Janžekovič, Franc Kodela, Vlado Korbar, Franc Korpar, Jože Lah, Alenka Zorko

1998: Uroš Vidovič

2003: Jožica Vogrinec, Hermina Golc, Aleksander Kelnerič

3. Srebrni častni znak PZS:

1967: Hermina Misotič

1969: Simon Petrovič

1974: Alfonz Čurin

1977: Alojz Cajnko, Lipe Izlakar

1983: Mirko Bezjak, Marjana Podgoršek, Tone Purg, Leo Planinc, Janez Vertič, Maks Žmauc

1993: Mira Žuraj

1998: Viktorija Dabič, Franc Kodela, Franc Korpar, Alenka Zorko,

2003: Jože Dajnko, Uroš Vidovič

4. Zlati častni znak PZS:

1974: Hermina Misotič

1983: Lipe Izlakar

1993: Simon Petrovič, Tone Purg, Maks Žmauc

1998: Janez Vertič.

2003: Mira Žuraj

5. Spominska plaketa PZS:

1976: Simon Petrovič

1994: Lipe Izlakar

2003: Tone Purg

Priznanja Mladinske komisije PZS

1. Častni znak mladinskega vodnika:

1994: Janez Vertič, Vlado Fridl

2. Častni znak MK PZS:

1994: Viktorija Dabič, Alenka Zorko

3. Zahvala MK PZS:

1997: Aleksander Kelnerič, Primož Trop, Uroš Vidovič, Vlasta Voda

2002: Tadeja Radek, Hermina Golc, Simona Petrovič, Dejan Vidovič, Albina Vertič, Jože Dajnko, Franc Korpar ter mentorice PS na OŠ: Ana Krapša, Marjana Pernat, Marija Skok; Alenka Kutnjak, Anica Kovačič, Tamara Kolarič, Olga Serdinšek, Suzana Kokol, Mateja Pišek, Irena Golob, Aleksandra Preac, Darja Šori, Stanka Ivančič, Branko Polanec.

4. Srebrni častni znak MK PZS:

2002: Janez Vertič, Alenka Zorko, Primož Trop

5. Pohvala MK PZS:

2002: Tone Purg

Planinsko društvo Ptuj je leta 1969 in leta 1978 prejelo Pisno pohvalo PZS.

Planinska zveza Slovenije je leta 2003 podelila PD Ptuj Posebno priznanje PZS za 50-letnico.

Druga priznanja

1. Bloudkove značke:

Bronasto Bloudkovo značko so prejeli: Darko Vtič in Jože Dajnko leta 1988 ter Alenka Zorko in Vlado Fridl leta 1992.

Srebrno Bloudkova značko so prejeli: Leon Planinc in Simon Petrovič leta 1983, Tone Purg (1987), Viktorija Dabič (1988), Marija Gabron (1990) ter Franc Kodela (1992).

Zlato Bloudkovo značko sta prejela: Hermina Misotič (1981) in Lipe Izlakar (1983).

2. Priznanja Športne zveze Ptuj:

Na prireditvi za izvolitev športnika občine Ptuj so od leta 1990 do 2001, za aktivno delo v društvu prejeli priznanja naslednji člani PD Ptuj: Franc Kodela, Uroš Vidovič, Jožica Feguš Vogrinec, Aleksander Kelnerič, Hermina Šilak Golc, Viktorija Dabič, Primož Trop, Danilo Šegula, Slavko Golob, Stanka Ivančič, Peter Šilak in Stanko Zebec.

Za leto 1990 in 1992 je Planinsko društvo Ptuj prejelo posebno priznanje Športne zveze Ptuj za aktivno delo na področju množične telesne kulture.

3. Državna odlikovanja:

Red dela s srebrnim vencem ob 25.letnici PD Ptuj:

1978: Hermina Misotič, Lipe Izlakar, Lojze Cajnko, Mirko Bezjak in Marjana Podgoršek

Red zaslug za narod s srebrno zvezdo:

1979: Planinsko društvo Ptuj

4. Občinsko priznanje:

Pečat Sv.Jurija je leta 2003 prejel Tone Purg.

Ostalo

Plaketo Telesno kulturne skupnosti Ptuj je leta 1976 prejel Lojze Cajnko

Ob proglatitvi športnikov in ekip občine Ptuj je Planinsko društvo Ptuj leta 1981 prejelo pokal za 3.mesto v telesni kulturi.

PD Ptuj je prejelo priznanje Markacist leta 2001, Uroš Vidovič pa je bil proglašen za najboljšega markacista OMS Podravja.

Utrinki iz časa pred drugo svetovno vojno

Ptujs s svojim poljem ni mesto, ki bi spodbujalo prebivalce k hoji v gore. V ptujskih zgodovinskih arhivih iz prvih štirideset let preteklega stoletja ni o planinstvu nobenega zapisa. Danes v mestu le redko srečam znanca izpred druge svetovne vojne; o planinstvu ve le to, ali je bil na Triglavu ali ne. Zato je to pisanje zelo skromen utrinek tedanjega časa.

Dejstvo je, da so Ptujčani hodili v hribe že pred drugo svetovno vojno. Nekateri, sicer redke, družine so preživljale počitnice na Gorenjskem. Marsikdo med njimi se je odpravil na ta ali oni vrh, nekateri tudi na Triglav. Tudi med dijaki ptujske gimnazije je želja po hoji v planine počasi rastla. Pojavljali so se samohodci, pozneje tudi v dvoje ali v manjši skupini. Šele po letu 1931 smo člani telovadnega društva Sokol organizirano odhajali v gore.

Najstarejši zapis o udeležbi Ptujčana na planinskem izletu je iz leta 1902. Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva, ustanovljena eno leto prej v Rušah, je organizirala izlet na Glažuto in k Šumiku. V poročilu njihovega društva je omenjeno, da se je izleta udeležil tudi ptujski advokat dr. Anton Brumen.

Pred drugo svetovno vojno smo bili Ptujčani člani Planinskega društva Maribor. Na občnem zboru leta 1927 so poleg upravnega odbora izvolili zaupnike iz oddaljenih krajev, v katerih je bilo več članov. Za zaupnika ptujskih planincev je bil takrat izvoljen sodnik dr. Muhič. Dokumentacija SPD Maribor je bila med drugo svetovno vojno uničena. Tako danes ni več mogoče ugotoviti, koliko Ptujčanov je bilo članov planinskega društva.

Najstarejša slika ptujskih planincev, posneta leta 1924 na vrhu Triglava, je iz družinskega albuma dr. Branka Šalamuna. Žal nama, razen njegovega očeta in mame, ni uspelo z gotovostjo prepoznati preostalih planincev. Branko ju je kot desetletni osnovnošolec spremljal le do takratnega Aleksandrovega doma (današnje Planike), kjer ju je moral počakati.

Opisani trije dokumentirani dogodki potrjujejo, da so Ptujčani hodili v gore že po prvi svetovni vojni. Pri tem moramo upoštevati, da so bile takratne prometne zveze slabe. Če smo hoteli v Bohinj, smo morali z vlakom do Bohinjske Bistrice trikrat presedati: na Pragerskem, v Ljubljani in na Jesenicah, potem pa še peš osem kilometrov po prašni cesti do jezera. Autobusne zveze za Stoperce in Žetale so bile neugodne ali pa jih sploh ni

bilo. Zelo redki autobusi so vozili zjutraj v Ptuj in popoldne nazaj na deželo, in ne obratno. Zato je razumljivo, da je Donačka gora takrat bila le redko cilj Ptujčanov. Po spominu ne morem v mestu naštetih niti deset osebnih avtomobilov. Edino prevozno sredstvo tedanjega sreskega načelstva je bil en sam bicikel.

Na nekatere nas mlade so zelo vplivali majski šolski izleti. Takrat smo štiri leta drgnili klopi v osnovni šoli, nato pa še osem let v gimnaziji. Po tradiciji deške osnovne šole smo tretješolci šli na Boč, četrtošolci pa na Pohorje: z vlakom do Poljčan oziroma do Hoč, potem pa po gozdnih poteh do cilja. Nobene fotografije teh izletov nimam, toda še danes, po tridesetih letih, se spomnim mnogih podrobnosti.

S prestopom na gimnazijo se šolski izleti v planine žal niso nadaljevali, kakor sem pričakoval. Ponovili smo Boč in Pohorje. Le v petem razredu gimnazije smo pregovorili profesorja Antona Ingoliča, ki ni bil naš razrednik, da smo šli na Lisco. Pred tem sem bil na Lisci že večkrat; zanjo me je navdušil znani zasavski planinec Blaž Jurko, ki je na njej postavil prvo majhno leseno kočico. Spoznal sem ga na počitnicah pri dedku, ki je imel v dolini pod Lisco mlin in gostilno, kamor je Jurko rad prihajal.

S šolskega izleta na Lisco se spominjam naslednjega dogodka. Še preden smo se pripeljali z vlakom do Zidanega Mosta, kjer smo morali prestopiti na vlak do Brega, so nekateri sošolci začeli premišljevat, zakaj niso vzeli s seboj hrane. Hitro so zbrali denar in določili sošolko Cvetko, da na postaji v Zidanem Mostu kupi žemlje. Pri nakupovanju pa je bila tako počasna, da smo se odpeljali brez nje in žemelj. Na povratku smo v Zidanem Mostu ponovno presedli. Na postaji nas je čakala Cvetka. Ko so sošolci zahtevali žemlje, se jim je veselo nasmejala in rekla: "Kje pa, sem že sama vse pojedla!"

Po društveni in organizacijski plati je za razvoj planinstva največ storilo telovadno društvo Sokol. V letih pred drugo svetovno vojno je poleti organiziralo tritedensko taborjenje; leta 1931 in 1933 v Logarski dolini, leta 1932 na Jamah ob levem bregu Bohinjskega jezera, od leta 1934 do 1939 pa na desni strani jezera na jasi nad cesto blizu cerkvice Sv. Duha. Žal je taborjenje leta 1940 odpadlo, ker so organizatorje poklicali na orožne vaje.

Tukaj smo se mnogi prvič srečali z gorami, visokimi prek 2000 metrov. Starostna sestava udeležencev je bila zelo pestra: nekaj zakonskih parov z otroki, največ pa nas je bilo gimnazijcev, predvsem iz Maribora in Ptuja. Leta 1937 je bilo na taborjenju kar sedemintrideset Ptujčanov. Vodja tabora je bil Ciril Hočevar iz Maribora. Vsa leta mu je zvesto pomagal ptujski učitelj Slavo Komac s svojo sprogo.

Ob obveznem taborniškem delu smo poslušali tudi predavanja o sokolski organizaciji in njenem pomenu, o taborništvu in o planinarjenju. Vsaka skupina, ki je odšla v gore, je morala imeti vodnika. Nenapisano pravilo je bilo, da mora vsak osvojiti vsaj en vrh, primeren njegovi starosti in sposobnostim. Končni cilj vsakega pa je bil Triglav. Najštevilnejšo skupino 27 tabornikov je leta 1939 vodil na Triglav Ciril Hočevnar.

Sokolska društva, ki so bila slovenska, so začeli ustanavljati že v času avstro-ogrske monarhije. Poleg telovadbe so v društvi delovali različni odseki: lutkarski, plavalni, plesni, smučarski. Za potrebe smučarskega odseka, predusem za smučarske tečaje, so ob poti od Glažute proti Mariborski koči zgradili in 11. novembra 1939 odprli sokolsko smučarsko kočo, ki je bila namenjena tudi planincem. Med vojno je okupator kočo požgal; danes pogorišče prerašča grmovje. Oblast po končani vojni ni bila naklonjena sokolski organizaciji, zato je ni bilo mogoče obnoviti, kljub temu da so člani Sokola osvojili prvo in naslednje medalje na olimpijskih igrah in svetovnih prvenstvih.

Na Triglavu sem bil prvič leta 1936 s sošolcem Zvonkom, ko sva bila stara petnajst let. Kmalu za nama sta na vrh prišla še dva moška. Potem ko sta se upisala v upisno knjigo, me je eden izmed njiju poklical po priimku in vprašal, ali je moj oče učitelj. Začudeno sem ga pogledal, saj ga nisem poznal. Po pritrdilnem odgovoru mi je povedal, da je Karol Pahor, prijatelj mojega očeta, in da ga lepo pozdravlja. Doma mi je oče razložil, da je bil Pahor štiri leta ravnatelj ptujske glasbene šole, ki jo je zelo uspešno reorganiziral. Po smrti profesorja in skladatelja je občina Ptuj leta 1975 preimenovala šolo v Glasbeno šolo Karola Pahorja in mu odkrila spominsko ploščo.

O plezanju takrat nismo dosti premišljevali, še manj da bi obiskovali kake tečaje plezanja. Brata Taci in Branko Šalamun sta imela vsak svoj cepin in na steni v spalnici pritrjeno plezalno vrvo, za katero Branko pravi, da je bila "bolj simbol najine pubertetniške ambicije – nikoli izpolnjene". Kljub temu sva se s Tacijem leto dni pred napadom na Jugoslavijo dogovorila, da greva naslednje leto plezat v Kriško steno. Vojna nama je to preprečila in tako ni odgovora, kako bi se najin podvig končal.

Edini, ki je plezal, je bil ptujski gimnazijec Marjan Pavšič. Po prvi svetovni vojni je mati vdova s sinovoma Ivanom in Marjanom prišla v Ptuj. Marjan, ki je maturiral na ptujski gimnaziji leta 1928, je bil vsestranski športnik, plavalec, lahkootlet, slovenski prvak v skoku s palico, mnogim smučarski učitelj, predusem pa planinec. Veliko prostih dni je preživel na Okrešlju, kjer je imel majhen lesen bivak. Bil je tudi izreden poznavalec flore. Je edini Ptujčan, ki je v košu prinesel dve leti in pol staro hčerko

Nives na vrh Triglava. Žal je po diplomi na veterinarski fakulteti odšel v Logatec in Ptuj je izgubil človeka, ki bi prav gotovo veliko storil za razvoj planinstva.

Napad na Jugoslavijo aprila 1941 nam je ob strahotah vojne prinesel še nepojmljivo neusmiljenost okupacijske oblasti: aretacije že prvo noč, pretepanje, izgnanstvo z izgubo premoženja, ubijanje in sistematično uničevanje vsega, kar je imelo slovenski značaj. Planinska pota pa so osamela.

Imel sem srečo, da sem preživel štiri apokaliptična vojna leta, se vrnil v Ptuj in na planinska pota, kjer sem doživel še veliko lepega. Če bi me kdo vprašal, kateri dogodek mi je najdražji, ne bi znal odgovoriti. Bilo jih je veliko, zato naj omenim zadnjega. Poleti leta 2001 je bil sončen dan. Na vrhu Donačke gore smo si po prehojeni haloški planinski poti podali roke trije rodovi: osiveli osemdesetletnik, hčerka Andreja in unukinji, osemletna Petra in šestletna Lučka.

Dušan Peček

Dr. Branko Šalamun - najstarejši v Ptujju rojeni planinec

Pri iskanju podatkov o planinstvu pred drugo svetovno vojno sem mimogrede ugotovil, da je dr. Branko Šalamun najstarejši še aktiven planinec, rojen v Ptujju (1914). V ranih otroških letih je zbolel za špansko gripo, ki je po prvi svetovni vojni pomorila več ljudi kakor vojna. Skrbna mati ga je poleti vodila na Pohorje, kjer je na poteh okoli Ruške kočice nabiral moči in zdravje. Že kot desetletnik je s starši prišel do takratnega Aleksandrovega doma (danes Planika), tam pa jih je moral počakati, da so se povzpeli na Triglav in sestopili. Vedno pogosteje je hodil v hribe, predusem kot samohodec, mnogo pozneje pa z ženo, otroki in koprskimi planinci. Kot dijak gimnazije, ki je takrat imela osem razredov, in kot študent medicinske fakultete je še pred drugo svetovno vojno prehodil Pohorje, Kamniško-Savinjske in Julijske Alpe, hodil po Bosni in Hercegovini in se povzpel na Durmitor. Po diplomi pred začetkom druge svetovne vojne ga je zdravniška pot prek Ljubljane in Mostarja pred 53 leti pripeljala v Koper.

Kljub odgovornemu delu pri organizaciji otroškega dispanzerja in nato otroškega oddelka bolnišnice, pa nalogam prvega direktorja splošne bolnišnice Koper in vztrajnemu zagovarjanju mladinskega zdravilišča Debeli

Rtič je našel dovolj časa, da je aktivno deloval na mnogih drugih področjih, predvsem na planinskem in taborniškem. Več let je bil predsednik Obalnega planinskega društva Koper, pozneje podpredsednik, član nadzornega odbora, desetletje predsednik častnega razsodišča in za časa predsednikovanja Miha Potočnika deset let član upravnega odbora Planinske zveze Slovenije.

Bil je neumoren predlagatelj in organizator izletov, posebno med zamejce v Rezijo in na Koroško. S primorskimi planinci je prehodil del Tater in Velebita, hodil po gorah v Sloveniji in Makedoniji, bil na Kreti in dvakrat na najvišjem vrhu Grčije, Olimpju. Tudi zimski izleti so njegove priljubljene ture. Dvakrat sva se srečala na zimskem pohodu na Snežnik, ki je v pravi kraški burji in sneženju zahtevna tura. Obakrat je imel s seboj vnuka.

Zelo dejaven je bil pri iskanju poti po primorskem delu slovenske planinske transverzale in sodelavec pri pisanju prvega vodnika. Nikakor se ni mogel sprizniti z dejstvom, da so vanj zapisali: "V Pivki se transverzala pretrga. Ker do železniške postaje Gornja Košana pokrajina ne nudi kakih planinskih zanimivosti, se peljemo tja z vlakom." Pod Vremščico, kjer ima tipično kraško hišico, preživlja veliko dni. Zato je nekaj let iskal poti, da bi popravil pomanjkljivost transverzale. Na brezpotjih osojnega dela Vremščice je na stečinah divjadi našel pot in jo markiral od vasi Volče do vrha gore. Ko sta s sinom prehodila slovensko planinsko transverzalo, sta za nameček v Ankaranu skočila v morje in zaplavala do Kopra.

To je le nekaj podatkov iz njegovega planinskega delovanja. Prav tako kot pri planincih je bil aktiven pri tabornikih, kjer je kot dolgoletni starešina opravil veliko dela.

Dejstvo, da je častni občan Kopra, častni član Slovenskega zdravniškega društva, častni član Obalnega planinskega društva Koper, dobitnik zlatega znaka Planinske zveze Jugoslavije ter zlatega znaka, spominske plakete in svečane listine Planinske zveze Slovenije, dovolj zgovorno potrjuje njegovo dolgoletno vsestransko delovanje.

Danes sam pravi, da se je v pol stoletja dolgem bivanju v Kopru "poprimorčil". Toda v Ptujju preživeta mladostna leta pred drugo svetovno vojno so navezanost na rojstni kraj globoko vtisnila v njegovo miselnost. Pred nekaj leti me je zelo razveselil, ko sem na njegovo željo z njim prehodil Haloško planinsko pot.

V Ptujju rojenemu, sedaj že devetdesetletniku, ki ima dobrih osemdeset let planinskega staža, želim, da bi mu kraška burja še mnoga leta vihrala lase in da bi ga topli žarki primorskega sonca spremljali na vseh njegovih naslednjih poteh!

Dušan Peček

Alfonz Čurin - prvi predsednik PD Ptuj

Ob praznovanju naših jubilejev sem obiskala gospo Danico Čurin, ženo našega prvega predsednika. Prijazna in živahna kljub letom je z ljubeznijo pripovedovala o planinski aktivnosti svojega moža, ki se je zapisal planinstvu že v rani mladosti.

Doma je bil iz Rogatca, kjer je Donačka gora hišna gora vsakega pravega planinca. Nanjo se je povzpел velikokrat že v rani mladosti, pa tudi kasneje je vsak prosti trenutek izkoristil za obisk, da bi si odpočil od napornega in odgovornega dela na železnici.

"Bil je večinoma samohodec. Če je le videl koga z nahrbtnikom, se je vznemiril in rekel, da bo treba iti," pripoveduje gosa Čurinova in doda: "Večinoma smo hodili sami. Z otrokoma je odšel usako leto na Triglav, v tuja gorstva pa je hodil sam ali s prijatelji. Rad je zahajal v hribe čisto sam in je veliko fotografiral. Zanimale so ga predvsem stene in grebeni in je užival ob posnetkih zanimivih oblik. Svojega portreta ni zapustil na nobeni od teh fotografij. Pri Črnem jezeru na Pohorju je slikal samo nahrbtnik, ki je služil bolj za oživitvev fotografije skrivnostno tihega jezera."

Planinstvo in hoja je bilo v Čurinovi družini način preživljanja prostega časa. Vsak prosti trenutek so se podali v naravo. Tudi na Mestni Vrh so hodili, kadar je ostalo premalo časa za daljši izlet. "Na Donačko goro se je mož odpeljal kar s kolesom, saj takrat javnih prevozov v to smer še ni bilo. Preko 120 krat je obiskal to svojo goro, ki mu je zakrivala pogled v domači kraj." Ko so se zaradi moževe službe preselili v Podbrdo, je postal cilj njihovih izletov Porezen, ki so ga obiskovali v vseh letnih časih.

Ko se je na Ptujju ustanovilo društvo, so veliko hodili na izlete ljudje različnih starosti in poklicev.

Zdaj nadaljujejo dedkovo tradicijo unuki, ki so shranili tudi albume s fotografijami, da bi očuvali družinsko tradicijo.

"Ko je mož zbolel, je bilo zanj najhujše spoznanje, da ne bo mogel več hoditi v gore, ki jih je imel tako rad," je otožno povedala gosa Danica. "Rad je imel življenje!"

Stanislav Horvat

En od predsednikov PD Ptuj je bil tudi moj oče Stane Horvat, profesor matematike na ptujski gimnaziji od leta 1952, nato pa pedagoški svetovalec za matematiko pri Republiškem zavodu za šolstvo.

Rojen je bil 7. 5. 1912 na Grajeni kot dvanajsti sin. Osnovno šolo je z odliko končal na Vurberku. Želel si je nadaljevati šolanje na gimnaziji, vendar mu je tamkajšnji župnik to preprečil rekoč, da gimnazija ni za želarske otroke; če že, potem naj gre rajši v semenišče, da bi se izšolal za "gospoda".

Življenjska usoda ga je vseeno pripeljala v prosvetne vrste. Kot podeželski otrok je čutil in živel z naravo. To svojo veliko ljubezen je prenašal na dijake in v svojo družino. Učence je rad popeljal na Uršljo goro. Otroci takrat niso imeli primerne obleke, še manj obutve. Tudi bosí so se kdaj odpravili na izlet. Tako jih je nekoč na Uršlji gori presenetil sneg, pa so brez posledic preživeli kruto preizkušnjo. Veselili so se, da imajo nekoga, ki jih je voljan popeljati v neznane kraje in jim odkrivati lepoto svoje dežele. Imel je čudovito lastnost – svoje otroke in dijake je znal navdušiti za LEPO. Venomer je govoril: "Ni dovolj samo GLEDATI, znati je treba tudi VIDETI". To je bila najlepša popotnica, ki jo je dal svojim otrokom in unukom.

Kmalu po prihodu na Ptuj se je vključil v Planinsko društvo Ptuj in bil nekaj časa tudi njegov predsednik. S svojci in prijatelji je prehodil prenekatero pot in osvojil veliko vrhov v Sloveniji in Jugoslaviji, v Avstriji in na Češkem. Ni bil "lovec na žige", čeprav je hčerka Božena našla v njegovi zapuščini nekaj planinskih izkaznic, polnih žigov s prehojenih poti. Dragocen spomin na očeta in vzornega dedka.

Po upokojitvi se je povsem predal planinstvu in vodenju planinskih skupin v gore. Kdo se ne spomni številnih izletov, ki so jih organizirali skupaj s pokojno Hermino, Lipetom Izlakarjem in drugimi. Številne fotografije udeležencev pričajo o veliki aktivnosti te skupine.

Posebna očetova ljubezen je veljala Kamniškim Alpam in ni naključje, da je prav na Brani končal svojo planinsko pot. Ko se je vrnil z izleta z unukoma, je moral poiskati zdravniško pomoč. Kmalu je ohromel. On, ki je nad vse rad hodil. Za seboj je zapustil veliko zapuščino – ljubezen do gora in narave, ki jo je tako radodarno delil svoji družini, dijakom in planinskim prijateljem.

Božena Ribič

Devetdesetletnik na Triglavu

Nisak človek ima svojo dolžnost, da daje človeštvu odgovor, za kaj je ustvarjen. Nekateri so usposobljeni za preprost poklic, da si služijo svoj kruh in skrbijo za družino.

Dosti jih je, ki se ne morejo usposobiti, se prilagoditi, a živeti je vendarle potreba. Je to pravično, da bi morali živeti starši zanj? In ko teh ni več, pade na breme skupnosti ali pa se uvrsti med brezposelne. Pa noče delati! Ali ga ne osramotijo taki, ki so nekaj postali v najtežjih okoliščinah. Gluhonemi, slepi, zapuščeni, hromi. In toliko revežev je. Imel sem gluhonemo učenko, ki je dokončala gluhonemi tečaj v Ljubljani. Nihče je ni hotel sprejeti v gimnazijo v Kočevju! Dosegel sem pri stanovskih tovariših, da so jo vendarle sprejeli. Ta deklica je dokončala gimnazijo. Iz francoščine je imela odlično oceno, uspešno je dokončala gimnazijsko maturo, dokončala univerzo kot prva gluhonema žena v Evropi in si danes sama služi kruh. Vedno sem jo postavil za zgled vsem lenuhom, ki so prepozno spoznali, da mora vendarle nekaj znati, kdor hoče živeti. Rednega učenja ne more nadomestiti nobena večerna šola, razen v izjemnih slučajih. Dokončal sem gimnazijo redno (humanistično), preživel obe svetovni vojni, ujet v rusko ujetništvo (3 leta in pol) in tam prebil kot učitelj ruščine in francoščine, se poglobljal v neizmerno lepoto ruskega jezika in spoznal neizmerno dobrodušnost teh ljudi. Leta 1918 sem se vrnil in se vpisal na univerzo v Ljubljani. Študiral sem slovenščino in ruščino, poučeval jezike na raznih gimnazijah. Bil sem upokojen pred leti. Ne morem živeti brez dela, umskega ali fizičnega. Spoznal sem dolžnost, da delam po svojih zmožnostih za skupnost. Doživel sem 1. avgusta 1981 90 let.

Miroslav Gorše

Tako je zapisal v spominsko knjigo na Kredarici naš nekdanji predsednik društva. Verjetno je malo društev, ki bi se lahko pohvalilo s takim obiskovalcem Triglava. Na našo prošnjo se je odzval z računalniškim izpisom prijazni dežurni meteorolog na Kredarici 18. januarja leta 2001 gospod Jernej Gartner - Nejc. Za njegovo prijazno gesto se mu zahvaljujemo, saj se nam ni bilo treba v hudi zimi povzpeti na Kredarico. Za take radosti je tehnike zagotovo koristna, mar ne?

Spomini na aktivno delo v planinstvu

Planinsko društvo Ptuj sem se včlanil leta 1964. Takrat sem se tu in tam udeležil kakšnega izleta, ki sta jih vodili Hermina Misotič in Mika Plavec. Na teh izletih sem začel spoznavati društvo in planinsko dejavnost. 14. septembra 1969, prav na moj rojstni dan, pa sem se udeležil avtobusnega izleta po Pohorju, ki ga je vodil Lipe Izlakar. Izlet je bil namenjen proslavitvi prvega Dneva planincev Slovenije, ki naj bi postal tradicionalna propagandno – vzgojna manifestacija Planinske zveze Slovenije.

Prav to pa je bilo področje, ki je menda v Planinskem društvu Ptuj "šepalo", zato so me že na tem izletu povabili k sodelovanju, najbrž zato, ker sem precej fotografiral. Tako so me že na naslednjem občnem zboru društva izvolili za člana upravnega odbora, zadolženega za propagando.

To je bil začetek mojega aktivnega dela v planinstvu. Začel sem urejati propagandno okence društva. V ta namen sem se udeleževal izletov, kadar je le bilo mogoče. Veliko sem fotografiral, tudi diapozitive sem začel zbirati, celo film sem posnel za namene planinske propagande. V Tedniku in Radiu Ptuj sem objavljajal prispevke o delu društva.

Pa kaj bi pisal o sebi. O mojem delu je razpravljajal nadzorni odbor na svoji seji 10. junija 1975 in zapisal takole:

"Tovariš Lojze Cajnko je član PD Ptuj od leta 1964. Leta 1969 je bil sprejet v upravni odbor društva kot propagandist. Naloženo delo je sprejel s polno resnostjo. Ni še minilo leto, ko sta s tov.arišem Petrovičem z združenimi močmi začela s propagandnimi predavanji. Načrtna propaganda se je takoj začutila, saj se je število članstva že v prvem letu povečalo za 78 %, v naslednjem letu pa kar za 244 %, predusem med mladino. Začne se obdobje dela z mladino. V planinskem propagandnem okencu se izmenjavajo fotografije, ki jih je posnel, in še vedno pestrijo naše okence.

V zimskih mesecih leta 1971 je naše društvo organiziralo prvo planinsko šolo, katere tehnično vodstvo je bilo zaupano zaradi izredne delavnosti tovarišu Cajnku. Tu je predaval orientacijo.

V poletnih mesecih je opravil izpit za mladinskega vodnika za letne razmere, v zimskem času pa še za vodenje v zimskih razmerah. Takoj je začel z vodenjem samostojnih tur.

Zaradi predanosti potrebam družbe in mladine je bil na občnem zboru jeseni 1971 soglasno izvoljen za predsednika društva. Zaupanje je hotel

upravičiti, zato se je še bolj zagrizel v delo. Poleg vodenja izletov, predavanj v planinski šoli in propagandnih je začel načrtno vzgajati mlade orientaciste. Že maja 1972 začno ekipe našega društva tekmovati na republiških orientacijskih tekmovanjih, kjer so dosegli 11., 9. in 3. mesto.

V poletnih mesecih leta 1972 je opravil tečaj in izpit za inštruktorja planinske vzgoje. Jeseni pa je podal iniciativo, da bi v letu, ko bomo praznovali 20. obletnico PD Ptuj razvili planinski prapor. Prevzel je obsežno in odgovorno akcijo in jo z močno podporo ostalih članov, predusem pa članov odbora, tudi vzorno izvršil. Obletnico smo v naslednjem letu proslavili z doslej najobsežnejšo proslavo PD Ptuj. S to akcijo smo potrdili upravičenost in potrebnost društva glede na koncept SLO in športno rekreativne dejavnosti ter se tako začeli vključevati v dejavnost širše družbene aktivnosti in se povezovati z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

V letu 1973-1974 je bil vodja planinske šole Ptuj, kar pa mu ni preprečilo, da ne bi začel razmišljati o proslavi 30. obletnici osvoboditve. V ta namen smo se odločili trasirati novo planinsko pot na Donačko goro – Pot Žetalskega Jožeta. Pot je trasiral, kakor tudi organiziral usa dela pri markiranju in nadelavi poti tovariš Cajnko. Bil pa je tudi odgovorni nosilec akcije na osrednji planinski proslavi v počastitev 30. obletnice osvoboditve.

Še nekaj številčk. Tovariš Cajnko je: organiziral in vodil 46 planinskih izletov in akcij, z lastno zbirko diapozitivov izvedel 28 strokovnih in propagandnih planinskih predavanj, izvedel 16 orientacijskih treningov, sodeloval na 14 zborih, posvetovanjih in izpopolnjevanjih v okviru Planinske zveze Slovenije. Stotine delovnih ur, kot tudi tisoče prevoženih kilometrov, ki jih je žrtvoval za dobrobit družbeno-političnega vrednotenja dela društva. Tega ni mogoče ovrednotiti, saj je skoraj vse to opravil brez kakršnega koli nadomestila, mnogokrat tudi brez povrnitve stroškov, zato se mu lahko da samo nematerialno priznanje."

Ob Črnem jezeru na Pohorju ob 1. dnevu planincev Slovenije 14. 9. 1969. Foto Cajnko

Tako je ocenil moje delo nadzorni odbor. Žal pa ni bilo vse tako enostavno. Kot je povedano, je po uspešnih propagandnih aktivnostih začelo hitro naraščati število članstva, zlasti mladih, društvo pa za tako povečanje ni imelo vodniškega kadra. Edini inštruktor Simon Petrovič je vodil takrat številno planinsko skupino na šoli Dornava in seveda tudi veliko pomagal pri vodenju drugih izletov in predaval. Od vodnikov, ki so opravili ustrezne tečaje, je ostal le Tone Purg. Breme in odgovornost vodenja so v glavnem prevzeli starejši izkušeni člani društva: Hermina Misotič, Lipe Izlakar, Leon Planinc, Mika Plavec, Mira Pinoza in še nekateri. Pri organiziranju planinskih skupin na osnovnih šolah pa so pridno pomagali nekateri mentorji: Marjana Podgoršek, Dušan Primožič, Edita Pahor, Franc Kekec in Mirko Bezjak na Kovinarski šoli. Seveda je društvo namenilo veliko skrb šolanju novih, predvsem mlajših vodnikov in inštruktorjev. Osnovno znanje pa so mladi planinci lahko pridobili že v planinski šoli.

Udeleženci planinskega tabora na pohodu v Tamaru.
Foto Cajnko

tudi aktivnosti. Tudi druge nepravilnosti so se dogajale, zato smo bili prisiljeni sklicati izredno sejo celotnega vodstva, na kateri smo problematiko obravnavali.

V začetku 1975. leta je načelnik mladinskega odseka odstopil, novi kandidat mladi vodnik in odličen orientacist Miran Lah, pa je bil pripravljen funkcijo sprejeti samo s pogojem, da mladinski odsek deluje skupaj z upravnim in nadzornim odborom. Rezultat je bil, da se je število mladih članov povrnilo na prejšnjo raven, močno se je povečala tudi aktivnost. Komisija za vzgojo in izobraževanje pri PZS pa me je to leto povabila k sodelovanju pri pripravi prvega učbenika za planinske šole. Izšel je v letu 1976.

Doseženi izjemni uspehi društva so zavedli vodstvo mladinskega odseka, ker je takratni načelnik pripisoval uspehe prav mladinskemu vodstvu. V letu 1974 je vodstvo mladinskega odseka začelo z delom ločeno od upravnega odbora, češ da bodo tako še uspešnejši. Uspeh se je kmalu pokazal. Število članov je poraslo, število mladincev in pionirjev pa krepko upadlo, sorazmerno s tem pa

Leto 1976 je bilo za naše društvo do takrat najaktivnejše. Društvo je štelu prek 1000 članov, večino mladih. Organiziranih je bilo 39 gorskih tur, v katerih je sodelovalo 812 članov. Bilo je 8 avtobusnih izletov v planinski svet. Skupaj 5258 dni. Tudi planinske skupine društva so organizirale številne lažje izlete. Strokovna in propagandna predavanja je spremljalo 2133 članov. Delovala in tekmovala je številna skupina orientacistov, pod Vršičem pa je bil organiziran planinski tabor.

To leto je bila podana pobuda za ustanovitev Koordinacijskega odbora planinskih društev ptujske občine in sicer Ptuj, Majšperk in Kidričevo, kasneje pa se je pridružilo še novoustanovljeno PD Stoperce. Koordinacijski odbor je bil ustanovljen, vsa navedena društva pa so me potrdila za predsednika odbora.

To leto sem se vpisal še na izredni študij novinarstva, zato vsega dela ne bi zmožal kvalitetno opraviti, tako sem konec leta 1976 zaprosil za razrešitev s funkcije predsednika društva. Razrešen sem bil na rednem občnem zboru društva, še naprej pa sem vodil izlete in po potrebi predaval. V naslednjem letu sem organiziral planinsko skupino pri Perutnini.

Uredil in organiziral sem tisk brošurice 25 let Planinskega društva Ptuj, za katero je po društveni dokumentaciji gradivo zbral Lipe Izlakar. To pa je tudi trajni dokument o opravljenem delu.

Lojze Cajnko

Portret planinca iz celice številka 13

“Planinstvo je dejavnost za dušo in telo!”

Simon Petrovič: “Moje in moje soproge Štefke planinsko geslo je: hodiva zato, da hodiva, in ne zato, da bi kam prišla!”

Celih 45 let že hodi v gore, na pleča pa si bo čez mesec dni – 13. marca – naložil 62. leto. Poznajo ga v širši ptujski okolici, saj ga njegova delovna obveznost usak delavnik vodi po terenu.

Govorim o Simonu Petroviču, predmetnem učitelju zgodovine in zemljepisa, ki pa je na mariborski Pedagoški fakulteti (tedaj še akademiji)

opravi še dodatno specializacijo – namreč strokovni izpit za knjižničarja. Zaposlen je kot višji knjižničar v Knjižnici Ivana Potrča v Ptuj (nekdanj Ljudski in študijski knjižnici). In kljub temu da je njegov uradni sedež – za zdaj – še v celici številka 13 ptujskega Minoritskega samostana (številka 13 pač zgolj zaradi zaporedja samostanskih prostorov), je Simon vsak dan na terenu. S sodelavcem Vladimirjem Kajzovarjem s kombijem nenehno krožita po ožji in širši ptujski okolici – od Žetal do Vitomarcev, od Grajene do Zavrča, se pravi po celotnem območju nekdanje občine Ptuj. Njun kombi je namreč potujoča knjižnica, saj z rednimi obiski zalagata s knjigami veliko bralcev – ti pa kar hlastajo po dobri knjigi.

In zakaj pišem o Simonu Petroviču v naši planinski rubriki? Iz preprostega razloga: Simon ni samo knjižničar, ki svetuje, katero knjigo naj bi ljubitelj lepe besede prebiral, marveč je vselej – bodisi v celici številka 13 ali v kombiju na terenu – na voljo tudi za celo vrsto dragocenih planinskih informacij. “Ljudje najin kombi ustauljajo kar na cesti, potlej pa mene uprašujejo, česar pač ne vedo o turi, ki so si jo bili omislili: uprašujejo me za poti, za literaturo o nameravanem pohodu, o posebnostih”, pojasnjuje drobni možiček, ki si že skoraj bele lase skrbno češe nazaj, ves čas pa razsvetljuje njegov obraz prijazen nasmeh. “In usakomur z veseljem odgovorim, če le vem pravilen odgovor.”

Simon je začel hoditi v gore leta 1953 – tedaj mu je bilo 17 let. “Moja prva pot je bila na Boč, za hribe pa sta me navdušila moj nekdanji profesor Friderik Degen in pa zgodovinar Franc Marič. Leta 1959 sem se včlanil v Planinsko društvo Ptuj in ostal društvu zvest vse do danes.

“Postal sem mladinski planinski vodnik in vodil v naš čudoviti gorski svet zlasti mladino. Ah, saj ne vem, koliko izletov sem vodil, a zanesljivo jih je bilo kakih štiristo,” je skromno pripomnil.

Pa bo tisto o “kakih štiristo izletih” kar držalo. Vestni in natančni Simon namreč strogo pedantno vodi dnevnik svojih izletov in pohodov; zlepa ne bi našli tako natančnega vodnika, ki bi si – ob žigih in slikah – skrbno zapisoval v dnevnik, kdaj in kje je bil; koga je vodil; koliko je bilo udeležencev, in še kak zanimiv podatek bi se našel v njegovih zveščičih.

“Moje planinsko geslo – velja tako zame kot za mojo osem let mlajšo soprogo Štefko – je: na vsako pot greva zato, da hodiva, in ne zato, da bi kam prišla!”

Tudi njuna sicer že odrasla otroka – 30-letna Simona, diplomirana pravica, in 25-letni Andrej, električar, sicer pa poklicni trener v kolesarskem klubu v Lenartu, in tudi 5-letna vnukinja Kaja – prav vsi sledijo stopinjam svojega očeta in matere, dedka in babice: vsi hodijo v gore.

“Naši planinski cilji so bile in so še vedno gore po vsej Sloveniji: Pohorje, Kozjak, Posavski hribi, gorski svet širše celjske okolice, Karavanke, Julijci, primorski hribi. Slovensko planinsko pot sem prehodil štirikrat, prehodil sem večino lokalnih transverzal – več kot petdeset.

Naše skupine štejejo osem do petnajst ljudi, kolikor jih pač lahko vodi en sam vodnik. Če pa nas je več, se ustrezno poveča tudi število vodnikov ...

Ah, preveč je lepih dogodkov, da bi jih stresal iz rokava,” poudarja Simon Petrovič. “Nepozabni so bili moji prvi vzponi na Triglav, Jalovec, Mangart. Veseli me druženje z ljudmi, rad jim tudi kaj pokažem, povem. Takole modrujejo: “Simon govori, mi pa poslušamo.” Sicer pa je – kot sem že navedel – moj poglobitni motiv, zakaj hodim v gore: zelo rad hodim, hodim in znova hodim! S tem sem – menim – povedal vse. Kajti ko začneš hoditi v hribe, je tako kot takrat, ko začenjaš zahajati dekletu: zaljubljen si vanjo, zaljubljen si v gore; kratko in malo ne moreš nehati. In to je čisto posebna, svojevrstna oblika ljubezni!”

Simon pa ne vodi zgolj mladih planincev v Planinskem društvu Ptuj, redno vodi tudi planinske izlete Društva upokoencev Ptuj. Za svojo požrtvovalno dejavnost je prejel vsa odličja Planinske zveze Slovenije, vključno z zlatim častnim znakom, dobil je Bloudkovo plaketo za planinstvo in priznanje Mladinske komisije PZS. Občina Ptuj pa mu je podelila posebno priznanje za vztrajno in uspešno delo v knjižničarstvu.

“Planinstvo je dejavnost za dušo in telo,” je ob sklepu najinega prijetnega klepeta z nasmehom na licih dejal ta skromni, prikupni, belolasi mladenič.

Milan Cilenšek (Večer, 12. februarja 1998)

Imeli smo jih ... vrhu gore hrast

Ob proslavljanju jubilejev se dogaja, da v svojem delovnem poletu spregledamo kakšno pomembno misel, kakšen pomemben dogodek, celo kakšnega pomembnega človeka. Brez njih, ki so gradili trdne temelje našega društva, se ne bi pisala tako bogata zgodovina.

Petdeset let je v človeškem življenju prav posebna doba. Veselimo se prehojenih poti in še imamo moči, da snujemo nove. Tako je tudi z našim društvom. Kaj smo spravili skupaj, govorijo podatki v zapisnikih, številne fotografije in zapiski. Kaj pa so pomenili naši člani vsakemu od nas pose-

Ivan Burger in Miroslav Gorše na poti na Špičko 1958.

SEDEMDESETLETNIKOV na Kredarici, kamor se je naš predsednik vpisal ob svojem 90. rojstnem dnevu, ko se je zadnjič podal na vrh Triglava.

Vsa njegova družina je bila naklonjena goram, vsako leto so si skoraj na isti dan oprtali nahrbtnike in se podali po najlepših dolinah in vrhovih naših Julijcev. Koliko lepih misli in podob se je stkalo na teh poteh, koliko načrtov in spodbud je nastalo. Ko sva se pred prvim novembrom v njegovi pozni starosti sprehajala proti Vrbanjšku, se je ozrl proti žareče obarvanemu jesenskemu gozdu, razširil roke in se razveselil: "Kako bi človek to bogastvo odnesel s seboj!" Bil je otroško razigran, s svetlečimi očmi zazrt daleč v prihodnost do konca. Koliko bogastva je skrival v svojih domislicah, koliko rožic je posadil na svojem vrtu, da bi jih lahko občudoval vsak dan in ne bi trgal šopkov v gorah, kjer je treba rožce samo občudovati in jih pustiti za druge. Vsako jutro je svoje cvetove pregledal, če so še živi. Na koncu mu je nekdo pomendral urtiček, kjer se je tisto leto razcvetelo preko trideset encijanov.

Pomemben animator na ptujski gimnaziji je bil profesor Ivan Burger, ki je v vsaki generaciji dijakov zbral najbolj zagnane, da so se v začetku julija podali z njim v Julijce. Dosti kasneje sem spoznala, zakaj je bil njegov priljubljen mesec v hribih prav julij. Velikokrat smo naleteli na nepremostljive ovire, snežne zatrepe, ki se jih z našo skromno opremo ni dalo premagati. Občudovali pa smo lahko pisane poljane pomladnih cvetov, ki se jih ne moreš nikoli do konca nagledati. Obrnili smo se pred snežnim jezikom, se zagledali proti vrhu gore in jo pozdravili: "Vrnemo se prihodnje leto!" In smo se tudi urnili. Na Mojstrovko, Jalovec, Razor, Prisojnik, Kanin, Man-

bej, pa je zapisano samo v naših prelepih spominih nanje. Menim, da je vredno, da se jih ob tem jubileju spomnimo.

Naj začnem z enim od naših predsednikov, MIROSLAVOM GORŠETOM, ki je svojo funkcijo opravljal sicer zelo kratek čas, aktiven planinec pa je ostal do svojih poznih let. Verjetno se malo katero društvo lahko ponosa z vpisom v KNJIGO

grt. Ne morem naštetih useh. Najbolj pa smo bili srečni, ko smo nekega julija osvojili Triglav po Tominškovi poti. Kako nas je zeblo, saj smo bila dekleta premalo oblečena, ker smo odšli od doma v julijski vročini. Po Krnskem pogorju smo hodili spoštljivo in z neko otožnostjo, tako živo nam je profesor pripovedoval o bitkah in frontah, ki so se dogajale tam gori. Prvi nas je opozoril, da Batognica v bistvu nima pravega vrha, tako je razrita od granat. Če znaš gledati, vidiš več. Če imaš dobrega vodnika, ki te na poti zaustavi, da bi videl in spoznal več kot samo pot, je to neizmerna sreča. Moja generacija jo je doživela v vsem blišču pravega pedagoga, ki si je vzel čas za svoje dijake tudi poleti.

Naj poudarim, da teh zapisov v društvenih analih ne bomo našli, zdelo pa se mi je prav, da povem, kako je bila privzgojena planinska miselnost v Ptujju že veliko prej, preden se je ustanovilo društvo. Vem, da je rad zahajal v hribe tudi profesor Komac, generacijo dijakov za menoj pa je vabil v gore profesor Ivo Arhar, če se je le ponudila primerna priložnost.

V arhivu PD Ptuj imamo podatke, da se je ustanovila planinska skupina na gimnaziji, ko je prišel tja poučevati profesor Dane Hriberšek. Pri njegovih izletih je pomagal profesor Lojze Voršič. Spomnim se izletov s kolesi v Slovenske gorice in na Ravno goro, na Vurberg in drugam. V visokogorje z njima nisem zahajala.

Veliko vlogo pri spodbujanju planinske miselnosti je imel tudi Stane Horvat, matematik na gimnaziji, ki je bil nekaj časa tudi predsednik PD. Z družino so zahajali v gore že veliko prej, preden se je ustanovilo PD na Ptujju, v gimnaziji na Ptujju pa je že leta 1953 organiziral planinski pohod za odlične dijake iz Ptujja in Ormoža. Prepotovali smo dobršen del Gorenjske, obiskali vse najpomembnejše turistične znamenitosti in veliko hodili. Prespali smo v skromnih prenočiščih, tudi na senu, videli pa neverjetno veliko za takratne razmere. Prišli smo do Nove Gorice, kjer smo si lahko ogledali Sabotin kar iz vlaka, saj nismo smeli na

postaji niti izstopiti in smo se z istim vlakom podali nazaj proti Gorenjski. Nikoli ne bom pozabila bodeče žice na železniški postaji. Takrat še ni bilo rešeno uprašanje cone A in B. Doživetje, ki ga ni moč pozabiti in prav zaradi takih aktivnosti je vredno, da se spomnimo ljudi, ki so tkali mozaik našega planinstva na Ptuju. Naj povem, da smo na več občnih zborih razpravljali o njegovem predlogu, da bi zmarkirali pot s Ptuja na Vurberg. Ta pot je takrat še vodila po grebenih in ni bila nikjer zarasla. Naloga našega društva naj bo, da to pot oživimo in da jo poimenujemo po naših pomembnih vodnikih in predsednikih, ki so oblikovali društvo. Vsakdo od njih je prispeval pomemben delež, ki bi zaslužil naš človeški in zgodovinski spomin.

Ko sem se zaposlila na Ekonomski šoli, sem slišala, da profesor Jože Čič vsako leto organizira izlet v visokogorje in povabi nanj neizkušene mlade zagnance, s katerimi preživi en teden v gorah. Ne vem, če je to kje zabeleženo, je pa pohvalno predusem za spodbujanje in oživiljanje planinske miselnosti. Veliko odraslih poznam, ki so se pohvalili, da so doživeli prve lepe dneve v gorah prav po njegovi zaslugi.

Na moji šoli je prevzel mentorstvo planinske skupine mladi perspektivni učitelj Dušan Primožič, ki se je kljub mladi družinici lotil dela načrtno in zagnano. SKRBNO ČUVAM PLANINSKI DNEVNIK TE SKUPINE. Zapisovali so izlete, vtise, število udeležencev. Prava zakladnica podatkov. Velika škoda, da je tako mlad ugasnil ta naš Dušan. Njegovo delo na šoli sem potem prevzela sama in poskrbela, da smo našo planinsko skupino poimenovali po njem zaradi ohranitve spomina na aktivnega mentorja.

Leta 1983 sem se udeležila mentorskega tečaja v Bavšici skupaj z Majdo Koroščevo in Janezom Janžekovičem. Vsi smo svojo nalogo korektno opravili in vodili skupine po šolah. Tudi na skupne izlete smo odhajali. Majda je s svojo skupinico planincev na OŠ Juršinci morala poskrbeti še za prevoz iz Ptuja do Juršincev, kar je predstavljalo dodatni napor pri organizaciji. Veliko je storila na šoli za mladi rod in za njihovo ljubezen do oddaljenih gora.

Janez Janžekovič je dolga leta vodil planinsko šolo. Takrat smo v okviru odbora za vzgojo in izobraževanje prirejali planinske kvize in družabna srečanja, tako da so se planinci kar dobro poznali med seboj. Moji planinci so bili trikrat zapored proglašeni za najboljšo planinsko skupino. Poudarek smo dajali vzgoji za planinstvo. Prirejali smo predavanja z najodličnejšimi predavatelji. Naj omenim samo nekajletni obisk staroste slovenskih planincev Jaka Čopa, ki nam je s svojo pravljico o Zlatorogu popestril marsikatero urico in nas povabil s seboj na svoje narcisne poljane pod Golico.

Ko se je Simon preselil na novo delovno mesto v knjižnici, je obiskoval šole kot mentor knjižničar. Nikoli ni pozabil na svoje planinsko poslanstvo. Obveščal je, predaval in vabil v gore. Veliko planincev, ki so se sami odpravljali v gore, je hodiло k njemu po nasvete in informacije. Na šoli v Dornavi so mu ob njegovih 50-letni aktivnosti v planinstvu pripravili razstavo, ki je bila zelo odmevna v kraju in med planinci nasploh.

Razstava S. Petroviča 1993 ob 40-letnici PD Ptuj.

Planinske skupine po šolah so prirejale planinske taborе v lastni organizaciji. Mentorica Silva Lačen z OŠ Olga Meglič je na teh taborih izdajala tudi priložnostna glasila, kamor so učenci zapisovali svoje vtise. Nepozabna doživetja za otroke in njihove mentorje. Na OŠ Mladika je dolga leta vodila svoj planinski krožek neutrudna Marjana Podgoršek. Koliko učencev je šlo z njo prvič v gore, najbrž nikoli ne bomo prešteli. Koliko uric svojega prostega časa jim je posvetila, ve samo tisti, ki je enkrat samkrat okusil težavnost in odgovornost do zaupanih otrok, ki so bili vedno zelo živahni, saj so otroci- planinci najbolj miselno in telesno živahni otroci. Koliko dobre volje in poguma je bilo treba, da si opravil tako težko nalogo, ki pa je nikoli nihče ni znal ceniti. Tudi tisti ne, ki bi po svoji poklicni in strokovni presoji morali znati vrednotiti tako dejavnost.

Delo naših mentorjev po šolah je vedno temeljilo na entuziazmu in navdušenostjo nad nalogami, ki smo jih opravljali. Morda smo imeli v našem društvu to srečo, da smo imeli veliko "prostovoljnih" planincev, ki so nam na naših izletih izdatno pomagali pri organizaciji, kljub temu da niso bili nikjer registrirani niti kot mentorji niti kot vodniki, pa bi si morda ta naziv zaslužili vsaj kot častno nagrado za vloženo delo. Skoraj ni bilo izleta, ki se ga ne bi udeležil Niko Vukotič. Ne morem si predstavljati izleta brez naše skromne Mike Plavec, ki je velikokrat prevzela nehvaležno vlogo zadrjege vodnika in spodbujala utrujene otroke k nadaljevanju poti. Ni besed, s katerimi bi lahko izrekli zahvalo vsem tem nevidnim, skromnim in plemenitim ljudem, ki so v svojem planinskem veselju veliko pripomogli, da so

Gospa Mika Plavec v družbi planinskih prijateljev na Vrščicu leta 1975. Prvi z leve Leo Planinc, druga Hermina Misotic.

nekdanjim predsednikom, sta preplezala nešteto gora. Trdna volja in optimizem, veselje do premagovanja ovir ju je družilo. Niko pravi, da mu je bil Leon vzoren učitelj, on sam pa je bil poslušen udeleženec izleta.

V GORAH, V NARAVI SE STKEJO PRIJATELJSTVA, KI JIH NE MORE NIHČE RAZDRUŽITI. O tem pričajo številni utrinki, ki smo jih nekaj nanzali tudi v našem zborniku. Veliko bo ostalo nedorečenega, veliko bo ostalo kot dokaz stikov med generacijami, ki smo jih v našem društvu tudi zavestno gojili. Morda premalo, pa vendar. Biti mentor in vodnik je velika

Niko Vukotič med svojimi "ročicami" na Šmohorju 1980.

bili naši izleti uspešni in so se končali brez poškodb ali kakih drugih nevskečnosti.

Malokatero društvo se lahko postavi z aktivnim planincem pri 95 letih. S svojim načinom življenja je lahko naš NIKO VUKOTIČ zgled marsikomu. Z življenjsko voljo in optimizmom je znal vedno premagovati težave, s svojim planinskim prijateljem Leonom Planincem, našim

odgovornost pa tudi veliko zaupanje staršev, ki ti zaupajo otroke in verjamejo v tvoje sposobnosti in pravilne odločitve. V nobenem drugem poklicu ne moreš biti nagrajen še dolgo po opravljeni nalogi, ko te kdo pocuka za rokav in reče. "Gospa, vesel sem, da sem vas srečal. Danes

grem v planine s svojo družinico, vabim vas, da se nam pridružite! V veliko veselje nam bo!"

Kaj naj človek reče ob takem srečanju. Nagrada za opravljeno delo pride v obliki spodbudne besede in lepe misli prav takrat, ko jo najbolj potrebuješ. Je lahko še lepša spodbuda za delo v skupini?

Teh občutij ti nihče ne more vzeti, saj so stkana s tisočerimi vezmi v odnose med ljudmi in med generacijami.

Zdaj je v društvu zastavila delo nova skupina. Mlada, polna elana in moči, da bo lahko s svojim svežim znanjem in razgledanostjo privabila čim več mladih v svoje vrste. Današnja generacija otrok planinsko gibanje še kako potrebuje. To dokazuje množična udeležba na izletih, spisi, ki jih pišejo učenci o svojih vtisih, fotografije, ki nastajajo na izletih, in razstave, ki jih prirejajo, da bi približali lepoto narave tistim, ki jo samo slutijo, pa niso našli priložnosti, da jo tudi občutijo.

Drobiž od nekdaj

"Ko prebiram spise in opise sodobnih gorohodcev, planincev, turistov in preudarjam njih doživetja, tedaj se mi poraja edini sklep: molči! Ne budi spominov iz otroške dobe našega alpinizma. V mladih planincih se je porodil popolnoma drugačen svet, drugačno občutje, vse globlje izraženo in doživeto, kakor smo ga doživljali mi stari. Tveganje je sedaj geslo, največji napor, združen s smrtno nevarnostjo, jim je užitek. Plezalna tehnika, nam popolnoma tuja, jim je kakor prijetna obrt. Prodor in uživanje naravnih, četudi strahotnih lepot ob snegu, ledu, viharjih in plazovih jim je mogočna pesem, iskana in ljubljena. Prav zato moj sklep o molku. Ker me je pa urednik trdo prijel in želel starih dogodivščin s planin, mu skušam ustreči, ker se ga otresti ne morem. Prepričan sem, da je to storil samo zaradi tega, da se bodo sodobni popisovalci takemu berilu poredno nasmihali in se zabavali "ob otrocih planincih". Zato jim naštejem nekaj drobiža, ker debeliža nimam."

Takole je potožil naš znani hudomušni pisatelj in ljubitelj svojih gora F.S. FINŽGAR v PLANINSKEM ZBORNIKU iz leta 1945 svojemu uredniku dr. Antonu Brileju.

Podobne misli me obhajajo ob pripravljanju tega zbornika.

Veliko dilem se poraja prav v teh prelomnih dneh, ko postavljamo tudi v planinstvu nekatera razmerja na novo. Ko zastrujemo odgovornost do svoje stanovske organizacije, ki ni več sposobna prevzemati odgovornosti za neodgovorna ravnanja in dokazovanja. Gorski reševalci ne zmorejo več obremenitev in tveganja lastnih življenj zaradi nepripravljenih hodcev, ki zahajajo v gore sami, brez ustrezne opremljenosti in izkušenj.

Planinstvo je potreba sodobnega človeka. Mora pa postati organizirano, strokovno premišljeno in varno. Šele tako bo lahko ponudilo uso tisto lepoto in čar, ki ga planinstvo ima in ga mora ohraniti. Ker živimo daleč od visokih gora, je naša želja po osvajanju vrhov toliko večja. Ptujski planinci so bili vedno med tistimi, ki so s spoštovanjem zahajali v naš gorski svet in se z njega vračali polni novih doživetij, ki se ne dajo spraviti na papir, ampak ostajajo v srcih tistih, ki so te lepote zaznali. Nekaj pa je ostalo! Bogata zbirka fotografij, od katerih smo jih nekaj odbrali za oporo spominu na tiste lepe čase.

Pa tudi kakšen zapis se najde. Nekaj sem jih poskusila izbrskati od naših planincev, veliko vsega pa sramežljivo tiho čaka na kakšen primernejši trenutek.

Srečanje z Urošem Zupančičem

Ptujski gimnazijci smo se odpravili v gore tudi pozimi. Kdo se ne bi odločil za teden dni pohajkovanja v gorah, stran od staršev in vsakdanjih skrbi. Sklenili smo, da bomo preživeli en teden na zavetišču pod ŠPIČKO. Pa veste, kdaj! V januarju, seveda, takrat, ko se niti slučajno ne hodi v visokogorje brez ustrezne opreme.

Ključ od koč na Špički je bil v Erjavčevi koči, kjer smo dva dni vedrili, ker je sipalo sneg kot za stavo. Ko se je po dveh dneh neurje umirilo in se je zjasnilo, smo jo mahnil v Trento, od tam pa mimo "Florija" proti louski koči. Sneg se je ugrezal do kolen in čez, naši nahrbtniki so bili polni hrane za en teden bivanja v neoskrbovani koči. Dva izmed udeležencev sta imela smučī, ki jih je bilo treba nositi navkreber. Vsak korak je postajal težji, saj smo imeli za seboj že pot z Vršiča. Dan je bil kratek, tako da se je začela kmalu spuščati noč. Naši počitki so bili vse daljši, ugreznine v sneg pa vedno globlje. Sneg se je udiral pod našo težo, tako da smo padali v luknje med borovce in smo se komaj pobirali iz njih.

Kmalu je razrednik spoznal, da je našega napredovanja konec in da se bomo morali urniti. Mladostno zagnani seveda nismo hoteli o tej nameri niti slišati. Tedaj pa sta izginila iz našega vidnega polja sošolca s smučmi, ki sta

seveda z lahkoto napredovala, ker se jima ni ugrezalo. Sklenili smo, da se urnemo v dolino. Noč je bila jasna, mrzla, medtem so naše stopinje zaledenele, mraz je vedno bolj pritiskal. Razrednik je predlagal, da bi si zakurili ogenj in bivakirali kar pod smreko. Vžigalice so bile vlažne od celodnevnega bivanja v snegu, tako da o kakšnem ognju ni bilo govora. "Nazaj, nazaj!" je bila moja prva misel, ko sem spoznala, da nekateri od mraza skoraj fantazirajo. Ves čas sem imela občutek, da moram paziti na udeležence, čeprav sem bila sama še kako potrebna pomoči. Vsak korak smo nadzorovali, da nam ne bi kdo zaostal. To bi pomenilo gotovo smrt v tisti mrzli noči.

Nekaj čez polnoč smo zaropotali na vrata Florijeve domačije v Zadnji Trenti. Prijazno in razumevajoče so nas sprejeli, nam ponudili svoje postelje in tako smo popadali v globok spanec, kljub velikim skrbem, ali sta sošolca našla kočī.

Zjutraj smo se rano prebudili in takoj odšli na nasprotno stran doline, če bi videli v strmini pred kočī kakšne sledi. "Gremo za njima!" je bila naša mladostna odločitev, razrednik pa je okleval. Eden od sošolcev je vzel ključē od kočī in jo brez nas mahnil v strmino z željo, da odklene kočī sošolcema, ki sta bila že zgoraj. Vreme je bilo čudovito, pot pa prav toliko pomrzljena, da se je dalo dokaj varno hoditi. Po dveh urah smo našega ubežnika opazili že visoko zgoraj nad gozdno mejo, kako jo hitro ubira proti kočī.

Tedaj pa... Zaslišalo se je grmenje, megla nam je zakrila pogled proti vrhu. Izpod Jalovca se je začel valiti ogromen snežni plaz, ki je drvel v dolino in postajal vedno večji. "Ni ga več!" je zatulil razrednik, se sesedel na kamen in zajokal. Strmela sem v goro opazovala premikanja snežne mase in nisem razumela ničesar. "Ne moremo domov brez njega, kar tu bomo ostali," je v šoku odločil razrednik.

Tedaj sem se samodejno spustila v dir proti prvi hiši na dnu doline, kjer so nam domačini začeli pomagati reševati zapleteno situacijo. Naš gostitelj Flori je stekel v Log v Trenti in od tam obvestil GRS, kaj se je zgodilo. Mi smo organizirali opazovalnico, s katere smo spremljali dogajanje na pobočju, če bi se morda kaj premaknilo, kar bi kazalo na to, da je sošolec še živ.

Ob dveh popoldne so se prikazali prvi reševalci z vodjem Urošem. Z uso opremo za reševanje iz plazov so pripravljali načrt za reševalno akcijo. Meni se je zdelo, da niso prav nič hitri, da se prepočasi zbirajo, saj lahko sošolec medtem umre. Tiho smo sedeli v kotu, usak s svojimi mislimi. Razrednik je bil mrtvaško bled, nič ni govoril, samo tu in tam je vprašal opazovalca, ali se je v gori kaj premaknilo. Reševalci se seveda niso smeli odpraviti novi nevarnosti nasproti, saj so ugotovili, da je naš sošolec sam sprožil plaz ob enajstih dopoldne, ko je možnost proženja plazov največja. Niso smeli tvegati.

Ko je prišel zadnji reševalec iz ekipe, nas je popolnoma zmedel. "Če ga je dobil tisti plaz, ki sem ga videl od izvira Soče, ga boste lahko iskali spomladi v dolini, tam nekje nad Florijem, ko ga bo sneg prinesel v dolino.

"Kako?! Saj se šali, šaljivec." Vsi smo bili smrtno resni in smo mislili, da nas hoče samo malo prestrašiti. Od minute do minute bolj smo spoznavali, da je vse res, kar govorijo. Že smo videli globoke snežne igle, ki jih zapikujejo v sneg, da bi našli ponesrečenca. Nismo mogli dojeti, da smo ostali brez sošolca.

Tedaj pa plane v hišo opazovalec in sporoči: "Nekaj se je premaknilo tam zgoraj. Videl sem črno piko samo za trenutek in že se je zgubila za snežno črto. "Kdo bi lahko bil?" Ali kateri od naših fantov tam zgoraj, za katera nismo vedeli, kako je z njima. Nič nam ni bilo več jasno, kanček upanja o nekem življenju tam zgoraj pa se je vendar na novo zbudil. Ob treh se je Uroš odločil začeti z akcijo. Z radijskimi postajami so se povezali z Vršičem in Ljubljano, če bi potrebovali dodatno pomoč. Takrat sem spoznala, kako odločni in preudarni ljudje so reševalci. Kako pripravljeni na vse, tudi na tveganje, da bi rešili človeka v stiski. Premalo vemo o njih.

Dva reševalca sta se odpravila v globoki sneg in naročila ostalim, kako naj ukrepajo, če bosta potrebovala pomoč. "Če nas do sedmih ne bo nazaj, sporočite dalje, da bomo lahko sprožili širšo akcijo!" je bilo njegovo zadnje naročilo in že je izginil v gozdu za hišo.

V hiši je vladala tišina. Nihče ni spregovoril, le v kuhinji se je slišalo prasketanje ognja v štedilniku, kjer je gospodinja grela vodo za čaj in za večerjo. Vsakdo s svojimi mislimi smo sedeli v svojem kotu, niti pogledali se nismo, tako smo bili zatopljeni v skrbi. S strahom smo pogledovali proti razredniku, ki se je skušal tolažiti z mislijo, da je opazovalec prav videl in da se je sošolec gotovo rešil. "Če tiste pike ni več tam, pomeni, da je odšla," se je skušal z neko naravno logiko sam prepričevati. Minute so tekle kot ure dolgo.

Kar naenkrat se pred hišo zaslišijo glasovi. V hišo stopi zelo resen Uroš, se zagleda v nas in ne spregovori besede. "Zdaj je vsega konec," smo si mislili. Nobenega sošolca ni več!" Strogo resno je počasi spregovoril, ker je videl, da smo na koncu z živci. "FANTJE SO ŽIVI IN ZDRAVI. Vsi trije so v koči in pridejo jutri dopoldne v dolino še preden bodo zagrmeli plazovi." Teh Uroševih besed ne bom nikoli pozabila. Spogledali smo se, se objeli in jokali. Preden jih ne vidimo, ne bomo verjeli.

Kako smo se vračali domov, je posebna zgodba. Mladostna zagnanost bi se lahko končala tragično. Nobeden od reševalcev nas ni obsojal. Vsi so nas razumeli, kar še danes težko verjamem. Razumeli so naše želje, naše mladostno navdušenje, našo nevednost. Če v ljudeh takšne mladostne neugnanosti ne bi bilo, bi mirno sedeli doma in čakali na lepše čase.

"Karpe diem!" je bilo takrat naše geslo, ki smo ga razumeli šele veliko pozneje. Velik časopisni članek v Slovenskem poročevalcu leta 1959 je spomin na to mladostno izkušnjo, ki bi se lahko tragično končala. Ali so res kje tiste pozitivne sile, ki nas varujejo pred izzivi, da velikokrat v življenju počnemo stvari, za katere ne moremo najti racionalne razlage.

Vida

Iz arhiva petdesetletne zgodovine PD Ptuj in mladinskega odseka

Mladinski odsek (v nadaljevanju MO) Planinskega društva Ptuj je skoraj zagotovo najpomembnejši odsek ptujskega planinskega društva, saj vključuje številne mlade člane, na katerih temelji razvoj planinskega društva. Ima precej dolgo zgodovino, "skoraj" petdeset let, tako da se je v minulih desetletjih nabral tudi bogat arhiv o delovanju mladih planincev, o čemer pričajo naslednji izpisi v tem sestavku. Po lepo urejenem in očuvanem arhivu je pobrskala naša planinska vodnica Hermina Golc, ki se tudi sicer v društvu aktivno ukvarja predvsem z izleti in akcijami za mlade planince. Določeni podatki v arhivu manjkajo, zato se tistim, ki so nehote izpuščeni iz kakršnega koli seznama, iskreno opravičujemo. Hkrati pozivamo vse, ki bi lahko s svojim znanjem ali spominom pomagali dopolniti manjkajoče podatke o bogati zgodovini Mladinskega odseka, da se nam oglasijo, da bomo v naslednji izdaji planinskega zbornika lahko kakšen podatek na novo osvetlili ali dopolnili.

Zanimiv je zapis v enem od poročil Mladinskega odseka iz leta 1977, ki govori o delu z mladimi. Številne usmeritve iz tistega leta so aktualne še danes. Pa poglejmo, kaj so takrat zapisali: "Delo MO je zasnovano predvsem na delu z mladino. Mladino moramo že od mladih nog učiti spoznavati svoje okolje, svojo ožjo domovino in njene lepote. Pripravljeni moramo tudi na to, da spoštuje sotovariša na izletih in si med seboj nesebično pomaga. Delo MO ni zgolj izletništvo in rekreacija, ampak predvsem vzgoja v smislu varstva okolja, priprav na splošni odpor in uspešnost akcij ob naravnih katastrofah. Na izletih se spoznavamo tudi s planinsko etiko, čuvamo svoje okolje, spoznavamo terene, premagujemo naravne zapreke

in vremenske težave. Posebne značilnosti, ki jih planinstvo zahteva, so naslednje:

- izvaja se praviloma v prostem času (popoldan, sobote, nedelje),
- integrira velike skupine ljudi (tudi cele družine),
- je naravnano na premagovanje velikih naporov ob sočasni gojitvi tovarištva, solidarnosti, vzajemnosti, elementov družbene samozaščite,
- ne pozna gledalcev, ampak samo udeležence,
- poteka v zdravem okolju in predusem v prostoru, kjer so ostale človekove aktivnosti neizrazite,
- je naravnano na hojo, ki je ob lastni udeležbi ena najboljših in najcenejših oblik množičnosti v športni rekreaciji in je namenjena vsem starostnim in socialnim kategorijam občanov in delavcev.”

Ko je *Hermina* vneta brskala po arhivu Mladinskega odseka, je zbrala številne podatke. Vrnimo se malo v planinsko zgodovino:

Načelniki mladinskega odseka

Drago Ačimovič, Jože Antolič, Juraj Barič, Bogomir Bežjak, Rado Brglez, Anton Brodnjak, Lojze Cajnko, Slavko Cimerman, Jože Čič, Mirjana Dabič, Viktorija Dabič, Jože Dajnko, Darko Divjak, Dorica Dolenc, Jasna Drakšič, A. Drevensek, Jože Čič, Jožica Feguš-Vogrinc, Vlado Fridl, Slavko Golob, Boštjan Hedl, Pavel Horvat, Lipe Izlakar, Janez Janžekovič, Bojan Kolednik, Komel, Vlado Korbar, Majda Korošec, Franc Korpar, Rudi Križanič, Jože Lah, Miran Lah, Mitja Letonja, Janko Levanič, Darja Lukman, Mitja Merc, *Hermina* Misotič, Janko Milošič, Miran Muhič, Jože Pajenk, Pečela, Slavica Pičenko, Franci Petrovič, J. Petrovič, Leon Petrovič, Lojze Petrovič, Simon Petrovič, Leo Pirc, Mika Plavec, Leo Planinc, Marijana Podgoršek, Albina Potrč, Miran Purg, Tone Purg, Franci Purgaj, Tadeja Radek, Bojan Reisman, Miran Reberc, Stanko Reberc, Alja Repič, Boštjan Rihtar, Vlado Selinšek, Marjan Sok, Burgi Strašek, Rok Strašek, Danilo Šegula, *Hermina* Šilak-Golc, Silva Toplak-Kolednik, Primož Trop, Ivan Tušek, Boris Urbančič, Janez Vertič, Borut Vidovič, Dejan Vidovič, Primož Vidovič, Uroš Vidovič, Vlasta Voda, Darko Vtič, Vlado Vtič, Niko Vukotič, Miran Wohlgemut, Stanko Zavec, Rado Zorec, Alenka Zorko.

Posebej moramo omeniti *Simona Petroviča*, dolgoletnega mentorja planinske skupine na osnovni šoli Dornava, ki je leta 1962 opravil vodniški tečaj in postal prvi ptujski registrirani planinski vodnik in tudi prvi mentor planinske skupine na osnovni šoli.

PREDAVANJA, ki jih je organiziral MO skupaj z odsekom za vzgojo in izobraževanje:

Ta predavanja so bila zelo priljubljena in so se jih naši člani radi udeleževali. Vsako predavanje je bilo tudi izjemen kulturni dogodek.

- 1957: *Barve naših gora v jeseni in pozimi* (Marjan Keršič - Belač - planinec, smučar, akademski kipar)
- 1966: *Potovanje po Češkoslovaški* (prof. Vogelник)
- 1967: *Prva razstava planinske literature pod geslom "S priročnikom in karto na pot"*, *Po Kavkazu* (Vanč Potrč iz Ruš), *Razširjena slovenska planinska tranzverzala* (Franci Šmajš iz MB)
- 1969: *Razstava planinske fotografije; Po naših in tujih gorah* (Franc Vogelник iz MB)
- 1970: *Predavali so prof. Franc Vogelник, Simon Petrovič, Lojze Cajnko*
- 1971: *Predavala sta Simon Petrovič in Lojze Cajnko; Hindukuš*
- 1971: *Predavala sta F. Vogelник iz Maribora in S. Petrovič*
- 1972: *Razstava planinske literature* (Simon Petrovič, Jaka Emeršič); *Lojze Cajnko, Simon Petrovič (na šolah); Peter Ščetina iz Ljubljane in Simon Petrovič, Mirko Bežjak, Lojze Cajnko - O gorskem svetu*
- 1973: *Razstava društvene fotografije in dokumentacije* (S. Petrovič); *Lojze Cajnko; Ledeniški svet v Evropi* (Lojze Krajger iz MB, član GRS); *Po naših in tujih gorah* (prof. Vogelник iz MB); *Lepote Slovenije* (Lojze Cajnko); *O opremi in prehrani v gorah* (M. Plavec); *Po slovenski planinski transverzali* (Simon Petrovič)
- 1974: *Lojze Cajnko, Simon Petrovič, Franc Vogelник iz MB*
- 1977: *Pot na Mount Blanc* (Janez Vertič), *Po bratski transverzali* (Simon Petrovič)
- 1979: *Everest 1979* (Viki Grošelj, Vanja Matijevec)
- 1980: *Kranjski vrhovi* (Simon Petrovič), *Spoznavanje gorstev* (Lojze Cajnko)
- 1981: *Badjurova planinska pot, Notranjska planinska pot* (Simon Petrovič)
- 1982: *Po Sloveniji* (Lojze Cajnko); *Po poteh ptujskih planincev; Bohinj, Po Haloški poti, Zauska planinska pot, Naši izleti, Razširjena planinska transverzala, Kranjski vrhovi, Badjurova planinska pot, Slovenski alpski svet* (Simon Petrovič); *Jugoslovanska planinska pot* (Jaušovec iz MB)
- 1983: *Šaleška planinska pot, Transverzala kurirjev in vezistov* (Simon Petrovič), *Naše gore in planinsko cvetje* (Zavec), *Slovenski alpski svet, Loška planinska pot, Srečanje z Jako Čopom, Majhna dežela - veliko lepota* (Lojze Cajnko), *Bohinjska planinska pot* (Simon Petrovič), *Kilimandjaro, Julijci, Haloze* (Simon Petrovič)
- 1984: *Slovenska transverzala III. del, Slovenska transverzala IV. del* (Simon Petrovič)

- 1985: *Spoznavajmo delo planincev, Delo neke planinske skupine, V majhni domovini - veliko lepote, Iz mojih dosedanjih potepanj (Lojze Cajnko); Vzpon na Mount Blanc (Janez Vertič); Deželica vinca in grozdja - Haloze, Blizu so, a vendar daleč - Bratska planinska pot, Planine ob meji - Kozjanska planinska pot, A jutri pojdem na goro..., Savinjska planinska pot, Do Belih Vod in naprej, Šaleška planinska pot, Prgišče lepote - Ljubljanska planinska pot, Badjurova planinska pot, Po uhojenih stezah - Zasavska planinska pot, Od Gančanov do Slavnika - Transverzala kurirjev in vezistov NOV Slovenije, Pogled, tam so Dražgoše - Loška planinska pot, Slovenska planinska transverzala Od Maribora do Ankarana, Po stezah Hrvatske - Pot kalniških partizanov, Dolenjska pot - Trdinova pot, Med vinogradi in sadovnjaki - Slovenske gorice, Krušljivi Grintovci - Kranjski vrhovi, Sprehod po Sloveniji, Glej, visoka je gora - Solčavska pot, Od Radelj do Reke - E6 YU, Šel je popotnik čez goro Od Stoperc do Žetal preko Donačke gore, Skozi temne gozdove in širne jase - Notranjska planinska pot, Le ukup le ukup, uboga gmajna - Pot kmečkih upornikov; Na Gomilo, na Peco, na Snežnik, na Rombon... Razširjena slovenska planinska pot, V deželi Titovih otroških let - Zagorski planinski put, Sedem sekretarjev SKOJ-a - Kroz Samoborsko gorje, Velika bratska transverzala - od Ljubljane do Zagreba, Tragom partizanskih jedinica - Jaskanski planinski put - Jastrebarska pot (Simon Petrovič), O Zlatorogu (Jaka Čop)*
- 1986: *Raj pod Triglavom, Pravljica o Zlatorogu ter Razstava fotografij v hotelu Poetovio in MIP Ptuj (Jaka Čop); Kranjski vrhovi (Simon Petrovič); Manaslu - Gora plazov (Viki Grošelj),*
- 1987: *Cerro Torre (Matjaž Fištravec), Prva Jugoslovanka na osemtisočaku (Marija Štremfelj), Na štirih osemtisočakah (Andrej Štremfelj), Simon Petrovič, M. Jež, Franc Petrovič,*
- 1990: *Vzpona na LHOTSE (Tomo Česen); Vzpon v Nacionalnem parku Yosemite v ZDA*
- 1993: *Kilimandžaro (udeleženci iz PD Ptuj), Po Prlekiji (Ciril Ambrož, Janez Janžekovič); V belem kraljestvu Himalaje (Danilo Tič)*
- 1994: *Na strehi Afrike - Kilimandžaro (Sergej Pavličev); V deželi Kondorja (Ciril Toušak), Na strehi sveta (člani PS Merkur Ptuj), Predavanje Francija Hribernika*
- 1996: *Andi - Amerika (Marinka Koželj-Stepic); Najini trije osemtisočaki (Marija in Andrej Štremfelj); Karakorum (Viki Grošelj); Vzpon na K2 (Viki Grošelj)*
- 1997: *Kitajska - Tibet (Jaka Košir iz Ljubljane); S smučmi z najvišjega vrha Antarktike (Viki Grošelj)*

- 1998: *Shisma Pangma (Sandi Vaupotič), Južna Amerika - Patagonija - Fitz Roy (Sandi Kelnerič, Boštjan Šterbal), smer Just do it v Ameriki (Marko Lukič)*

Planinske skupine po osnovnih in srednjih šolah:

Našteli jih bomo po letnicah ustanovitve:

1957 gimnazija Ptuj.

Dornava - deluje od aprila 1961, Franc Osojnik - danes Ljudski vrt (1969), Tone Žnidarič - danes Mladika (1969), Ivan Spolenak - danes Breg (1969), Hajdina (1970), Srednja ekonomska šola (1970), Kmetijska srednja šola (1970), Gorišnica (1971), Srednja šola za kovinarsko stroko (1971), Podlehnik (1972), Destrnik (1975), Cirkulane (1976) Cirkovce (1985), Lourenc na Drauskem polju (1987), Grajena (1989), Žetale (1989), Kidričevo (1993), Videm pri Ptuj (1993), Leskovec (1993).

Mentorji planinskih skupin po osnovnih šolah:

V ptujskem planinskem društvu so si vedno požrtvovalno prizadevali za planinsko udejstvovanje mladine in so kmalu po ustanovitvi društva začeli načrtno gojiti planinsko kulturo za mlade planince.

V naslednjem seznamu sledijo mentorji planinskih skupin po osnovnih šolah širšega ptujskega okoliša. Vse omenjene šole s svojimi skupinami so članice Planinskega društva Ptuj.

Cirkovce - Jožica Slivnik, Mare Urih, Drago Ačimovič, Stanka Ivančič
Cirkulane - Hedvika Kekec, Marija Belak, Mirko Šoba, Stanislav Zavec, Valter Pliberšek

Destrnik - Branko Širec, Ivan Galun, Rudi Križanič, Vida Gajser, Marija Krivec

Dornava - Simon Petrovič, Janez Horvat
Gorišnica - Franc Kekec, Edit Pahor, Štefka Bedenik, Boštjan Rihtar, Rudi Križanič

Grajena - Mima Širec, Branko Polanec
Hajdina - Marija Podgoršek, Helena Primožič, Olga Serdinšek, Jože Lah
Juršinci - Leo Petrovič, Majda Korošec

Kidričevo - Majda Vodusek, Ivanka Gorše, Alenka Kutnjak
Leskovec - Š. Zagoranski

Lourenc na Drauskem polju - Majda Vodusek, Senka Jazbec
Markovci - Irena Petek, Jože Foltin, Stanka Knapič, Darja Šori

Olga Meglič – Marija Podgoršek, Silva Lačen, Tatjana Širec, Alenka Zorko

Franc Osojnik (Ljudski vrt) – Dušan Primožič, Vika Dabič, Anica Kovačič, Aleksander Soloufjev

Podlehnik – Ivan Tušek, Ivan Klep, Ida Gajser, Jožica Feguš-Vogrinc
Ivan Spolenak (Breg) – Simon Petrovič, Vlasta Mlinarič, Alenka Zorko, Boštjan Hedl

Tone Žnidarič (Mladika) – Marjana Podgoršek, Franc Golob, Biserka Reisman – Korošec, Elizabeta Žgeč, Miran Muhič, Vesna Gašperšič, Drago Ačimovič, Irena Golob

Videm pri Ptuj – Breda Pisar

Žetale – Valter Pliberšek, Marija Sok

SŠC Ekonomska – Majda Valič, Jože Čič, Janez Janžekovič

SŠC Kovinarska – Mirko Bezjak, Stanko Zavec, Franc Petrovič, Darko Vtič

Gimnazija – Dane Hriberšek, Jože Majcen, Andreja Peček, Slavko Cimerman, Janko Levanič, Darja Lukman, Drago Prisljan, Anica Kvas Predikaka

MA – Stanko Bezjak

ŠC za gospodarstvo in upravo Ptuj – Jože Čič, Janez Janžekovič, Nada Kirbiš

Tekmovanja mladinskega odseka

1970: Interno orientacijsko tekmovanje

1971: Udeležba na republiškem orientacijskem tekmovanju

1972: Udeležba na raznih orientacijskih tekmovanjih (člani – 9. do 11. mesto; mladinci – 2. in 9. mesto; pionirji I – 3. in 4. mesto; pionirji II – 7. in 9. mesto)

1976: Slovenska orientacijska liga – Murska Sobota (3. mesto)

1977: Pionirji – 1. mesto na republiškem tekmovanju v orientaciji, mladinci – 3. mesto

1978: Pionirji (1. mesto 2x, 2. mesto, 10. mesto), mladinci (2x 1. mesto, 2. in 9. mesto) na SOL (slovenska orientacijska liga)

1979: Republiško orientacijsko tekmovanje v Celju (mladinci 21. mesto, pionirji 11. mesto)

1980: Republiško orientacijsko tekmovanje na Kozjaku (pionirji 1. in 4. mesto, mladinci 1. mesto)

Meddruštveno orientacijsko tekmovanje na Ptuj (mladinci 1. mesto, pionirji 1. in 2. mesto, člani 2. mesto)

Orientacijsko tekmovanje koroške in štajerske regije na Naravskih ledinah (pionirji 1. mesto, mladinci 6. mesto, člani 3. mesto)

1981: Republiško orientacijsko tekmovanje na Črnem Vrhu nad Idrijo (pionirji 15. mesto)

1982: Področno orientacijsko tekmovanje na Ptuj (pionirji – 1. in 2. mesto; mladinci – 1. in 2. mesto)

Področno orientacijsko tekmovanje na Glažuti (pionirji – 1. in 7. mesto; mladinci – 1. in 2. mesto)

Republiško orientacijsko tekmovanje v Sevnici (mladinci – 4., 8. in 9. mesto)

Milovanovičev memorial (mladinci 3. mesto)

1983: Orientacijsko tekmovanje v Vidoncih (pionirji – 11. in 12. mesto; mladinci – 8. in 11. mesto)

Orientacijsko tekmovanje na Naravskih ledinah (pionirji 11. in 14. mesto; mladinci 5. mesto)

1986: Področno orientacijsko tekmovanje na Borlu (organizatorji), orientacijsko tekmovanje na Paškem Kozjaku in Brežicah

Planinski kvizi

- 28.11.1982 v Stopercah so sodelovale srednja Ekonomska in Kovinarska šola ter Gimnazija.
- 10.12.1982 Na kvizu z naslovom Spoznajmo naše gore in življenje v gorah so sodelovale osnovne šole: Ivan Spolenak, Juršinci, Tone Žnidarič, Markovci, Olga Meglič, Franc Osojnik, Gorišnica.
- 1982/83: Kaj veš o Donački gori – OŠ Cirkulane
- 1987: Triglavski narodni park – OŠ Cirkovce
- 1996: Planinski kviz "V kraljestvu Zlatoroga"; Državno tekmovanje Mladina in gore v Trzinu (OŠ Podlehnik – 2. mesto; OŠ Grajena – 15. mesto od 60 ekip)
- 1997: 10.04. planinski kviz Haloška planinska pot; 15.11. je bilo republiško tekmovanje Mladina in gore v OŠ Podlehnik. Tekmovalo je 71 ekip – OŠ Podlehnik–3 mesto; OŠ Olga Meglič – 9 mesto; OŠ Ljudski vrt – 11. mesto; OŠ Hajdina – 28. mesto)

Zapisi o ostalih aktivnostih društva in MO

Nekaj let so bili zelo dobro obiskani planinski zimski smučarski tabori, saj je imelo društvo svojo vlečnico. Izredno požrtvovalni smučarski in planinski vodniki so omogočili poceni in prijetno bivanje v zimskih razmerah velikemu številu otrok.

1959: Smučarski tečaj na Pohorju, dva člana sta se udeležila 7-dnevnega tečaja za turni smuk.

1963: Mladinski tabor na Boču

1965: Smučanje na Pohorju, sodelovali pri čiščenju ruševin na Donački gori

- 1966: Marca je bil prvič na Ptuju organiziran zbor načelnikov MO, smučarski tečaj na Smrekovcu, turni smuk preko zahodnega Pohorja
- 1967: Razstava "S priročnikom in karto na pot" Simon Petrovič, smučanje pri Mozirski koči na Golteh
- 1968: Smučanje na Rogli, udeležba na planinskem taboru na Okrešlju in na mladinskem taboru v Ljutomeru, razstava planinskih fotografij
- 1969: Srečanje mladih planincev na Donački gori
- 1970: Začeli z akcijo PIONIR PLANINEC
- 1971: Smučanje na Golteh (2x), trije smučarski izleti (Mežica, Ribniška koča)
- 1972: Smučarski tečaj na Pungartu,
- 1973: 6 smučarskih izletov, zimski tabor na Pungartu; razvije se društveni prapor
- 1974: 3 smučarski izleti na Golteh; smučarski izlet na Ribniško kočo, zimski tabor na Smrekovcu, letni tabor na Glažuti
- 1976: Letni tabor pod Vršičem v Krnici; markirali so pot "Jožeta Žetalskega na Donačko goro" - odprta je bila 08.06.1975
- 1977: 4. 11. posvet mentorjev in vodnikov PD Ptuj, zimski tabor na Komni, letni tabor pod Vršičem v Krnici
- 1978: 17.08. so planinci PD Ptuj prvič stopili na vrh Mount Blanca (osvoji ga 5 članov), zimski tabor na Lisci
- 1979: Udeležba na Mladinski planinski delovni brigadi v Bavšici (urejanje vzgojnega centra)..., zimski tabor na Ribniški koči
- 1980: 25. 05. akcija "Vsi na kolo za zdravo telo", smučarski tečaj na Uskovnici (vodja Darja Lukman)
- 1982: Organiziran je bil zimski tabor na Uskovnici in smučanje na Rogli (vodili Mirko Bezjak, Darko Vtič, Miran Lah in Darko Divjak).
- 1983: Zimski tabor na Uskovnici, smučarski izlet na Roglo, Kope (vodili Mirko Bezjak, Darko Vtič, Miran Lah in Vika Dabič)
- 1984: zimski tabor na Kopah
- 1985: Letni tabor na Komni (7 dni), zimski tabor v Muti za pionirje in za mladino in odrasle na Krvavcu
- 1986: Letni planinski tabor v Krnici, odprava na Mont Blanc
- 1987: Tabor na Boču, letni planinski tabor v Logarski dolini
- 1988: Zimski tabor s smučanjem na Krvavcu
- 1990: Letni tabor v Gozd Martuljku
- 1992: Letni tabor v Gozd Martuljku (vodja Janez Vertič), zimski tabor na Veliki Planini
- 1993: Letni planinski tabor v Gozd Martuljku (vodja Janez Vertič), zimski planinski tabor na Zelenici (vodja - Miran Purg)
- 1994: letni in zimski tabor v Gozd Martuljku; planinsko izobraževanje (Ljubo Hanzel)

- 1995: 8 članov MO je obiskalo pogorje Pireneji v Španiji
- 1996: Letni tabor v Gozd Martuljku (3 izmene); zimski tabor v Gozdu Martuljku
- 1997: Letni tabor v Gozd Martuljku (3 izmene); zimski tabor v Gozdu Martuljku; 4 člani MO so obiskali Visoke Tatire na Slovaškem
- 1998: Organizirali smo prvo srečanje mladih planincev Podravja in Pomurja na Donački gori (03.10.)

Planinska šola

Leta 1970 je bila prvič organizirana planinska šola, kjer so kot predavatelji sodelovali tudi člani drugih planinskih društev. Ustanovljena je bila z namenom, da omogoči članom osnovno planinsko vzgojo in znanje za prijetno in varno hojo v gore. Pouk o planinstvu je obsegal 12 tem, ki so se izvajale teoretično in praktično. Planinska šola je pomenila pomembno in stalno obliko izobraževanja, ki daje planincem osnovno znanje za prijetno in varno hojo v gore. Ta oblika planinskega šolanja obsega vsa temeljna znanja, ki jih mora obvladati povprečen planinec pri svoji aktivnosti v planinah. Planinska šola daje teoretično in praktično znanje iz številnih predmetov. Mladino seznanimo z osnovami, ki bi jih moral obvladati vsak planinec. Običajno je trajala eno šolsko leto.

Teme predavanj so bile predpisane: Metode dela, Zgodovina planinstva, Spoznavanje gorstev, Vremenoslovje, Reševanje v gorah, Varstvo okolja, Nevarnosti v gorah, Kraški svet, Alpski svet, Prehrana v gorah, Orientacija, Planinska oprema, Gibanje v gorskem svetu itd.

Leta 1970 je bilo v prvo planinsko šolo vpisanih 86 otrok, končalo jo je 55 otrok. Leta 1983 je bilo vpisanih 124 mladih planincev, vztrajalo pa je do konca 96 otrok, kar je največ izmed vseh let, v katerih se je planinska šola organizirala. Največ vpisanih slušateljev pa je bilo leta 1984, kar 125, končalo pa jo je 76 udeležencev. V zadnjih letih ni tolikšnega interesa za planinsko šolo. Podatki iz leta 1997 kažejo na velik osip vpisanih: 26 vpisanih, končalo jo je 15 otrok. Potrebno bo razmisliti o novih oblikah pridobivanja znanja in izkušenj.

Da pa ne bomo v tem sestavku naštevati le statističnih podatkov, podajamo še nekaj izpisov oziroma citatov iz različnih arhivskih virov, predvsem iz raznih poročil, ki pričajo o pestrem in požrtvovalnem dogajanju Mladinskega odseka v vseh minulih desetletjih.

PD Ptuj je bilo ustanovljeno v letu 1953 z namenom, da združi ljubitelje gora k skupnemu cilju, to je k osvajanju planinskih vrhov in uživanju planinske narave.

Iz zapisnika, sestavljenega na redni letni skupščini PD Ptuj, februarja 1955 - V planu dela za naslednje leto je zapisano: Posvetiti posebno skrb mladini, jo pritegniti v članstvo PD in ji nuditi zdravo razvedrilo z izleti v naše gore.

Iz poročila UO za leto 1956 - Društvo bo moralo v bodoče že itak skromna denarna sredstva žrtvovati za mladino, da ji omogoči pohajanje v gore v tistih slučajih, ko si učenci in študentje ne morejo plačati vožnje po železnici. Da bi mladini usaj delno pomagali, je odbor iz okrajne dotacije nabavil predvsem opremo in sicer nahrbtnike, torbice, vetrne jopiče in odeje, da si bodo te rekvizite lahko izposojali taki člani, ki si opreme ne morejo nabaviti. Kakor že rečeno bi društvo v bodoče revnim članom in mladincem plačalo tudi vožnjo, da jim pomaga najti pot v gore, ki jim bodo v bodočem življenju kraj oddiha in razvedrila. Mnogi bi obiskovali gore, če bi jim kdo ob pravem času pokazal pot do njih, naloga društva pa naj bo predvsem ta, da čim večjemu številu ne samo pokažemo pot v gore, temveč tudi omogočimo z dobro opremo in če je potrebno tudi z denarnimi sredstvi.

Prizadevanja tedanjega vodstva (prvo vodstvo) so imela zlasti močan odmev na Gimnaziji, kjer se je v šolskem letu 1957/58 ustanovila prva mladinska sekcija, in to leto lahko imenujemo začetek mladinskega planinskega gibanja v Ptujju.

Od 13. - 20. 07 1958 je bil prijavljen 1 član na mladinski seminar. (To je razvidno iz dopisa PZS, Mladinskemu odseku PD Ptuj, 30. 06. 1958)

Občni zbor, marec 1959 - Mladinski odsek ugotavlja: Planinski izleti, ki smo jih prirejali za pionirje in mladince, so bili deloma organizirani, deloma neorganizirani. Bilo je nekaj primerov, da so odšle skupine brez vodstva. Še vedno je tukaj pereče vprašanje vodnikov.

Občni zbor, april 1962 - ponovno se postavlja vprašanje o mladinskih vodnikih. Zato naj bi bila najvažnejša skrb te vzgojiti.

Iz poročila pododbora Mladinskega odbora Dornava - Na seminarju vodij mladinskih odsekov planinskih društev je bil sprejet predlog, da bi se na šolah ustanovili pododbori mladinskih odsekov planinskih društev. Na OŠ Dornava deluje tak odsek od aprila 1961.

Občni zbor, februar 1966 - iz poročila Simona Petroviča (zadnji odstavek) - Pogled na čudoviti planinski svet spet in spet dramatično in nas nemir in hrepenenje, da se širi srce in nam veva ven v kraljestvo robov, grap, meli in vrhov. Kako silna in nikoli potešena je ta skrivna moč!

Občni zbor, januar 1968 - Ptujski planinci so bili najprej včlanjeni v mariborsko planinsko društvo, nato pa so zaradi precejšnjega zanimanja

za planine ustanovili iniciativni odbor, ki je pripravil vse potrebno za ustanovitev društva in 23. novembra 1953 je bil sklican ustanovni občni zbor PD Ptuj, na katerem je bilo udeleženih preko 150 članov. (iz zapisnika pod Ad2, st. 2, prvi odst.)

Poročilo iz leta 1970 - Preteklo je 6 let, odkar je bil pri PD Ptuj formiran mladinski odsek in izvoljen prvi mladinski odbor. Skozi vso to dobo so si mladi planinci prizadevali prodreti s svojim delom in planinskimi idejami med mladino na Ptujju in okolici. To jim je uspelo...

Glavni namen dela v MO je nedvomno popeljati mlade v hribe, pa naj gre za cicibane, osnovnošolce ali srednješolce. Vsekakor je naše delo večkrat dokaj naporno in dodatna obremenitev za vsakega posameznika, toda ravno ljubezen do gora in medsebojno druženje, nam vedno znova ulijeta novih moči. Popeljati mlade v gore pomeni še več kot sam doživeti čar gorske pokrajine, zato naj bo prav to naše vodilo v novem obdobju dela v MO. (U. Vidovič, 31. 05. 1996)

Občni zbor, nov. 71 - Mladinski odsek izda "Pravilnik o delu z mladino". V MO so: T. Purg, Slavko Cimerman, Dorica Dolenc, Mirko Bezjak, Franc Kekec, Darko Vtič, Marija Mojzer, Silva Nemeč, Jože Pajenk.

Človeku je dano samo eno življenje in od njega samega je odvisno, s čim ga bo napolnil.; "Kdor le more, naj gre v gore." (Leo Planinc - predsednik PD Ptuj)

Občni zbor, nov. 72 - poročilo predsednika PD Ptuj (2. odstavek): Slovenija je čudovita skrinja skritih zakladov, ki za zaveso usakdanosti skriva nevsiljive lepote. Ko jo odkriješ, te prevzame sam planinski raj. Starejši člani planinci so nam pokazali pot v ta raj, v katerem živimo, a ga zaradi civilizirane tehnizacije nismo opazili. Naša dolžnost je, da vodimo mlajše v te prelepe vrtove planinskega sveta.

Svoje sile, svoje znanje in izkušnje smo usmerili predvsem v vzgojo mladih planincev. Naše mlade člane

Skupina OŠ Ivan Spolenak v dolini 7. jezer leta 1972.

Foto Cajnko

moramo vzgajati tako, da bodo sami odkrivali lepote naše domovine, katero so skozi usa zgodovinska obdobja pustošili viharji vsega sveta, tako da bodo to našo skromno in skopo grudo vzljubili in spoznali, da je naša domovina najlepša.

Mladi člani društva so in še delujejo po planinskih skupinah v osnovnih in srednjih šolah pod vodstvom mentorjev in vodnikov. Osnovna dejavnost je izletništvo in pohodništvo v gore. Poleg tega se je redno skrbelo za vzgojo in izobraževanje članov, redno prirejanje planinske šole in kadrovanje kandidatov za vodniške in mentorske tečaje in seminarje. Prirejala so se planinska predavanja, na katera so se vabili znani planinci in alpinisti.

Jože Dajnko in Bojan Reisman sta pričela načrtno vzgajati orientaciste in sta v letu 1985 izvedla vsak po en tečaj za orientaciste na dveh osnovnih šolah. Izpeljala sta tudi interno tekmovanje orientacijskih ekip iz PS osnovnih šol v občini.

Poleg navedenega so naši vodniki in mentorji planinskih skupin izvedli številne eno ali več dnevne planinske izlete v planine naše ožje in širše domovine. Zavedali smo se, da je odkrivanje lepote našega planinskega sveta v mnogočem odvisno od kvalitetnega vodniškega in mentorskega kadra. Zato smo vzgoji in izobraževanju posvetili veliko pozornost, za kar sta skrbela mladinski odsek in odbor za vzgojo in izobraževanje.

Klub mentorjev in vodnikov je v letu 1985 prvič pripravil 3 dnevno interno strokovno izpopolnjevanje za MV, mentorje in inštruktorje društva v Julijskih Alpah (Cmir, Rjavina, Vrbanova Špica), ki je tako številčno (14 udel.), kakor tudi strokovno zelo uspelo.

Na vzgojno izobraževalno akcijo MK PZS smo poslali 3 kandidate za MV in enega mentorja, ki so uspešno opravili letne tečaje. Tri kandidate smo poslali tudi na zimski tečaj za MV, od katerih pa je le eden opravil tečaj. Dobili smo tudi enega vodnika za odrasle.

Poleg tega smo poslali 3 pionirje na tabor v Bavšico in 2 na mednarodni tabor na Vršič.

Do leta 1993 smo izšolali okrog 35 vodnikov in 4 inštruktorje planinske vzgoje.

Delo z mladimi planinci se je odvijalo v MO in PS po šolah in ustanovah na območju občine Ptuj.

Člani MO so sodelovali tudi v akcijah, ki so jih organizirali drugi MO in družbeno politične organizacije po Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji.

Kaj dodati ob koncu tega sestavka? Odgovor je preprost in najverjetneje vključuje željo večine članov ptujskega planinskega društva:

“Vztrajati v planinskem dogajanju še naslednjih petdeset let, vzgojiti čim več uspešnih planinskih vodnikov in drugih strokovnih kadrov iz sedanjega mladega članstva in obogatiti arhiv z novimi dejanji.

Zapisana beseda ostane, zato si moramo še bolj prizadevati, da bomo o akcijah poročali in jih tudi ustrezno opisali. To smo dolžni storiti tudi zaradi tistih, ki bodo nadaljevali naše delo.

Podatke je zbrala Hermina Golc.

Uredila in zapisala Tadeja Radek

Planinski tabor Sonček

Zučenci-planinci osnovne šole Olge Meglič sem se dogovorila, da bomo del počitnic preživeli v kraju PLANINA POD BOGATINOM. Najeli smo prijetno kočico, last PD srednja vas v Bohinju.

V tej kočici smo preživeli osem dni in od tod planinarili na različne ture. Torej, v teh dneh smo šli na več “izletov”. Tu ni šlo samo za izlete v prazno, kajti mladi planinci so se ob tem druženju naučili lepega vedenja, tovarištvu, petja in življenja v naravi. Skratka: skušala sem mlade naučiti gledati naravo s srcem, ne le z očmi. Pri tem delu sta mi izdatno pomagala vodnika Vlado in Vid ter učiteljici Tatjana in Jožica, moji kolegici učiteljici iz šole. Tabor je trajal od 13. do 20. julija 1994 in ves čas nam je bilo vreme naklonjeno. Povzpeli smo se na Komno, Mahavček-Veliki Bogatin, obiskali Sedmera triglavska jezera, Krnsko jezero in se odpravili na izlete v bližnjo okolico naše postojanke. Ob večernih urah smo pisali dnevnike, se pogovarjali, se igrali ob prijetno topli peči. Skratka: vse dneve smo preživljali kot ena velika družina in otroci so nam, odraslim, pripravili zelo prijeten in duhovit zadnji večer. Ker smo napisali veliko lepega že med bivanjem, sem se odločila, da bomo izdali že prve dni brošurico z gornjim naslovom.

Mentorica Silva L.

Tako je za uvod v čudovit spominek na planinska doživetja zapisala neutrudna mentorica na OŠ Olga Meglič pred desetimi leti.

Naj bo ta zapis spodbuda novim generacijam, da bodo smelo zapisovali svoja doživetja in bogatili planinske užitke tudi na tak način.

20 let haloške planinske poti

Uvod v dnevnik haloške planinske poti

V planinskem vodniku Po gorah severovzhodne Slovenije (Peter Ficko, Ljubljana 1980) beremo na strani 153, da se z Bočko-Rogaškim pogorjem sklene za planinstvo urejen svet. Od tu naprej – v Halozah, ki se nadaljujejo kot gričevje na vzhod, ne najdemo več planinskih postojank, v glavnem pa tudi ne več markiranih poti. Res je, da je v jeseni 1983 Planinsko društvo Ptuj rešilo drugi del problema – speljalo, markiralo in odprlo je HALOŠKO PLANINSKO POT in z njeno otvoritvijo počastilo 30-letnico svojega delovanja.

Planinska dejavnost na ptujskem območju je bila živa že prej, predvsem med obema vojnama, ko so mnogi hodili v gore povsem neorganizirano, drugi v okviru mariborskega Planinskega društva, mnogi dijaki pa v okviru ptujskega Sokola. Z ustanovitvijo društva, 25. novembra 1953, pa so planinci prišli pod skupno streho. Društvo združuje v svojih vrstah člane, ki jim je ljubezen do gora, do narave, prirodnih in kulturnih znamenitorst in do domovine osnovno načelo. Vse to skuša društvo preko svojih dejavnosti: planinske šole, akcije mladi planinec, orientacijskih pohodov in tekmovanj, izletov, predavanj, letnih in zimskih taborov, plezanja na naravnih in umetnih stenah in skrbi za mentorski, vodniški in inštruktorski kader, vcepiti tudi v mlade. Po številu in sestavi članstva ter po dobro pripravljenih in izpeljanih akcijah lahko rečemo, da to društvu v veliki meri uspeva.

Ena od dejavnosti društva je tudi priprava, oprema in markiranje ter vzdrževanje planinskih poti.

Sedaj je pred nami Haloška planinska pot, ki so jo s skupnimi močmi trasirali, markirali in opremili člani Planinskega društva Ptuj, Planinskega društva Donačka gora Stoperce in Planinskega društva Majšperk. S to potjo želimo približati planincem, turistom in drugim ta planinsko še neodkriti svet, ta košček naše manj razvite, bolj odročne, a prelepe pokrajine.

Ko se boste odločili za Haloško planinsko pot, si vzemite čas in pojdite po njej s posluhom za krajino in ljudi. Po prehojeni poti boste prejeli častno značko Haloške planinske poti. Haloško planinsko pot spremlja od Donačke gore do Jelovic, od Janškega Vrha do Gradišč pri Cirkulanah in na Borlu Evropska pešpot E 7.

Kdor hoče užiti Haloze, se mora povzpeti iz dolin po bregovih na vrhe, od koder oko zazna čudovito sliko slemen in hrbtov, ki potekajo v različnih smereh. Pogled od juga proti severu odkriva v glavnem vinograde, od severa proti jugu pa gozdove, od vzhoda proti zahodu in obratno se menjava pestra slika kmetijskih in gozdnih površin. Sredi lepot narave oko zasledi male hišice nekdanjih viničarjev, nove, večje hiše, stare mogočne gosposke pristave in množico vikendov. Na pobočjih in vrheh se belijo cerkve, stoje gradovi in ljudska znamenja. Po dolinah in bregovih so posejani pomniki iz II. svetovne vojne. Strmi kolovozi se prepletajo z asfaltnimi cestami, na katerih srečujemo vole in traktorje, sodobne kmetijske stroje, pa tudi motiko in glinasti vrč. Na vrhovih in pobočjih kraljujejo klopotci, ki v jeseni s svojo pesmijo varujejo zoreče grozdje. Čeprav veljajo Haloze za odročne in manj razvite, ne manjka kulturno-umetniških spomenikov, posvetnih in cerkvenih. Gotika si je ravno v Halozah, na Ptujski gori postavila spomenik v evropskem merilu. To cerkev, že od vsega začetka romarsko, je dal zidati Ulrik IV. Walsee (umrl leta 1400). Njegovo delo je nadaljeval njegov bratranec in prejšnji varovanec Bernard Ptujski (1385-1420), pozneje pa so za opremo skrbeli zlasti Bernardov sin Friderik, zadnji gospod Ptujski (1420-1438), Žiga Dobrniški in grofje Celjski. Ustvarjalcem je uspelo skomponirati čudovito sozvočje gotske arhitekture, slikarstva in kiparstva po parlerjanskih vzorih.

Večina cerkva v Halozah je baročnih z vidnimi sledovi gotike, npr. cerkev Device Marije (1538, 1700) in sv. Nikolaja – zaščitnika brodarjev (1430, 1735) na Zavrču. Na poti srečamo cerkev sv. Ane (16. stoletje) na Velikem Vrhu, ruševine cerkve sv. Urbana – zaščitnika vinogradnikov na Belškem Vrhu (Vrbanjšak), sv. Janeza (2/2 17. stol.) na Gorenjskem Vrhu, sv. Barbare (2/4 15. stol., 1684) v Cirkulanah, ki ima najvišji in najlepši zvonik (1750) v severovzhodni Sloveniji, sv. Trojice (1652), Janeza Krstnika (15. stol.) na Janškem Vrhu do sv. Bolfenka – zaščitnika gozdarjev (1649).

Med posvetno arhitekturo zavzema posebno mesto grad Borl, čigar nastanek sega v 12. stoletje (Madžari). Med lastniki omenimo Szekelyje, Sauerje, Wurmbbrandte, Weise. Poslopja okoli notranjega dvorišča so nastala v 15. stoletju, okoli zunanjega pa v 3/4 17. stoletja. Vsa pričevanja bogate preteklosti so izginila med II. svetovno vojno.

Druga svetovna vojna je močno odjeknila tudi v Halozah. V gradu Borl je nemški okupator zapiral zavedne slovenske ljudi, predvsem inteligenco iz useh štajerskih predelov in sicer od 1. maja 1941 do 1. marca 1943 (spominska plošča). Haložani so na najrazličnejše vrste okupatorjevega nasilja odgovorili z uporom. Na težke dni NOB nas spominjajo obeležja, ki

govore o okupatorjevem terorju, o žrtvah, o hajkah, o sestankih, o partizanskih tiskarnah in drugih oblikah odpora.

Haloška planinska pot vodi mimo številnih spominskih obeležij iz teh težkih dni. V Cirkulanah npr. stoji sredi vasi spomenik 38. padlim domačinom, na pokopališču pa nagrobnik 6. borcem IV. armade, ki so padli 9. maja v Gradiščah. Na drugem koncu Haloz, na Jelovicah, beremo na kamnitem spomeniku, da je 2. četa I. bataljona Kozjanskega odreda januarja 1945 uspešno napadla nemške orožnike, ki so prišli po sodelavce partizanov.

Veselo vzdušje v Završah na 12. pohodu po Haloški planinski poti – maj 2003.

Danes se Haloze le počasi kopljejo iz zaostalosti. Predolgo so bile odrezane od pomembnih prometnic, industrijskih obratov, počasi je pronicala splošna razgledanost, poselitev in zemlja sta preveč razbiti, manjka jim lastno gospodarsko središče. Haložani so se sicer z mnogo fizičnega dela in skromnimi življenjskimi zahtevami v preteklosti preživljali in vztrajali, socialna diferenciacija pa je predvsem v novjšem času pospešila izseljevanje zlasti zdrave in mlajše delovne sile, ki se praviloma ne vrača.

Tako občuteno in z največjo mero spoštovanja do ljudi in pokrajine je v uvodnem delu Dnevnika haloške planinske poti predstavila Haloze in njene ljudi pokojna aktivna članica PD Ptuj **Kristina Šamperl-Purg**.

Haloška planinska pot je 11. 9. 2003 dopolnila 20 let. Zaradi pokrajinskih značilnosti, lepih razgledov in dobre vinske kapljice je vsa leta privabljal številne planince in druge ljubitelje narave. Pot je po podatkih iz leta 2003 prehodilo 1344 pohodnikov iz najrazličnejših krajev Slovenije in tudi tujine. Od kje vse so bili pohodniki prikazuje naslednja tabela:

Pregled obiskov haloške planinske poti po društvih

1. Maribor Matica	231	35. Brežice	5
2. Ptuj	207	36. Japetič Samobor	5
3. Železničar Maribor	121	37. Majšperk	5
4. Ljubljana Matica	60	38. Sljeme Zagreb	5
5. Tam Maribor	49	39. Sovodenj	5
6. Zabukovica Griže	34	40. Grafičar Zagreb	4
7. Planika Maribor	23	41. Kranj	4
8. Banovići BIH	20	42. Medvednica Zagreb	4
9. PTT Ljubljana	19	43. Nikola Tesla Zagreb	4
10. Ruše	18	44. Ozren Tuzla	4
11. Triglav	17	45. Prebold	4
12. Mariborski Tisk – Večer	16	46. Šempeter v Savinjski dolini	4
13. Željezničar Zagreb	16	47. Boč Kostivnica	3
14. Ptt Maribor	14	48. Blagovica	3
15. Polzela	14	49. Borac Travnik	3
16. Bricnik Muta	13	50. Dol pri Hrastniku	3
17. Litija	13	51. Kočevje	3
18. Radovljica	13	52. Litostroj Ljubljana	3
19. Zlatarna Celje	13	53. Mura Murska Sobota	3
20. Tabor Maribor	12	54. Tržič	3
21. Jakob Aljaž Maribor	11	55. Žalec	3
22. Trbovlje	11	56. Aero Celje	2
23. Željezničar Sarajevo	11	57. Avtomontaža Ljubljana	2
24. Dramlje	10	58. Bjelašnica Sarajevo	2
25. MTT Maribor	10	59. Drava Maribor	2
26. Ravne na Koroškem	10	60. Gornik Ljubljana	2
27. Donačka gora Stoperce	9	61. Jesenice	2
28. Mislinja	9	62. Kamenjak Rijeka	2
29. Videm Krško	8	63. Monter Zagreb	2
30. Laško	7	64. Nazarje	2
31. Zagreb Matica	7	65. PTT Kranj	2
32. Železničar Ljubljana	7	66. Radlje Ob Dravi	2
33. Dobrovlje Braslovče	6	67. Ravna Gora Varaždin	2
34. Velenje	6	68. Sloga Rogatec	2

69. Šmartno Ob Paki	2	88. Ožbalt – Kapla	1
70. Vihor Zagreb	2	89. Plješivica Bihač	1
71. Železarna Štore	2	90. Poljčane	1
72. Bled	1	91. Prevalje	1
73. Celje	1	92. PTT Beograd	1
74. Črna	1	93. Rašica	1
75. Delo Ljubljana	1	94. RTV Ljubljana	1
76. Đuro Salaj Subotica	1	95. Slovenj Gradec	1
77. Gornji Grad	1	96. Slovenska Bistrica	1
78. Gradina Konjšica	1	97. Slovenske Konjice	1
79. Grebengrad Novi Marof	1	98. Šoštanj	1
80. Hrastnik	1	99. Špik Ljubljana	1
81. Koper	1	100. Troglav Zagreb	1
82. Marjan Split	1	101. Viharnik Ljubljana	1
83. Matica Murska Sobota	1	102. Vrelec Rogaška Slatina	1
84. Moravče	1	103. Zanatlija Zagreb	1
85. Nova Gorica	1	104. Železničar Beograd	1
86. Novo mesto	1	105. Žiri	1
87. Ormož	1	106. Nečlani	44

Haloška planinska pot je speljana po gričih in dolinah vinorodnih in gozdnatih Haloz od gradu na Borlu do Rudijevega doma pod Donačko goro. Pot je dobro označena z belo rdečimi planinskimi markacijami in smernimi tablami. Pot je lahka, razen na Donački gori, kjer je pod vrhom zahtevna, vendar zavarovana z jeklenico. Na poti je 11 kontrolnih točk, ki so opremljene z žigom in upisno knjigo. Pot je "dolga" 22 ur hoda brez počitka. Podrobno je opisana v Vodniku-dnevniku, ki ga je založilo in izdalo PD Ptuj ob otvoritvi poti. Knjižica je doživela že 6. ponatis, kar kaže na veliko zanimanje pohodnikov za planinsko pot. Postala je zanimiva tudi za organizirane skupine šolskih otrok (športni dnevi) in planince iz bližnjih društev, ki jo načrtno obiskujejo.

Zvedeli smo, da je 29. 7. 1998 pot prehodil v 12 urah in 35 minutah eden od naših aktivnih članov društva v najbolj vročem julijemskem dnevu.

Zanimalo nas je, kateri Ptujčani so prehodili našo pot, zato smo pobrskali po starih upisnih knjigah, ki jih na naših kontrolnih točkah zgladno hranijo. Nastala je takšna slika.

Tabela

1. Simon Petrovič	26	34. Nelej Brunčič	1
2. Viktorija Dabič	4	35. Nino Brunčič	1
3. Franc Kodela	4	36. Simona Čelofiga	1
4. Ante Mlinarevič	4	37. Rosanda Dabič	1
5. Vlado Fridl	3	38. Staša Dabič	1
6. Jurij Barič	2	39. Zinka Ditrih	1
7. Marko Čuš	2	40. Darja Dominc	1
8. Mirjana Dabič	2	41. Jožica Dominc	1
9. Ivan Ditrih	2	42. Aleš Dragar	1
10. Franc Kaisersberger	2	43. Boštjan Dragar	1
11. Maks Kaisersberger	2	44. Jasna Drašič	1
12. Franc Karo	2	45. Jožica Feguš	1
13. Rudi Križanič	2	46. Helena Ferš	1
14. Jože Plajnšek	2	47. Marinka Flajs	1
15. Pavla Plajnšek	2	48. Tomaž Galun	1
16. Marija Plavec	2	49. Katja Gojkovič	1
17. Petra Podgoršek	2	50. Žiga Golob	1
18. Mitja Petek	2	51. Andreja Goričan	1
19. Ivan Rojko	2	52. Uroš Gramc	1
20. Jože Šibila	2	53. Zlatko Gramc	1
21. Silvo Širec	2	54. Danilo Holc	1
22. Uroš Vidovič	2	55. Tina Holobar	1
23. Drago Ačimovič	1	56. Janez Horvat	1
24. Ivo Arhar	1	57. Sabina Hren	1
25. Karmen Arnuš	1	58. Silvo Ilc	1
26. Stanko Bedenik	1	59. Borut Janžekovič	1
27. Suzana Bedrač	1	60. Janez Janžekovič	1
28. Mirko Bezjak	1	61. Robert Janžekovič	1
29. Igor Bračič	1	62. Drago Jerič	1
30. Ksenija Bračič	1	63. Ivanka Jerič	1
31. Milan Breznik	1	64. Kristina Joha	1
32. Radoslav Brglez	1	65. Zdravko Jurič	1
33. Gregor Brodnjak	1	66. Aljoša Klobučar	1

67 Adolf Kokol	1	102 Lojzek Petrovič	1
68 Anica Kolarič	1	103 Štefka Petrovič	1
69 Bojan Kolednik	1	104 Boris Plajnšek	1
70 Franc Korpar	1	105 Doroteja Plajnšek	1
71 Gorazd Kozel	1	106 Leo Planinc	1
72 Savo Kozjak	1	107 Marjana Podgoršek	1
73 Eugen Krajnc	1	108 Vilko Podvornik	1
74 Sandi Kraner	1	109 Vlado Potočnik	1
75 Robert Križanič	1	110 Kristina Šamperl - Purg	1
76 Roman Križanič	1	111 Maja Purg	1
77 Silva Lačen	1	112 Matej Purg	1
78 Vid Lačen	1	113 Tone Purg	1
79 Primož Ljubec	1	114 Tadeja Radek	1
80 Jože Majerhofer	1	115 Tonči Rampre	1
81 Rajko Majerhofer	1	116 Tanja Ribič	1
82 Boštjan Marčič	1	117 Bojana Rogina	1
83 Peter Medved	1	118 Konrad Rojko	1
84 Irena Mihelač	1	119 Vitoslava Rojko	1
85 Alojz Mlakar	1	120 Tanja Rozman	1
86 Boris Mlakar	1	121 Alenka Sagadin	1
87 Nada Mlinarič	1	122 Danilo Salemovič	1
88 Miran Muhič	1	123 Andreas Schramm	1
89 Milanka Munda	1	124 Dani Schramm	1
90 Vladimir Munda	1	125 Anton Selmajer	1
91 Angela Orešek	1	126 Stanko Simonič	1
92 Branko Orešek	1	127 Stanko Skledar	1
93 Dušan Orešek	1	128 Burgi Strašek	1
94 Gorazd Orešek	1	129 Jože Šanperl	1
95 Marijan Pahič	1	130 Danilo Šegula	1
96 Slavko Patekar	1	131 Olga Šepec	1
97 Mihaela Pavličev	1	132 Marija Šibila	1
98 Saša Peršoh	1	133 Mitja Šibila	1
99 Andrej Petrovič	1	134 Mojca Šibila	1
100 Drago Petrovič	1	135 Hermina Šilak	1
101 Jelka Petrovič	1	136 Peter Šilak	1

137 Jože Šimenko	1	146 Elizabeta Veršič	1
138 Jožica Šimenko	1	147 Aleksander Vidovič	1
139 Venčeslav Škerpet	1	148 Vili Vidovič	1
140 Sandi Šprah	1	149 Ivan Viličnjak	1
141 Primož Trop	1	150 Niko Vukotič	1
142 Milena Varvoda	1	151 Branko Zajc	1
143 Bojan Vaupotič	1	152 Alenka Zorko	1
144 Oton Velunšek	1	153 Maks Žmauc	1
145 Davorin Verbič	1	154 Ivanka Weber	1

Prepričani smo, da bo marsikateri član razočarano ugotovil, da ga ni na seznamu. Domačini nimamo navade, da bi se vpisovali v vpisne knjige, pa bi bilo kdaj koristno. Vpisne knjige so dragocen vir različnih planinskih informacij. Posebej koristne so takrat, kadar se zgodi nesreča ali koga pogrešajo. Če planinec vpiše smer odhoda, ga lahko hitreje najdemo in mu tako rešimo življenje. Število pohodnikov, ki so prepotovali to našo zanimivo pot, je prav gotovo nekajkrat večje. Tudi tako je prav. Imamo pot, na katero se radi vračamo.

Da bi naše Haloze še bolj približali obiskovalcem, smo se v vodstvu društva leta 1988 odločili za organizacijo množičnih pohodov po Haloški planinski poti in sicer vsako zadnjo soboto v mesecu maju in to vsakokrat na drugi etapi poti. Prva štiri leta so bila "poizkusna". Našemu vabilu se je odzvalo več sto pohodnikov iz ptujskega območja in drugih krajev. V štirih etapah so prehodili celo Haloško pot in utrdili pri organizatorju zavest, da je potrebno z aktivnostmi nadaljevati in narediti pohode še bolj privlačne. PD Ptuj se je odločilo, da poslej "nagradi" pohodnike z bronastimi, srebrnimi in zlatimi značkami ter plaketami o prehojeni poti in organizira družabna srečanja z glasbo in plesom na koncu pohoda. Prvi takšen pohod je bil organiziran leta 1992. V letu 2003 je bil tako organiziran in izveden že 12. pohod. Doslej je prejelo 21 udeležencev plaketo za desetkratno udeležbo, 44 udeležencev zlato značko za sedemkratno udeležbo, 96 srebrno značko za petkratno udeležbo, 259 udeležencev pa je pohod obiskalo trikrat. Število prejemnikov plaket in značk se iz leta v leto zvišuje, kar pomeni, da smo se pravilno odločili.

Naj vam prikažemo, kako je rasel obisk na naši poti v dvajsetih letih obstoja poti.

Pregled obiska haloške planinske poti po letih

Leto	Domači	Tujci	Skupaj
1983	49	12	61
1984	110	6	116
1985	119	17	136
1986	99	4	103
1987	38	4	42
1988	65	20	85
1989	58	5	63
1990	73	30	103
1991	49	-	49
1992	39	6	45
1993	53	1	54
1994	38	4	42
1995	47	-	47
1996	34	-	34
1997	51	-	51
1998	62	1	63
1999	62	1	63
2000	61	-	61
2001	17	-	17
2002	52	2	54
2003	53	2	55
SKUPAJ	1229	115	1344

Podatki so zaključeni z datumom 20.10.2003

Iz zapisanega sledi, da se je Haloška planinska pot "prijela", da je zaživela. Verjamem, da bo živela naprej.

Besedilo je pripravila Vika Dabič, statistične podatke in tabele pa je obdelal Antun Mlinarevič.

Haloška planinska pot že 20 let

Jesen je čas, ko nas narava bogato obdara s svojimi sadovi. Hkrati pa obdobje, ki nam pred hladnimi zimskimi dnevi ponuja tople sončne zarke, da si ogrejemo telo in duha. Človek je že od davnine silil nekam višje. Bližje soncu bi lahko zapisali. In ta navdih nosimo v sebi še danes, kar lahko opazujemo tudi v naši domači pokrajini, ki so ji pečat pustili predniki. Da bi zaznali lep primer sožitja med človekom in hribovito pokrajino, nam ni potrebno daleč med alpske vršace. Haloze s prepredenimi dolinami, nad katerimi se dvigajo strma pobočja vse do slemen posejanih z majhnimi hišicami, se ponašajo prav s tem pečatom. Človek in narava z roko v roki.

Približati edinstveni svet haloških gričev ljubiteljem gora in pohodništva je bilo najverjetneje vodilo zanesenjakov med ptujskimi planinci, ki so botrovali otvoritvi Haloške planinske poti pred dvajsetimi leti. Natanko 11. septembra 1983, ko so darovi jeseni preplavili haloške griče, se je na gradu Borl pričela pot, ki je v dvajsetih letih od Borla do Donačke gore popeljala že več tisoč pohodnikov in ljubiteljev narave.

Čeprav je bila uradno odprta pred dvajsetimi leti, pa je prva ideja o planinski poti čez Haloze stara še nekoliko več. Začetki markacijske dejavnosti v PD Ptuj segajo v leto 1971 in so povezani z nadelavo in markiranjem prvih poti na območju Donačke gore. 31. maja 1971 je bil ustanovljen markacijski odsek v sestavi: Marjan Esih, Juraj Barić, Boris Urbančič in Leo Planinc. Že v letu ustanovitve pa se pojavi ideja za haloško transverzalo, kot so takrat poimenovali vezne poti. V ta namen je bila ustanovljena markacijska komisija, ki jo je vodil Leo Planinc. Na realizacijo zamisli pa je bilo potrebno počakati še 12 let, ko je bila odprta.

Prelomnico v nastajanju prve markirane poti v Halozah pomeni leto 1982. Na občnem zboru društva je bil sprejet sklep o trasiranju in markiranju Haloške planinske poti. Sklep je potrdil tudi Upravni odbor PD Ptuj. S tem dejanjem dobi delo markacistov ponovni zagon. Že v maju je Leo Planinc, predsednik komisije za planinska pota, pripravil skico in opis trase poti po Halozah. Nabavile so se pregledne karte takratne občine Ptuj, kamor so prvič vrisali traso nove poti.

Delo se je nadaljevalo v mesecu septembru, ko se je sestala komisija za planinska pota, ki so jo sestavljali Leo Planinc, Franc Kodela, Jože Pajenk in Tone Purg. V komisiji je deloval tudi Simon Petrovič, ki je skrbel za

geografski vidik nove poti. Kot člana sta sodelovala še Lojze Cajnko in Maks Žmauc zadolžena za obeležja ob poti. Komisija je pripravila plan dela za trasiranje in markiranje Haloške planinske poti. Določili so traso poti, pripravili obvestila za javnost in z namero seznanili krajevne skupnosti na poti, Turistično društvo Ptuj ter Gozdno gospodarstvo Ptuj. Komisija je določila tudi možne postojanke, kjer bi bili žigi in upisne knjige. Končna določitev kontrolnih točk je bila predvidena za marec 1983. Značka in žigi HPP so bili izdelani po predlogi Leona Planinca in zajemajo pogloblitve značilnosti pokrajine, kjer poteka pot.

V začetku leta 1983 so pričeli člani komisije za planinska pota s terenskimi deli na trasi nove Haloške planinske poti. Prvo trasiranje je potekalo 19. in 20. marca, ko so člani Tone Purg, Vlado Korbar, Dušan Peček, Jože Dajnko, Maks Žmauc in Liza Vršič prehodili predvideno pot. Traso poti so temeljito pregledali ter določili mesta, kjer bodo kontrolne točke, napisne table in smerokazi. Trasiranje so zaključili 9. in 10. aprila. Pri trasiranju in markiranju so sodelovali tudi planinci iz PD Majšperk in PD Stoperce.

Otvoritev poti je potekala v okviru svečanosti ob 30 letnici PD Ptuj in 100 letnici organiziranega planinstva na Slovenskem. Ob tej priložnosti je društvo v tisoč izvodih izdalo Vodnik-dnevnik Haloške planinske poti in enako število značk. Že v prvih šestih mesecih so bili prodani vsi dnevniki prve izdaje, zato je bil potreben ponatis v enaki nakladi. Pot je v prvih treh mesecih prehodilo 69 planincev iz Slovenije in ostalih republik bivše države. Podatek, da je bilo do marca 1986 prodanih kar 2424 dnevnikov in podeljenih 318 spominskih značk za celotno prehojeno pot, kaže na veliko priljubljenost Haloške planinske poti. Da je bilo temu tako, pa niso prispevali le planinci in markacisti ptujskega planinskega društva, temveč v veliki meri gostoljubni domačini, ki so s svojo odprtostjo in prijazno besedo dali poti svojstven pečat.

V dvajsetih letih obstoja Haloške planinske poti, se je marsikaj spremenilo. Žal lahko vidimo številne hiše, nekdanje domačije velikim družinam, ki samevajo kot posledica večletnega odseljevanja avtohtonega prebivalstva. Socialne razmere in želja po boljšem jutri, so številne Haložane "pognale" v bližnji in daljni svet. Navkljub težkim obdobjem pa je haloški človek v sebi obdržal vedrino in optimizem, ki smo ju bili uselej deležni tudi pohodniki po Haloški planinski poti. Seveda so se v dveh desetletjih spletle na poti številne vezi in prijateljstva, ki še danes bogatijo usakdan domačinov. Da bi zobu časa oziroma pozabi iztrgali katero izmed zanimivih zgodb, ki so se spletle ob poti, smo se podali med domačine, pri katerih so vse od leta 1983 shranjeni kontrolni žigi in upisne knjige poti.

Prva kontrolna točka poti je na gradu Borl. Tukaj si lahko pohodniki ogledajo mogočen grad, ki ga v zadnjih letih intenzivno obnavljajo. Žig poti se nahaja v gostišču Krona. Od otvoritve poti do danes so se v grajskem gostišču zamenjali številni najemniki, kar je vplivalo na občasne vrzeli v delovanju. Kljub temu so lastniki podjetja Krona optimistično naravnani in vidijo grad Borl z bližnjo okolico v prihodnosti kot uspešno turistično destinacijo. V neposredni bližini gostišča stoji informacijska tabla, na kateri je skica Haloške planinske poti z vrisanimi kontrolnimi točkami ob poti.

Z grajskega dvorišča se po markirani poti podamo proti cerkvi svete Ane. Med vinogradi na razglednem Velikem Vrhu, kjer uspeva odlični renski rizling, kmalu ugledamo najvišji vrh vzhodnih Haloz – 412 metrov visoki Vrbanjšek. Na vrhu hriba je nekoč stala cerkvica sv. Urbana, zavetnika vinogradnikov, od katere so danes ostale le še razvaline. Sedaj na vrhu gospodarji oddajnik ptujskega radia. Po krajšem spustu med mogočnimi bukvami se približamo domačiji Vuzem v Hrastovcu, kjer hranijo drugi kontrolni žig naše poti.

V prijatni planinsko – louski sobi nas sprejme prijazen gospodar Ivan Vuzem, s katerim se zapletemo v prijaten pogovor. Začetkov Haloške planinske poti se spominja z lepimi občutki. Pred njenim odprtjem so po tem delu Haloz hodili le naključni pohodniki. Že v prvih mesecih od otvoritve planinske poti so se po novi poti podajale cele skupine ljubiteljev pohodništva. Med njimi so prevladovali organizirane skupine planinskih društev iz Slovenije in ostalih republik bivše države. Ob tem doda, da mora posebej pohvaliti šolske skupine in njihove mentorice, ki pogosto obiskujejo Haloško planinsko pot. Ko se živahni pogovor usmeri nekoliko v prihodnost, Ivan Vuzem pravi: "Vesel sem, kadar se planinci ustavijo pri nas. Številni so že kot domači in radi spregovorimo, kadar se ponovno srečamo. Glavno zadovoljstvo nam pomeni, če se planinci pri nas dobro počutijo in odnesejo s seboj lepe spomine. Zaradi naravnih lepot in prijaznosti ljudi se radi vračajo. In to si želimo tudi v prihodnje."

Od Vuzmovih je kratek vzpon do kmečkega turizma na Švabovem, kjer se lahko okrepčate z domačimi dobrotami ali si privoščite kozarec haloškega vina. Ob lepem vremenu je razgled zares veličasten. Vidi se celo do Blatnega jezera na Madžarskem. Pa naj še kdo poreče, da se daleč vidi le z alpskih vršacev! Med vinogradi bomo hodili vse do Cirkulan, kjer se bomo ustavili v gostilni Krona. Tam namreč hranijo tretji žig Haloške planinske poti. Preden pridemo do našega naslednjega cilja, nas čakajo lepi razgledi in prijatna hoja čez Gorenjski Vrh, Belski Vrh in Brezovec.

V gostilni Krona si po treh urah hoda zaslužimo topel planinski čaj, ob katerem se zapletemo v pogovor z lastnikom Drnikovičem. Naš sogovornik vidi v Haloški planinski poti možnost, da neokrnjeno naravo Haloz približamo širšemu krogu obiskovalcev. Meni, da bi bilo potrebno v prihodnosti razmisliti o spremembah oziroma dopolnitvah posameznih odsekov sedanje trase poti. V zadnjih letih so bili številni kolovozi in makadamske ceste asfaltirani in so tako postali planincem in pohodnikom manj prijazni kot nekoč. Notranjost Haloz, torej območja bliže hrvaški meji, so še precej bolj prvobitna in ponujajo pristen stik z naravo. Tu se pojavljajo možnosti za nove poti, ki bi dopolnjevale obstoječe Vinsko-turistične ceste. Ob tem še dodaja: "Planinci, ki hodijo v zadnjih letih, od kar smo lastniki gostinskega lokala, skozi Cirkulane, občasno povprašajo po prenočiščih. Le-teh pa je zaenkrat bolj malo in so vezana na posamezne vikende. Zato bi morala lokalna skupnost pri planiranju bodočega turističnega razvoja, usmerjati energijo in sredstva tudi v to smer." V gostilni Krona pa planincem tudi svetujejo o nadaljnji poti in jim nudijo informacije o Halozah.

Bogatejši z informacijami se podamo na pot tudi sami. Sedaj se usmerimo proti zahodu in v daljavi lahko opazujemo naš končni cilj – Donačko goro. Vendar nas do zadnje kontrolne točke čaka še nekaj poti. Najprej se bomo ustavili na domačiji Emeršič v Gradiščah, kjer sprejmejo planince v lepo urejenem vinotoču, do nedavnega kmečkem turizmu. Pristna zidanica obdana z vinogradi, skriva v notranjosti mogočno staro prešo, ki še vedno služi svojemu namenu. V času, ko v njej ne stiskajo sladkega grozdja, pa si lahko svoj kotiček najdejo tudi pohodniki. Lesena miza in pristni haloški stoli okoli nje kar vabijo, da si odpočijemo noge in seveda nasitimo lačne želodce. Naj si gre za domači narezek, vroče haloške gibanice ali domač kruh z zaseko in čebulo, vse je zares odlično in predvsem pridelano doma.

Ob dobrotah in haloški kapljici iz stoletne vinske kleti nam jezik kar sam steče v prijeten pogovor z gospodarjem Ivanom Emeršičem. Naš gostitelj se še prav dobro spominja začetkov poti pred dvajsetimi leti, ko so na njihovi domačiji sprejeli žig in upisno knjigo četrte kontrolne točke. "Leta 1982 smo pri nas odprli kmečki turizem. Prav v tem času se je pri nas oglasil Tone Purg iz ptujskega planinskega društva. Predlagal je potek planinske poti mimo naše domačije. Idejo smo takoj z veseljem sprejeli. S tem bi bližnji in daljni okolici približali haloško pokrajino. Hkrati pa smo domačini dobili z novo potjo možnost za navezavo stikov s pohodniki iz različnih krajev." Med različnimi vtisi iz dvajsetih let obstoja poti so mu v posebnem spominu ostali planinci, člani enega od društev iz Ljubljane.

"Pred približno 15 leti so šli prutič po Haloški planinski poti. Skupini mladih Ljubljčanov so se Haloze tako dopadle, da so izrazili željo po sodelovanju v trgatvi. Njihova pomoč je bila zelo dobrodošla, hkrati pa je bilo tradicionalno prešanje za njih posebno doživetje. Prešali smo z leseno prešo na slemen, v kateri danes sedimo in še vedno funkcionira. Tradicija udeležbe planincev v trgatvi na naši domačiji se je ohranila vse do danes. Kasneje so se trgatve udeleževali planinci iz Koroške, Dolenjske in drugih območij Slovenije.

Z Emeršičem smo pogovor zaključili ob pogledu na prihodnost Haloške planinske poti, ki je dodobra zaznamovala življenje haloškega človeka ob njej. Naš sogovornik ob tem poudarja: "Pohodništvo dobiva v Evropi nove razsežnosti, saj si sodobni človek želi v prostem času zlasti sprostitve v naravnem okolju. Haloze pa lahko ponudijo prav turstne aktivnosti. Haloški človek je prijazen in gostoljuben. V prihodnje bi bilo potrebno poskrbeti zlasti za prenočišča, saj si pohodniki na dolgi poti želijo primerne počitke". In tega smo bili deležni tudi mi. Pravijo, da prazen žakelj ne stoji pokonci, prepoln pa se lahko prekucne, zato jo tudi mi raje mahujemo naprej.

Haloška planinska pot poteka po prvem grebenu, visoko nad staro strugo reke Drave. Pogledi so nad vse obširni. Praktično je pred nami celotno Drausko in velik del Ptujkega polja. V ozadju se dviguje mogočni masiv Pohorja, za katerim se skriva greben Kozjaka. Ob lepem vremenu vidimo visoke stolpnice Maribora in prepadni Meljski hrib. Številne cerkvice nas pozdravljajo iz Slovenskih goric, ki se kot valovito morje vlečejo tja daleč na vzhod. Tik pod našimi nogami pa še pogled na krajinski park Šturmouci, od koder se občasno zasliši ptičji glas. Zasanjani od lepot pokrajine, po kateri se vije naša pot, sestopimo v vas Dravci. Že od daleč nas pozdravlja največji haloški klopotec. V njegovi neposredni bližini nas vabi Rekreatijski center Vrčec, kjer si lahko privežemo dušo in si poblize pogledamo svet ob reki Dravi. Nas pa čaka še vzpon čez Varejo na Dravinjski Vrh. V prikupni hiški na vrhu griča obdani z vinogradi nas namreč že pričakujejo Kolednikovi, kjer sta gostoljubje in prijazna beseda planincem doma že od nekdaj.

Med tem ko si pred hišo ogledujemo nenavadno veliko drevo figovca, se nam iz vinograda približuje Ivanka Kolednik. Seveda nas povabi v hišo, za katero bi lahko rekli, da ima enega najlepših razgledov. Videm in daljna okolica se razprostirata tik pod našimi nogami. Ob kozarčku domačega se hitro zapletemo v prijeten pogovor. Ob tem se gospa Ivanka spominja začetkov Haloške planinske poti: "Z namero, da se preko Haloz spelje planinska pot, nas je seznanil veterinar Dušan Peček. Z veseljem smo spre-

jeli kontrolno točko in tako do danes sprejemamo tudi številne planince in pohodnike, ki hodijo po tej poti.” Sin Marjan doda, da sta se na dan otvoritve poti pred dvajsetimi leti, pri njih oglasila zakonca iz Maribora. Ker sta kot prva prehodila celotno pot od Borla do Donačke gore, sta pri njih tudi prenočila. Zanimivo, da sta bila edina planinca, ki sta do danes prespala pri Kolednikovih. Sicer pa so se na Dravinjskem Vrhu srečali tudi s pohodniki iz Nizozemske, Švice, Hrvaške in drugih evropskih držav. Ob uprašnju, kaj je planincem, ki hodijo po Haloški planinski poti najbolj všeč, gospa Ivanka pravi: “Lepote narave in haloško vino in se ob tem nasmeje. Planinci si radi pred hišo razgrnejo malico, zraven pa nazdravijo s pristno haloško kapljico, ki jo skriva naša stara klet”. Kolednikova hiša je bila nekoč last župnije in izhaja najverjetneje iz 19. stoletja. Natančneje povedano, bila je zidanica videmskih župnikov in temu primerna je tudi njena lega.

Sonce, ki se nagiba že k poznemu popoldnevu, nas opozarja, da moramo naprej proti Podlehniku. Še prej pa prisrčen pozdrav Kolednikovim in že nas pot vodi med vinogradi Majskega Vrha, kjer uspeva najboljši traminec daleč naokoli. Med tem ko se spuščamo v Podlehnik, ugledamo na nasprotnem hribu našo naslednjo točko, nekdanje gostišče na Gorci. Še prej pa jo mahujemo do Motela Podlehnik, kjer je možno prenočiti. Motel, ki ga sedaj upravlja zasebnik, se nahaja ob magistralni cesti Maribor – Gruškouje in ima na voljo več ležišč v dvoposteljnih sobah. V recepciji motela lahko planinci odtisnejo žig šeste kontrolne točke, saj je gostišče na Gorci že nekaj let zaprto. V letu 1997 se je pridružila še kontrolna točka evropske pešpoti E7 SLO, ki poteka pretežno del vzporedno s Haloško planinsko potjo. Oznaka evropske pešpoti se od planinske razlikuje v rumeni barvi, za razliko od planinske markacije, ki uporablja belo.

Od motela se podamo mimo louskega doma do bližnjega gostišča Pri ribniku. Tudi tukaj imajo lepo urejena prenočišča. Lastnik g. Skledar pa planincem ponudi različne pijače in prigrizek. Pred nami je ponovno vzpon po strmih, ampak kratkih haloških gričih. Vendar je naš trud poplačan usakič, ko se povzpemo na vrh slemena, od koder smo nagrajeni z obširnim razgledom. In prav takšen se nam odpre izpred nekdanjega gostišča na Gorci. Žal ta “biser” sredi Haloz še vedno sameva. Upamo, da bo sedanji lastnik g. Žerak, podžupan občine Podlehnik in podjetnik, v bližnji prihodnosti ponovno oživil nekdanje zelo priljubljeno gostinsko – turistično točko.

Z Gorce se naša pot vije med terasami, na katerih se v soncu bleščijo zlatorumene grozdne jagode. Pogled proti zahodu nam vse bolj razkriva

postopno prehajanje iz vinorodnih v gozdnate Haloze. To klasifikacijo je izdelal znan slovenski geograf in prvi rektor mariborske univerze prof. dr. Vladimir Bračič, po rodu iz Cirkulan. Po omenjeni klasifikaciji delimo Haloze na vinorodne, kamor prištevamo vzhodni del, ki se zaključuje na območju Gorce, in gozdnate na zahodu. Že samo ime pove, da prevladujejo na območju vinorodnih Haloz vinogradi, ki se v zahodnem delu vse bolj umikajo gozdovom. Med opazovanjem omenjenih sprememb v pokrajini nas pot pripelje do viničarskega muzeja. Tradicionalno haloško hišico na vrhu hribčka so iztrgali neusmiljenemu zobu časa in pozabi. Še posebej notranjost nas popelje v čase, ko je haloški človek živel skromno, a srečno družinsko življenje. Kratak postanek pri bližnjih sosedih in že usmerimo korak čez Dežno v Doleno. Ko stopamo po dolini, nas žuboreče spremlja potok Peklača. Sedaj miren in pohleven potoček se ob jesenskem deževju hitro spremeni v hudo-urnik, ki nosi s seboj strah in trepet. Pod mogočnimi krošnjami haloških bukev se naša pot vzpne na Janški Vrh, kjer nas ponovno pozdravijo uzorno urejeni vinogradi. Še kratak vzpon in že uživamo v hladni senci pred hišo Anice Rodošek, kjer hranijo sedmi kontrolni žig.

Gospa Rodošek se še dobro spominja začetkov Haloške planinske poti, saj je bila na otvoritvi pri gradu Borl. “V vseh dvajsetih letih so prihajali po poti prijazni ljudje. Beseda je dala besedo in vedno smo se imeli lepo. Včasih tudi kakšno zapojemo, saj pesem združuje ljudi, ne glede od kod prihajajo. Največkrat je prihajal tod mimo Simon Petrovič iz Ptujja, prva planinca, ki sta prehodila celotno pot pa sta bila zakonca Mervič iz Maribora.” Ob uprašnju, kaj se obiskovalcem Janškega Vrha najbolj vtisne v spomin, se gospa Anica nasmeje: “Gorice in haloško vino. Pred tremi leti so šli tod mimo planinci iz Avstrije. Bilo jih je za cel avtobus. Ker se nismo najboljšje razumeli, so mi pokazali, da bi radi nekaj spili. Ob njihovem odhodu je bil sod kar precej bolj prazen, a bili so veseli in zadovoljni.” Pri Rodoškovih hranijo tudi ključne obnovljene cerkve, ki si jo velja ogledati. Lep pa je tudi razgled daleč naokoli.

Na Janškem Vrhu se od HPP odcepi evropska pešpot E7, saj obišče znamenito Marijino cerkev na Ptujski Gori. Naša pot pa se čez Lipno spusti v Naraplje. Mimo nekdanje osnovne šole, ki kaže na nizek delež mladega prebivalstva na območju Haloz v zadnjih desetletjih, se pričnemo vzpenjati na Jelovice. Ko postaja greben, po katerem stopamo, vse položnejši, nas na vrhu hriba pozdravi cerkev sv. Bolfenka, zavetnika gozdarjev, saj smo zašli že globoko na območje gozdnatih Haloz. Z vrha, kjer stoji lepo obnovljena cerkev, se nam odpre veličasten pogled vse do avstrijskih vršacev na severu in Medvednice nad Zagrebom na jugu.

Nekoliko utrujeni od vzpenjanja iz Narapelj se podamo do bližnje domačije Novina, kjer hranijo osmi kontrolni žig Haloške poti. Počitek se zares prileže, še zlasti, če doživiš topel sprejem domačinov. Gospa Nada Novina se spominja številnih pohodnikov, ki so se v dvajsetih letih oglasili pri njih. "Pohodniki prihajajo od blizu in daleč. Iz Ptuja, Maribora, Koroške in Ljubljane, pa tudi iz Avstrije in Hrvaške. Prvi planinci, ki so prišli k nam, so bili pobudniki Haloške planinske poti. Maks Žmavc, Dušan Peček in Leo Planinc so se s tastom dogovorili za kontrolno točko. Kasneje je te obveznosti prevzel moj mož. Na te čase imam zelo lepe spomine. Planinci so vedno prinašali veselje in živahnost. V začetku so se pri nas vršila planinska predavanja, na katera so prišli tudi okoliški domačini. Tako smo tudi mi spoznavali bolj oddaljene planine." Ker v tem delu Haloz praktično ni nočitvenih zmogljivosti, so Novinovi velikokrat ponudili prenočišče utrujenim planincem. "Čeprav nimamo posebej urejenih prenočišč, so pri nas planinci večkrat prenočili. Posebej se spominjam skupine iz Bosne. Med njimi je bilo nekaj muslimanov, ki so navkljub veri z veseljem pojedli krožnik jote s prekajenim svinjskim mesom." Uspešno je tudi njihovo sodelovanje s člani ptujskega planinskega društva, ki jih usako leto obiščejo in podarijo planinski koledar. Med prijetnim kramljanjem skoraj pozabimo, da nas čaka še del poti do Donačke gore. Zato se poslovimo od gospe Nade, ki nas pospremi z naslednjimi besedami: "Želim si, da se kontrolna točka pri nas ohrani, saj so tukaj planinci vedno dobrodošli. Samo dobro voljo naj prinesejo, za vino bomo poskrbeli mi. Če pa se najavijo naprej, spečem še domači kruh in ga ponudim z zaseko." S popotnico prijaznih besed jo mahujemo naprej. Najprej nas markacije vodijo na vrh Jelovic, s 624 metri nad morjem, najvišjo točko Haloz. Mogočni bukovi gozdovi nas spremljajo naprej na Kupčinj Vrh. Donačka gora, ki se kakor mogočna mizasta vzpetina dviga proti modremu nebu, je vse bližje.

Deveti kontrolni žig hranijo Bedenikovi s Kupčinjega Vrha. Njihova domačija se nahaja na razglednem grebenu nedaleč od asfaltne ceste, ki povezuje Stoperce in Žetale. Gospodar Janez Bedenik nam pove, da so se pri njih v preteklosti oglasili planinci iz različnih evropskih držav. "Pred leti so pri nas prenočili planinci iz Nizozemske, s katerimi smo si še nekaj časa dopisovali. Prav tako se spominjam skupine Italijanov, ki so bili prijetno presenečeni, da je tukaj v hribovitem svetu vse tako obdelano." Čeprav na kmetiji nikoli ne zmanjka dela, si Bedenikovi vedno vzamejo čas za pohodnike. Nekateri pa jim gostoljubje celo vrnejo s priložnostno pomočjo pri kmečkih opravilih. "Pohodniki po Haloški planinski poti so pri nas vedno dobrodošli, saj smo se na njihove obiske navezali in jih z

veseljem pričakujemo ter tudi postrežemo. Pijače nikoli ne zmanjka!" doda gospod Janez, ki obdeluje lep vinograd nedaleč od domačije, enega izmed najvišje ležečih v haloški pokrajini.

S Kupčinjega Vrha se usmerimo proti najvišji točki Haloške planinske poti. Do vrha Donačke gore nas loči še ura in pol hoda. Ko stopamo med strnjanimi hišami zaselka Završe, nam spomin hitro zajadra v mesec maj. Mesec ljubezni in brstenja narave usako leto počastijo tudi ptujski planinci s pohodom, ki privabi mlade in mlade po srcu iz vseh koncev Slovenije. V ušesu še odmeva glas harmonike pri Stojnškovih v Završah, ko počasi zapuščamo zaselek in se pričenjamo vzpenjati po pobočjih Donačke gore. Po krajšem vzponu smo na križišču poti. Smerne table pravijo: levo v Žetale, desno lahka pot do planinskega doma, mi pa naravnost navkreber proti vrhu. Pot je sprva nekoliko bolj strma, a se umes občasno malo položi. Lahko bi rekli primerna za vse letne čase. A le do priključka poti Jožeta Žetalskega, prve planinske poti z vzhodne, torej žetalske smeri. Od tukaj naprej nosi pot oznako "zahtevna". Celo na Donački gori, kar precej oddaljeni od alpskih vršacev, se lahko srečamo s skalami, ki jih premagamo s pomočjo jeklenic in kovinskih klinov. Po uspešnem "plezanju" stopimo na vršni greben. Le nekaj metrov nas loči od vzhodnega vrha, s katerega seže pogled vse do Blatnega jezera na Madžarskem. Do osrednjega vrha z mogočnim kamnitim križem nas loči le še petnajst minut hoda.

Vrh Donačke gore usako leto obišče več tisoč planincev in ostalih obiskovalcev. Gora je v srednjem veku predstavljala grmado za kurjenje čarovnic. Verjetno pa je zaradi svoje oblike in nedostopnosti ljudi navdajala z negativnimi občutki. Odnos do gore se je korenito spremenil sredi 19. stoletja, ko je dr. Frolich, zdravnik iz Rogaške Slatine, dal nadelati prvo pohodniško pot v Sloveniji. Na Donačko goro je vodil svoje paciente, željne zdravja. Po njem poimenovana Frolichova pot skozi pragozd velja za najbolj priljubljen in hkrati obljuden pristop na vrh gore. Po njej se spustimo do Rudijevega doma pod Donačko goro, kjer se ustavi tudi večji del obiskovalcev Donačke gore. V planinskem domu, ki je v lasti Planinskega društva Sloga Rogatec, je zadnja kontrolna točka Haloške planinske poti. Dom že sedmo leto oskrbuje Verica Križanec iz Rogatca. Obiskovalcem postreže s toplim čajem in ostalimi napitki, ob vikendih pa tudi s toplimi obroki. Ob zakurjeni krušni peči najdejo prijeten kotiček številni obiskovalci Donačke gore in med njimi smo tudi sami. Gospa Verica nam pove, da prihaja največ planincev iz Rogatca, Maribora in Ptuja, veliko pa jih je tudi iz ostalih delov Slovenije in Hrvaške. Zvesti so zlasti obiskovalci iz Varaždina, Krapine in Zagreba. "Število obisko-

valcev se je v zadnjih letih močno povečalo. Več je tudi nočitev, predvsem otrok, ki nas obiščejo v okviru šole v naravi. Opažamo, da narašča število neplanincev. Ti se pripeljejo z avtomobili in uživajo na svežem zraku. Največji obisk beležimo v maju in juniju ter v septembru in oktobru." Planinski dom je oskrbovan od 15. aprila do konca oktobra, v zimskem času le ob vikendih, oziroma predhodni najavi za skupine. Dostopen je po markiranih poteh iz Rogatca, Žetal in Stoperc. Kadar je planinski dom zaprt, je žig Haloške planinske poti dosegljiv na kmetiji Polajžer, nedaleč v smeri Rogatca. Vedno prijazni domačini radi postrežejo z vročim čajem in domačim žganjem. Izpred domačije pa se odpira lep razgled na Posotelje. Zatorej naj velja povabilo: "Vzemite si čas in spoznajte lepote haloške pokrajine."

Donačka gora je naš cilj, ki smo mu z vsakim korakom bližje.

Vzpostavljamo pot iz Rogatca, Žetal in Stoperc. Kadar je planinski dom zaprt, je žig Haloške planinske poti dosegljiv na kmetiji Polajžer, nedaleč v smeri Rogatca. Vedno prijazni domačini radi postrežejo z vročim čajem in domačim žganjem. Izpred domačije pa se odpira lep razgled na Posotelje. Zatorej naj velja povabilo: "Vzemite si čas in spoznajte lepote haloške pokrajine."

Markacijska dejavnost PD Ptuj

Začetki markacijske dejavnosti v PD Ptuj segajo v leto 1971 in so povezani z nadelavo in markiranjem prvih poti, ki jih je pričelo vzdrževati društvo. 31. maja 1971 je bil ustanovljen markacijski odsek v sestavi: Marjan Esih, Juraj Barič, Boris Urbančič in Leo Planinc. Poglavitna naloga odseka v prvih letih delovanja je bilo markiranje poti iz Stoperc skozi Čermožiše na Donačko goro.

Že v letu ustanovitve pa se pojavi ideja za haloško transverzalo, kot so takrat poimenovali vezne poti. V ta namen je bila ustanovljena markacijska komisija, ki jo je vodil Leo Planinc. Na realizacijo zamisli pa je bilo potrebno počakati še 12 let, ko je bila odprta Haloška planinska pot.

Pomembno leto za markacijsko dejavnost v PD Ptuj predstavlja leto 1974, ko je bila trasirana nova pot iz Žetal na Donačko goro. Pot še danes predstavlja eno najlepših zahtevnih poti v SV Sloveniji.

Markiranje poti iz Žetal na Donačko goro je postavljeno v leto 1975. Pri nadelavi je sodelovalo 63 planincev, večina mladincev, ki so opravili skupno 418 ur prostovoljnega dela. Svečana otvoritev poti je bila 8. junija 1975. Pot je bila poimenovana kot pot Žetalskega Jožeta.

V letih od 1976 do 1981 so društveni markacisti vzdrževali obe poti na Donačko goro pod vodstvom Marjana Esiha. Obnavljali so markacije in pot vsako leto očistili.

Prelomno leto v markacijski dejavnosti društva pomeni leto 1982. Na občnem zboru je bil sprejet sklep o trasiranju in markiranju Haloške planinske poti. Sklep je potrdil tudi UO PD Ptuj. S tem dejanjem dobi delo markacistov ponovni zagon. Že v maju je Leo Planinc, predsednik komisije za planinska pota, pripravil skico in opis trase poti po Halozah. Nabavile so se pregledne karte občine Ptuj.

V mesecu septembru se je sestala komisija za planinska pota, ki so jo sestavljali Leo Planinc, Franc Kodela, Jože Pajenk in Tone Purg. V komisiji je deloval tudi Simon Petrovič, ki je skrbel za geografski vidik nove poti. Kot člana sta sodelovala še Lojze Cajnko in Maks Žmauc, zadolžena za obeležja ob poti. Komisija je pripravila plan dela za trasiranje in markiranje. Določili so traso poti, pripravili obvestila za javnost in z namero seznanili krajevne skupnosti na poti, Turistično društvo Ptuj ter Gozdno gospodarstvo Ptuj. Komisija je določila tudi možne postojanke, kjer bi bili žigi in upisne knjige. Končna določitev kontrolnih točk je bila predvidena za marec 1983. Značka in žigi HPP so bili izdelani po predlogi Leona Planinca in zajemajo poglobitve značilnosti pokrajine, kjer poteka pot.

V sklepu UO društva je bi predvideno, da pri izvedbi poti sodelujejo tudi sosednja društva v občini, Turistično društvo Ptuj in nekatere druge organizacije. Priprava in izvedba nove poti je bila prijavljena pri Planinski zvezi Slovenije. Otvoritev poti je vključena v koledar aktivnosti PZS za leto 1983.

1983

V začetku leta so pričeli člani komisije za planinska pota s terenskim delom na trasi nove Haloške planinske poti. Prvo trasiranje je potekalo 19. in 20. marca, ko so člani Tone Purg, Vlado Korbar, Dušan Peček, Jože Dajnko, Maks Žmauc in Liza Vršič prehodili predvideno pot. Traso poti so temeljito pregledali ter določili točke, kjer bodo kontrolni žigi, napisne table in smerokazi. Trasiranje so zaključili 9. in 10. aprila.

Med najpomembnejše dogodke jubilejnega leta sodi otvoritev Haloške planinske poti Borl – Donačka gora 11. septembra 1983 na gradu Borl. Otvoritev poti je potekala v okviru svečanosti ob 30- letnici PD Ptuj in 100-letnici organiziranega planinstva na Slovenskem. Pri trasiranju in markiranju so sodelovali tudi planinci iz PD Majšperk in PD Stoperce. Ob tej priložnosti je društvo izdalo Vodnik–dnevnik Haloške planinske poti v 1000 izvodih in enako število značk. Že v prvih šestih mesecih so bili prodani vsi dnevniki prve izdaje, zato je bil potreben ponatis v enaki nakladi. Pot je v prvih treh mesecih prehodilo 69 planincev iz Slovenije in ostalih republik bivše države. Haloška planinska pot je časovno dolga 22 ur in ima 11 kontrolnih točk.

Predsednik PD Ptuj Tone Purg je na letnem občnem zboru poudaril, da ob novi poti ne smemo pozabiti na pot Žetalskega Jožeta iz Žetal na Donačko goro. Odsek za planinska pota je vodil Leo Planinc.

1984

Haloška planinska pot je zaživela, saj je pot od otvoritve do marca 1985 prehodilo skupno 174 planincev. Pot je bila markirana v celoti, na posameznih odsekih so bile v tem letu dopolnjene oznake. Na letnem občnem zboru je bil podan predlog o povečanju števila markacistov v društvu, saj je pot potrebno redno vzdrževati. Bolje je potrebno poskrbeti tudi za pot iz Žetal na Donačko goro, ker zaradi slabe obljudenosti hitreje zarašča.

1985

Društveni markacisti so tudi v tem letu skrbeli za Haloško planinsko pot in pot Jožeta Žetalskega, ki sta bili pregledani in markirani. Odsek je vodil Leo Planinc. Izdana je bila že tretja serija Vodnika–dnevnika po HPP. Do marca 1986 je bilo prodanih 2424 izvodov in podeljenih 318 značk za prehojeno pot. V prihodnosti se planira izdaja razglednic in postavitev informativnih panojev.

1986

Obnovljene so bile markacije na HPP in očiščena pot skozi pragozd na Donačko goro. Načelnik odseka je postal Franc Kodela.

1987

Odsek za planinske poti je skrbel za obnovo in vzdrževanje HPP. Izvedeni sta bili akciji na odseku Kupčinji Vrh – Naraplje in Podlehnik – Naraplje. Sodelovalo je 6 markacistov. V letu 1987 je bila izdana četrta serija Vodnika–dnevnika HPP v nakladi 1000 izvodov.

1988

Markacisti so tudi v tem letu skrbeli za vzdrževanje markacij na Haloški planinski poti. Na kontrolnih točkah so namestili skrinjice z žigi in upisnimi knjigami. Sodelovali so pri pohodu po HPP od Borla do Cirkulan. V planu je bila izdelava propagandnih tabel za HPP, s čimer bi obveščali širšo javnost. Načelnik odseka je bil Tone Purg.

1989

Markacijski odsek je skrbel za redno vzdrževanje Haloške planinske poti in poti na Donačko goro. Obnavljali so markacije in čistili pot. Načelnik odseka poroča, da ob poti podirajo drevesa, spreminjajo kolovoze, svoje pa naredi še narava. V planu je obnova smernih tabel in zamenjava jeklene vrvi na Donački gori. Markacisti aktivno sodelujejo pri organizaciji pohoda po HPP od Cirkulan do Podlehnik. Na tem odseku so bile v celoti prenovljene markacije in pot očiščena vejevja.

1990

Člani markacijskega odseka sodelujejo pri izvedbi pohoda po Haloški planinski poti od Narapelj do Podlehnik v mesecu aprilu. V okviru obnove markacij so uredili odseke HPP Borl – Gorenjski Vrh, Podlehnik – Naraplje in Dežno – Dolena. Izdelane so bile kovinske skrinjice za upisne knjige in žige HPP.

Postavljeni so bili tudi trije panoji zemljevid Haloške planinske poti v velikosti 2 x 1 m. Locirani so ob avtobusni postaji v Ptuj, na začetku poti pri gradu Borl in pri Rudijevem domu pod Donačko goro.

Izvedene so bile vse aktivnosti za četrti ponatis Vodnika – dnevnika HPP. Natisnjen je bil v 1068 izvodih. Načelnik markacijskega odseka je postal v tem letu Tone Purg.

1991

Obnovljene so bile markacije na HPP od Narapelj do Donačke gore in na poti iz Žetal na Donačko goro. Markacisti so sodelovali tudi pri organizaciji pohoda po Haloški planinski poti od Narapelj do Donačke gore.

1992

Markacisti so nadaljevali z obnovo markacij na HPP. Pred pohodom so obnovili oznake od Borla do Cirkulan. Izvedena je bila tudi postavitev skrinjice in žiga na vrhu Donačke gore. Ob tej priložnosti so na vrhu namestili tudi jambor za slovensko zastavo. Obnova markacij na društvenih poteh privablja vse več planincev. Načelnik postane Uroš Vidovič.

1993

V maju je potekala obnova markacij na odseku HPP od Cirkulan do Podlehnik, jeseni pa še na odseku od Jelovic do Donačke gore. Uroš Vidovič in Rok Strašek se udeležita visokogorske markacijske akcije na Bambergovi poti čez Plemenice na Triglav v organizaciji Komisije za pota PZS. Sprejet je sklep, da PD Ptuj prevzame organizacijo tečaja za markaciste. Člani markacijskega odseka so se udeležili srečanja markacistov Podravja na Boču. Uroš Vidovič je bil izvoljen za člana Komisija za pota pri PZS.

1994

Markacisti so nadaljevali z markiranjem HPP. Obnovljene so bile markacije od Podlehnik do Narapelj. Skupina članov odseka je sodelovala v akciji KZP PZS pri markiranju novega odseka Slovenske planinske poti od Senožec do Škocjanskih jam. Udeležili so se tudi Zbora markacistov PZS v Pivovarni Union v Ljubljani. V planinskem domu pod Donačko goro je bil uspešno izveden tečaj za markaciste. Načelnik odseka je postal Milan Breznik.

1995

7. februarja 1995 Komisija za pota PZS sprejme sklep o predaji v upravljanje Bambergove poti čez Plemenice na Triglav markacijskemu odseku PD Ptuj. S tem se odpre novo poglavje v dejavnosti ptujskih markacistov. Naše delo odslej opravljamo tudi v visokogorju Julijskih Alp. V mesecu juliju je bila organizirana akcija markiranja poti čez Plemenice. V sklopu visokogorskih akcij KZP PZS so sodelovali trije markacisti iz Ptuja pri obnovi zavarovane Jeseniške poti na Prisojnik in Hanzove na Mojstrouko.

Nadaljevala se je tudi obnova Haloške planinske poti. Na odseku od Narapelj do Donačke gore so bile obnovljene markacije, ki so varno vodile pohodnike na tradicionalnem pohodu po HPP. V letu 1995 so se pričele aktivnosti pri trasiranju podaljška evropske pešpoti E7 SLO od Bistrice ob Sotli do Hodoša na madžarski meji. V okviru PD Ptuj je bila z rumenimi markacijami evropske pešpoti označena pot od Donačke gore do Borla in naprej do Podgorc.

V okviru pomoči markacijskim odsekom v MDO Podravja so se markacisti PD Ptuj udeležili akcije na Ormoški planinski poti od Kostanja do Savcevu.

1996

Obnovljene so bile markacije na HPP od Borla do Cirkulan. Markacisti so se udeležili tudi pohoda po HPP in organizirali delo na eni od kontrolnih točk. Pričele so se priprave za nabavo novih smernih tabel, katerih sponzor je Telekom Slovenije. Vodstvo odseka je prevzel Peter Ljubec.

1997

V okviru markiranja Haloške planinske poti je bila organizirana akcija na odseku od Cirkulan do Podlehnik. Nameščeni so bili drogovi in nove smerne table od Borla do Podlehnik. Pri postavitvi so sodelovali delavci Cestnega podjetja ter markacista Uroš Vidovič in Tone Purg. Štirje člani markacijskega odseka so izvedli prvo samostojno visokogorsko akcijo na Bambergovi poti čez Plemenice. Na akciji je pomaga tudi helikopter Slovenske vojske. Ptujski markacisti so se udeležili Zbora markacistov PZS v Ljubljani.

1998

V mesecu aprilu so markacisti očistili del pešpoti E7 od Janškega Vrha do Ptujске Gore, kjer je konec maja potekal pohod po HPP. V okviru priprav na pohod je bila v začetku maja obnovljena etapa HPP od Gorce do Dolene in naprej na Janški Vrh. Za boljšo označitev trase pohoda je bilo nabavljenih 15 lesenih smernih tabel z napisom POHOD. Njihova smer se lahko poljubno obrača in omogoča hitro in dodatno označitev poti. Pohodniki so sprejeli novost z velikim odobravanjem.

V mesecu avgustu so se nadaljevala dela pri obnovi HPP. Na odseku od Janškega Vrha do Narapelj so bile obnovljene markacije in očiščena pot. Dela na HPP so bila v tem letu zaključena v septembru, ko so bile obnovljene markacije in očiščena pot od Švabovega do Gorenjskega Vrha.

Trije ptujski markacisti, člani Tehnične ekipe KZP PZS, so sodelovali pri obnovi varoval na poti skozi Žrelo na Storžič. V tem letu je potekal tudi tečaj za markaciste MDO Podravja v izvedbi KZP PZS. Načelnik odseka je postal Uroš Vidovič.

1999

Predstavljeno leto spada v sam vrhunec aktivnosti markacijskega odseka. Izpeljanih je bilo kar 9 akcij in še številne ostale aktivnosti. V mesecu aprilu so se pričela dela na HPP. Obnovljene so bile markacije od Jelovic

Delovna akcija na HPP – 1999.

do Kupčinjega Vrha. V maju so markacisti čistili pot na Gorenjski Vrh, markirali HPP od Narapelj do Jelovic in poti na območju Donačke gore. V mesecu avgustu pa so trije markacisti obnovili markacije na Bambergovi poti čez Plemenice in pot s Triglava do Tržaške kočice na Doliču.

Trije markacisti Boštjan Hedl, Peter Šilak in Uroš Vidovič, ki so že nekaj let člani Tehnične podkomisije KZP PZS, so se v juliju udeležili akcije prenove najzahtevnejše zavarovane poti pri nas – Hanzove v Prisojniku. V pičlih šestih dneh so skupaj s šestimi markacisti napeli preko 300 metrov jeklenice in zabili okoli 270 klinov. Za svoje požrtvovalno delo so prejeli posebno priznanje PD Kranjska gora.

Vrhunec letošnjega dela na področju urejanja planinskih poti v PD Ptuj predstavlja akcija na zavarovani poti na Donačko goro. Potekala je v dveh delih. V prvem delu je bilo pripravljene več kot 250 metrov suhega kostanjevega lesa, ki je bil s pomočjo domačinov prepeljan visoko pod grebene Donačke gore. Prepeljani material je bil 24. oktobra nameščen na odsek zavarovane poti iz Žetal na Donačko goro. Na akciji, ki so jo tehnično vodili trije markacisti, inštruktorji KZP PZS pod vodstvom Florjana Nunčiča, je sodelovalo 24 markacistov in članov PD Ptuj. Posebej velja izpostaviti skupino Gamsi, ki se je aktivno vključila v akcijo. Vzporedno so štiri markacistke prenovile markacije na poti iz Žetal do Medgor. Sponzor akcije je bil Zdravko Jernejšek, ki je člane pogostil na kmetiji Stojnšek, Završe. Kostanjev les za utrditev poti je daroval Marjan Novina.

Zaključen je bil popis zadnjega odseka HPP in poti iz Žetal na Donačko goro, kar je omogočilo naročilo novih smernih tabel.

Devet novih pripravnic in pripravnikov za markacista, ki so uspešno opravili tečaj na Pohorju in Kozjaku, je prejelo izkaznice.

2000

V markacijskem odseku deluje 18 članov, 9 markacistov in 9 pripravnikov. V februarju so bile obnovljene markacije na odseku evropske pešpoti E7 od Borla do Gradišč ter pripravljena sprememba trase na odseku od Formina do Borla. V aprilu je potekala akcija na HPP od Cirkulan do Podlehnika.

V mesecu avgustu so bila popisana vsa varovala na Bambergovi poti čez Plemenice za potrebe katastra planinskih poti. V vročih julijskih dneh pa so se trije markacisti PD Ptuj udeležili devetdnevne akcije na območju Triglava.

Na Zboru markacistov MDO Podravja je bil Uroš Vidovič proglašen za Markacista leta, v konkurenci markacijskih odsekov pa odsek našega društva.

2001

V okviru obnove Haloške planinske poti je bilo organiziranih pet akcij. Na kontrolnih točkah so bili razdeljeni koledarji. Štirje markacisti PD Ptuj so izvedli prvo samostojno visokogorsko akcijo na zavarovani Bambergovi poti čez Plemenice. S tem je bila dokončno oblikovana tehnična skupina v našem društvu.

Uroš Vidovič

Planinski kotiček / Ptujčani obnavljali zavarovane poti na Triglavu

Triglav je spet varnejši

Boštjan Hedl, Antun Mlinarevič, Peter Šilak in Uroš Vidovič, štirje markacisti, člani Planinskega društva Ptuj, so v začetku letošnjega avgusta izvedli obnovo poškodovanih kovinskih varoval na območju Triglava. Čeprav leži Ptuj na vsega 220 metrih nad morjem in nas obdajajo predvsem ravnine in gričevnat svet, sega delovanje ptujskih planincev vse do najvišjih vrhov Julijskih Alp. Letošnja akcija ptujskih markacistov na območju Triglava je potekala v okviru obnove kovinskih varoval, ki jih koordinira Komisija za pota pri Planinski zvezi Slovenije.

V petih dneh so bile odpravljene poškodbe kovinskih varoval na poti čez Plemenice, ki jo od leta 1994 vzdržuje in ureja ptujsko planinsko društvo, ter dodatno zavarovana mesta na poti s Triglauske Škrbine proti Tržaški koči na Doliču. Pot čez Plemenice poteka iz sedla Luknja, ki ga številni ljubitelji gora poznamo predvsem po vremenskih značilnostih. Že stoletja namreč velja, da megla v Luknji gotovo pomeni slabo vreme oziroma dež, če pa je Luknja jasna, potem pa le veselo v gore. Kadar si zaželimo vzpon na Triglav po najslabovitejši in najmogočnejši zavarovani poti, ni kaj razmišljati. To je zagotovo pot čez Plemenice, ki jo poznamo tudi pod imenom Bambergova pot. Iz sedla Luknja na nadmorski višini 1758 metrov, do koder se lahko povzpne bodisi iz doline Vrat ali iz Zadnjice, se pot strmo pne sprva čez prepadne, a dobro zavarovane stene. Ob jeklenicah in klinih smo v pol ure na široki poti in pod seboj občudujemo vrtoglave globeli Severne triglauske stene. Z vsakim novim korakom se nam odpirajo pogledi na dvatisočake Julijcev. Na vrhu Plemenic nas čaka novo presenečenje, saj stopimo na razbrazdane Triglauske pode. Vode, ki se izcejajo iz debele snežne odeje, so v tisočletjih razbrazdale apnenčasto podlago in ustvarile številne zanimive kraške

Med markacijsko akcijo na vrhu Triglava.

oblike. Počasni vzpon čez pode nas pripelje na melišče pod Triglausko Škrbino, kjer je potekal drugi del akcije ptujskih markacistov.

Pot z vrha Triglava čez Škrbino in naprej na Dolič uporabljajo številni planinci in obiskovalci Triglava predvsem za sestop. Zato je pomen dobro zavarovane poti še toliko večji. Veselje ob osvojitvi najvišje slovenske gore in misel, da je tura ob osvojitvi cilja, torej vrha, zaključena, pogosto človeku zmanjšata koncentracijo pri sestopu, kar se prepogosto zaključí z

zdrsom oziroma nesrečo. V posameznih dneh se povzpne na vrh Triglava tudi več tisoč obiskovalcev našega očaka, kar narekuje redno spremljanje urejenosti poti in takojšnje popravilo poškodovanih varoval.

Delovni dan markacistov se pričinja najpogosteje med 6. in 7. uro zjutraj, kar narekuje oddaljenost delovišč, ki so pogosto oddaljena tudi več ur hoda. Naše stacionarno mesto je bil Triglauski dom na Kredarici. Najvišje ležeča planinska postojanka pri nas je večini bolj poznana po vremenskih poročilih, saj nam s Kredarice že več desetletij sprotno pošiljajo hidrometeorološke podatke. Zanimivo, da so ravno v letošnjem aprilu izmerili rekordno debelino snežne odeje, ki je presegla 7 metrov. Tako je od kapele v bližini planinske postojanke ostal izven snega le vrhnji križ.

Po obilnem zajtrku na nadmorski višini 2515 metrov nas je pot vodila do tri ure oddaljenih Plemenic, oziroma dve in pol ure oddaljene Triglauske Škrbine. Če upoštevamo nadmorsko višino, s čimer je povezano pomanjkanje kisika, in težo tovorov, ki pogosto presegajo 30 kilogramov, potem si lahko predstavljamo zahtevnost in napor markacijskega dela. Vendar kot pravi star pregovor: "V slogi je moč", tudi tokrat zmaga skupinski duh in skupni cilj urediti pot in s tem povečati varnost na njej.

Ura je pol enajstih in vrtalka v Boštjanovih rokah poje kot ptički, kadar se ženijo. Nekaj izvrtanih lukenj je znak za Petra in Anteja in ob vrtalki zapoje še kladivo. Klini kar zaječijo pod trikilogramsko težo. Nastajajoči zvoki bi se kaj hitro spremenili v gorsko simfonijo, če nas ne bi ustavljali mimooidoči planinci. Med delom moramo namreč večkrat zaustaviti mimooidoče pohodnike, saj skrbimo tako za njihovo kot tudi osebno varnost. Številni med njimi si ogledujejo naše delo in marsikdo z začudenjem ugotavlja, od kod Štajerci z vrtalkami na Triglavu. Ko jim pojasnimo naše

Med montažo kovinskih varoval na pobočju Triglava.

namere tukaj zgoraj, nas z velikim odobravanjem pozdravijo in zaželijo varno in uspešno urejanje poti tudi v bodoče.

Po celodnevem delu in enako dolgi hoji kot zjutraj nas v koči pričakuje obilna večerja. Marsikateremu obiskovalcu Kredarice kar ne gre v račun, ko pričnejo kuharice polniti mizo. A prazna vreča ne stoji po konci, zato se z veliko vnemo lotimo pospravljanja mize in kmalu je izgubljena energija dodobra nadoknadena.

Med našim "delom" se v neposredni bližini pripravlja nekaj zanimivega. Pred kratkim je prišel na Kredarico Jernej Kuntner, širšemu občinstvu bolj poznan kot Franco Mercatori iz priljubljene serije TV Dober dan. Še preden odpre usta, se od bližnje mize zasliši; "Attenzione!" Večer bo pester – in res je tako. Sprva se predamo kulturnemu večeru ob 10. obletnici samostojne Slovenije, ki jo tukaj na Kredarici zaznamujemo z novo pesniško zbirko Toneta Kuntnerja, popestrjeno z melodijami citrarja G. Plahutnika. V nadaljevanju je bilo veliko smeha na račun Merkatorija in seveda še več ubranega petja. Med zbori so tudi mladi pevci iz Cirkulan, ki požanjejo bučen aplavz in še enkrat dokažejo, da smo Štajerci zares veseli ljudje.

Ponedeljek je zadnji dan naše akcije, in ko zaključimo delo na delovišču pod Triglavsko Škrbino, jo hipoma mahujemo v dom Planika, kjer pripravimo tovore za helikopter. V zadnjih letih je delo markacistov v veliki meri olajšala 15. brigada Slovenske vojske, ki skrbi za prevoz materiala iz doline do delovišč in nazaj. Transporti so v preteklosti dosegali tudi po več ton in prav usak kos opreme je bilo potrebno znositi na hrbtih tudi na vrh Triglava.

Ob slovesu s triglavskimi strminami, z zadovoljstvom ugotavljamo, da so prav vse poti na območju Triglava urejene in varne. Seveda trdno upamo, da bo tako čim dlje, čeprav se zavedamo, da bodo že prve nevihte s svojimi "ognjenimi" lovkami pretrgale katero od jeklenic ali izruvale klin. In potlej se zopet vidimo, triglavske strmine!

Uroš Vidovič

Kaj počnemo v Mladinskem odseku PD Ptuj

Upočastitev 50-letnice planinskega društva Ptuj in 45-letnice Mladinskega odseka je Mladinski odsek v Centru interesnih dejavnosti postavil razstavo, na kateri ste si lahko ogledali risbice, pesmi in spise naših

mladih planincev ter fotografije mladinskega vodnika Primoža Tropa. S to razstavo smo hoteli tudi širši okolici pokazati, kdo smo in kaj delamo.

Kaj torej počnemo v Mladinskem odseku? V Mladinski odsek (MO) smo vključeni mladi člani Planinskega društva Ptuj – cicibani, osnovnošolci, dijaki in študentje, ki predstavljamo 50 % članstva PD Ptuj. Osnovnošolci so organizirani v 17 planinskih skupinah, ki delujejo na osnovnih šolah v ptujski in okoliških občinah. Vsaka skupina ima mentorja (praviloma je to učitelj, ki na tisti šoli uči), ki vodi planinski krožek, zbira prijave za izlete in otroke na izletu tudi spremlja. Društvo pošilja mentorje na seminarje za mentorje planinskih skupin, ki jih organizira Planinska zveza Slovenije, tako da dobijo tudi ustrezno planinsko izobrazbo in so lahko enakouredni pomočniki vodnikom na planinskih izletih. Izlete za PS organizirajo registrirani vodniki PD Ptuj. Ob koncu koledarskega leta sprejmemo program izletov za naslednje leto – izleti so prilagojeni otrokom, udeležijo pa se jih lahko vsi člani društva. Razpisi izletov so objavljeni v društvenem okencu, celoletni program izletov pa se vsako leto tudi natisne skupaj z društvenim izletniškim programom.

Od lani so posebej organizirani tudi izleti za dijake in študente, kajti naš cilj je tej populaciji ponuditi atraktivne izlete in jih pritegniti za hojo v hribe in delo v društvu ter si na ta način zagotoviti tudi prihodnji kader za delo z mladimi. Otroci sodelujejo v množični akciji Mladinske komisije PZS Mladi planinec – na izletih zbirajo žige ter v dnevnik beležijo doživetja. Ko osvojijo dovolj vrhov, prejmejo bronasti, srebrni oziroma zlati znak Mladega planinca. Ko so stari usaj 11 let se lahko vključijo tudi v Planinsko šolo, ki jo organizira MO ob pomoči naših vodnikov – inštruktorjev planinske vzgoje. V okviru PŠ otrokom posredujemo osnovno znanje, ki ga potrebujejo za varno hojo v hribe. Redno in uspešno se PS udeležujejo tekmovanja Mladina in gore, ki ga organizira MK PZS in na katerem se preverja planinsko znanje osnovnošolcev od 5. do 8. (oziroma 9.) razreda OŠ. Začeli pa smo se udeleževati tudi orientacijskih tekmovanj. Da vse poteka, kot je treba, skrbi Odbor mladinskega odseka.

In na koncu: na MO postavljamo tudi razstave. Predvsem pa se vsi, ki delamo v mladinskem odseku, trudimo otrokom približati hribe v želji, da bi doživeli gore v njihovi prvobitnosti. Vabljeni v planine!

Jasna Drakšič

Dnevnik Mladinskega odseka Planinskega društva Ptuj

Naš mladinski odsek je star 45 let. V teh letih se je v Mladinskem Odseku zgodilo toliko vsega zanimivega, da bi bilo dogodkov preveč za en sam članek. Ker pa nam delček celote lahko pove marsikaj, menim, da boste tudi ob branju dnevnika Mladinskega odseka za leto 2002/2003, začutili, kako delamo.

30. avgust 2002: sestanek mladinskega odseka pred začetkom novega šolskega leta. Dobro bi bilo, da bi septembra šli kam na izlet, pravijo mentorji! In sva z Alenko sedli za mizo (ali bolj natančno: peljali psa na sprehod) in sklenili, da gremo 21. septembra na Lourenška jezera. Razpis napisan, poslan na šole, ki imajo planinske skupine, vključene v ptujski mladinski odsek in... prijavljenih 140 otrok! Rezerviran pa seveda samo en avtobus.

Razdelili smo si vodstvo. Tako so bili nekateri s Hermino na Mari-borskem Pohorju, druge pa sva z Dejanom peljala na Lourenška jezera. 140 otrok in še nekaj staršev, 7 planinskih skupin s svojimi mentoricami – prvi rekord v šolskem letu 2002/2003. Začetek torej dober... in po dobrem začetku se seveda spodobi dobro nadaljevanje. 19. oktobra smo se tako odpravili na 2. izlet. S Primožem smo si ogledali Potočko zijalko. Udeležencev malo manj, je pa bil zato za planinsko najbolj navdušene skupine to že drugi izlet v šolskem letu. Ostali so še malo počivali. Nekateri mentorji in vodniki so pridno širili svoje planinsko znanje (oziroma bolje rečeno se dva dni igrali) na seminarju Družabnosti v gorah na Menini planini, drugi smo si zaposlovali možganske centre z razmišljanjem o organizaciji Planinske šole, saj je nekaj mentorjev poročalo, da so njihovi mladi planinci željni novega znanja. Poleg tega pa sta se konec novembra v mladinski odsek vključili tudi dve novi planinski skupini – in sicer na osnovni šoli Zavrč in na osnovni šoli Destrnik. Tako smo v svoje vrste sprejeli mentorici Sonjo in Danielo. Malo kasneje pa se nam je pridružila še planinska skupina na osnovni šoli Gorišnica z mentorico Andrejo. Ustanovili smo tudi dijaško – študentsko planinsko skupino in vodenje skupine zaupali Borutu, Vlasti, Petru in Jasni. Novembra smo potem bolj ali manj vsi na veliko hodili v hribe. Najprej smo temeljito obdelali Posavsko hribovje. Začeli smo 16. novembra s Kumom, kamor sva z

Alenko popeljali 51 planincev iz treh planinskih skupin. Ne smem pozabiti, da je bil za naše mlade planince iz Lourenca in Kidričevega to že tretji izlet v tem šolskem letu (ja, prav ste opazili – to je bil tudi sicer komaj tretji izlet!). Čez teden dni (23. novembra) so bile na izletu spet tri planinske skupine in pod Vladovim budnim očesom so osvojili Šmohor. In potem še zadnja sobota v novembru in ponovno rekorden obisk... na isti dan smo imeli "mladinci" kar dva izleta: Primož je imel avtobusni izlet na Ribniško Pohorje, z Alenko pa sva šli z vlakom spet malo pogledat v Posavje – tokrat na Janče. Če seštejemo, ugotovimo, da je bilo 30. novembra na izletu 145 planincev iz šestih planinskih skupin. Decembra smo bili rahlo prezaposleni z Miklavži, dedki Mrazi in Božički... vseeno pa je 21. decembra Primožu uspelo 34 otrok iz dveh skupin popeljati na zasneženo Pohorje. Člani Odbora Mladinskega odseka smo se pred koncem leta še enkrat sestali, sprejeli program izletov za leto 2003, izvolili Alenko, Boruta in Jano v vodstvo planinske šole in potrdili razpis Planinske šole ter nekaj časa namenili še finančnemu in izobraževalnemu načrtu za leto 2003. Potem smo še nekaj malega pojedli, in popili... si zaželeli lepe praznike in rekli: novo leto pa si voščimo na prvem izletu!

Pa to še ni vse. Od septembra do decembra smo pridno hodili v hribe tudi člani dijaško – študentske skupine. Najprej smo se septembra za dva dni podali v Kamniško – Savinjske Alpe. 11 mladih (dijakov in študentov) se nas je najprej v soboto, 7. septembra, vzpelo na Kokrsko sedlo in nadaljevalo na vrh Grintovca. Prespali smo v Cojzovi koči in v nedeljo, 8. septembra, osvojili še Kalško goro ter se po louski stezi spustili do Žagane peči. Oktobra je bila večina prezaposlena s trgovinami... štirje študentje pa smo vseeno našli še nekaj časa za "brege" in spet skočili pogledat Kamniške. 9. oktobra smo ponosno stali na s snegom pokritim vrhom Strelovca in občudovali zasnežene vrhove Ojstrice, Turske gore, Rink, ... Za zaključek sezone je pet študentov "pregazilo" še Pohorje. 14. decembra smo se zjutraj dobili pri domu na Osankarici in se začeli prebijati proti bojišču Pohorskega bataljona in nadaljevali pot proti Šumiku. Nato smo utrli gaz še do Črnega jezera in se vrnili na Osankarico, bogatejši za spoznanje, da se pozimi na Pohorju sploh ni težko zgubiti: smreka pri smreki, vse enake (beri bele), markacije pa... nekje daleč spodaj, na toplem...

Pa je prišlo novo leto 2003... in 11. januarja se je za en avtobus malih in malo večjih planincev (iz petih planinskih skupin) odpeljalo proti Logarski dolini ter si pod Primoževim vodstvom ogledalo zaledeneli slap Rinka, pogumnejši (ali tisti, ki smo imeli voljo do gaženja) pa smo se povzpeli še na Okrešelj. 25. januarja je sledil "izlet v neznano". Ne vem, ali so se men-

torji prestrašili snega, ali pa so bili otroci preveč sankško razpoloženi in so jim zadostovali hribčki okrog hiš... na žalost se je namreč za izlet odločila le ena skupina, ki pa se je s Hermino korajžno povzpela do Celjske kočice in se imela fajn. V začetku februarja smo imeli na Mladinskem odseku tudi sestanek. Sklenili smo, da planinska šola bo, saj je za pridobivanje novih planinskih veščin zainteresiranih 12 otrok iz treh planinskih skupin (v Podlehniku, na Grajeni in na OŠ Olge Meglič). Dogovorili smo se tudi, da v začetku julija organiziramo tabor za planinske skupine in se pogovarjali o možnih lokacijah ter se na koncu odločili, da bo tabor v Bavšici. Seveda pa smo se februarja tudi potepali po zasneženih vrhovih in dolinah. 22. februarja je Peter 38 otrok iz štirih planinskih skupin odpeljal na Čemšeniško planino. Na isti dan smo se pod Primoževim vodstvom podali tudi na prvi izlet planinske šole in ponovno obiskali Logarsko dolino. Spoznali smo lik planinca, se pogovorili o opremi za v gore in o prehrani v gorah. Za te zanimive teme sta poskrbela inštruktorja planinske vzgoje Franc in Primož. 15. marca je večina očitno še spala zimsko spanje. Le Cirkovčani so bili pripravljeni na nove planinske vzpone in z Vladom so osvojili Bohor. Kmalu pa so se naenkrat vsi prebudili. 22. marca smo ptujski planinci popolnoma zavzeli Resevno; 5 planinskih skupin in 100 otrok... še Slovenskim železnicam smo popestrili dan. Na isti dan se je planinska šola "zgubljala" po Mestnem Vrh. Ob pomoči inštruktorjev Janeza in Franca so se na koncu le uspeli orientirati in se potem ob diapozitivih celo še nekaj naučili o planinskih poteh.

Tudi aprila smo pridno hodili na izlete: za začetek se je 5. aprila 47 otrok iz štirih planinskih skupin s Hermino podalo v Pomurje, 26 otrok pa je šlo občudovat Kamniško – Savinjske Alpe. Nabralo se nas je za en avto-bus in pod Primoževim vodstvom smo se povzpeli na Lepenatko. Smo pa aprila imeli tudi tretji izlet planinske šole. S pomočjo plezalnih pasov in samovarovalnih kompletov smo premagali Hudičev graben, zavzeli Celjsko kočico in se poglobili v nevarnosti v gorah, spoznali delo GRS ter se pošteno "navozlali". Za to sta poskrbela inštruktorja Franc in Janez. Maja smo se malo polenili in na dvodnevem izletu se je zbralo le 35 otrok iz petih planinskih skupin. Alenka in Jasna sva poskrbeli, da smo osvojili kar dva vrhova, najprej 24. maja Golico in nato še 25. maja Slemenovo Špico. Na predavanjih planinske šole pa smo s Primožem spoznavali gorstva ter se naučili še nekaj o vremenu. Junija so potem vztrajali samo najbolj zagnani – naši tečajniki planinske šole seveda. Prišli so sicer samo do Boča, zato pa so se pod Borutovim vodstvom temeljito naučili prve pomoči, nato pa jim je Alenka razložila še organiziranost planinstva.

Seveda se poleti le nismo vsi namakali v morju, študenti smo se zdaj rešili izpitov (ali pa v hribih poskušali vsaj malo pozabiti, kaj nas še čaka v jesenskem izpitnem roku) in spet pobegnili v višave. Najprej nas je julija šest mladih (dijakov in študentov) premagovalo zanke brezpotij v Kamniško – Savinjskih Alpah. Na dvodnevem izletu smo na koncu le našli Storžič. Avgusta smo pogledali še malo dlje – v Julijske Alpe. Med občudovanjem severne Triglavske stene smo se iz Vrat povzpeli na Kriške pode, vmes skočili še na Gamsovec, videli gamse (res!) ter nato osvojili tudi Stenar in Križ, naslednji dan pa še Razor.

Vse skupaj nam je torej uspelo izvesti 17 izletov za planinske skupine in 5 izletov za dijake in študente. Če seštejemo, je bilo v šolskem letu 2002/2003 na izletih preko 800 mladih. 3 izleti za planinske skupine so bili z vlakom, ostalih 14 z avtobusom, na izletih za dijake in študente pa smo za prevoz uporabljali osebne avtomobile. Izlete za mlade planince je v šolskem letu 2002/2003 organiziralo šest vodnikov. Izletov so se udeleževali otroci iz vseh 17 planinskih skupin; torej planinske skupine na osnovni šoli Lourenc, Kidričevo, Markovci, Ljudski vrt, Cirkovce, Hajdina, Mladika, Ljudevita Pivka, Grajena, Dornava, Gorišnica, Podlehnik, Breg, Zavrč, Olge Meglič, Žetale in Destrnik. Uspešno smo izpeljali predavanja planinske šole in vsi tečajniki so tudi opravili zaključni preizkus znanja. Odpadel nam je edino Mladinski tabor v Bavšici, saj zanj žal ni bilo dovolj zanimanja. Poleg tega so otroci iz Markovcev in Zavrča uspešno zastopali društvo na orientacijskih tekmovanjih. Mentorica Sonja iz planinske skupine na OŠ Zavrč pa se je udeležila tečaja za mentorje planinskih skupin, ki ga organizira Mladinska komisija pri PZS in ga tudi uspešno opravila.

Kot ste se lahko sami prepričali (tisti, ki še kar vztrajate pri branju) se je dogajalo veliko... in obljubim vam, da bomo letos še bolj pridni!

Pa vzemite si čas za bregel!

Saj še Menart pravi:

Vrh gore je bel kažipot očem,
in jasen dan žari od usepovsod.

In srečen sem, da je pred mano pot
In to, da vem, da slast je v tem, da grem.

Jasna Drakšič

Planinska skupina OŠ Podlehnik in planinski kvizi

1. Kviz "Mladina in gore" (MIG)

18. 11. 1995 smo se prvič udeležili tekmovanja Mladina in gore v Komnu (7.tekmovanje) na Krasu. Tekmovalke so bile: Anja Golub, Karmen Kodrič, Karmen Arnuš in Martina Turk

Bili smo nekje v sredini tekmovalcev.

16. 11. 1996: 8. državno tekmovanje MIG v Trzinu; osvojili smo drugo mesto. Tekmovalke so bile Martina Turk, Karmen Arnuš, Sabina Turk, Jana Žerak. Nagrada je bila petdnevni tabor na koči pod Bogatinom. Bili smo na okoliških vrhovih: Lanževica, Krn - Krnsko jezero, Triglavska sedmera jezera- Črno jezero.

15. 11. 1997: 9. državno tekmovanje MIG v Podlehniku. Potekalo je v organizaciji MK PZS, PD Ptuj in OŠ Podlehnik, pod vodstvom mentorice planinskega krožka na OŠ Podlehnik Jožice Vogrinc. Tekmovalci: Sabina Turk, Jana Žerak, Bojan Bencek in Maja Hren so zasedli tretje mesto. Nagradni izlet je bil tridnevni izlet po zasavski planinski poti.

21. 11. 1998: 10. državno tekmovanje v Šempetru pri Novi Gorici. Udeležba.

Nagrajeni tekmovalci iz Podlehnika na izletu pri Sedmerih jezerih.

2. Udeležba na drugih kvizih

1. 3. 1996 smo se udeležili tekmovanja v znanju iz planinstva z naslovom "V kraljestvu Zlatoroga", ki ga je organiziralo PD Ptuj. Dosegli smo prvo mesto. Tekmovalke so bile: Karmen Arnuš, Anja Golub, Karmen Kodrič in Martina Turk. Dobile smo nagradni izlet na

Triglav. Mentorica Jožica Vogrinc.

10. 4. 1997 smo se udeležili tekmovanja z naslovom "Haloška planinska pot", ki ga je organiziralo PD Ptuj. Dosegli smo tretje mesto. Tekmovalci so bili: Sabina Turk, Jana Žerak, Smiljan Zajšek in Maja Hren. Nagrada: enodnevni zlet.

Pripravila
Jožica Vogrinc
mentorica

Državno tekmovanje Mladina in gore 15. 11. 1997 - OŠ Podlehnik.

Orientacija

Zorientacijskimi pohodi in tekmovanji so naši mladi člani pričeli že leta 1968. V letu 1972 so opravili nočni pohod na Kal, sodelovali v dveh meddruštvenih tekmah, na štirih republiških tekmovanjih z dvema pionirskima in eno mladinsko ekipo.

1973: Organizirali meddruštveno orientacijsko tekmovanje na Donački gori in imeli orientacijski pohod skupine na OŠ Gorišnica in OŠ Podlehnik.

1974: Orientacijski pohodi društvene članske in mladinske ekipe.

1975: Bil opravljenih 6 večjih in težjih vaj v orientaciji s 106 udeleženci.

1976: Sodelovali na spomladanskem kvalifikacijskem tekmovanju na Kozjaku in Boču. Imeli več internih medekipnih tekmovanj. Pod vodstvom Mirana Laha so orientacisti v tem letu dosegli zavidljive uspehe. Člani so dosegli 3. mesto na republiškem tekmovanju in se s tem uvrstili na državno prvenstvo. Mladinska ekipa je dosegla 3. mesto na republiškem tekmovanju. Pionirska ekipa je z doseženim 1. mestom postala republiški prvak. Članska ekipa je sodelovala tudi na državnem prvenstvu v orientaciji v Črni gori.

- 1977: Sodelovali na treh republiških tekmovanjih. Pionirji so dosegli eno prvo mesto, dve drugi mesti in eno deseto mesto. Mladinci so dosegli dve prvi mesti in eno drugo mesto. Člani so osvojili eno prvo mesto, eno drugo in eno deveto mesto. Tekmovalci iz PD Ptuj so osvojili pokal Kozjaka. Na orientacijskem tekmovanju za pokal Dneva planincev so sodelovali s tremi ekipami. Organizirali tekmovanje v orientaciji za pokal Donačke gore, kjer je sodelovalo 16 ekip. V okolici Ptuja so društvene ekipe opravile 15 vaj iz orientacije.
- 1978: PD Ptuj je organiziralo meddruštveno orientacijsko tekmovanje, kjer je sodelovalo 8 ekip, od tega tri iz našega društva. Pionirska in mladinska ekipa sta dosegli 1. mesto. Sodelovali smo na področnem tekmovanju na Kozjaku. Izvedli smo tudi več medekipnih tekmovanj.
- 1979: Štiri ekipe (2 članski, mladinska in pionirska) so sodelovale na področnem tekmovanju v orientaciji na Boču in Tojzlovem vrhu. Člani so dosegli 2. mesto, pionirji 3. mesto. Tri ekipe so sodelovale na republiškem tekmovanju na Celjski koči in na tekmovanju za Milovanovičev memorial v Sevnici. Po odhodu Mirana Laha k vojakom je vodstvo orientacistov prevzel Janez Vertič.
- 1980: Na področnem tekmovanju na Naravskih ledinah je pionirska ekipa dosegla 1. mesto, mladinska 5. mesto, članska pa 3. mesto. Organizirali smo področno tekmovanje na Ptuj, kjer sta pionirska in mladinska ekipa dosegli 1. mesto, članska pa 2. mesto. Na republiškem tekmovanju na Kozjaku sta pionirska in mladinska ekipa dosegli 1. mesto. Na orientacijskem tekmovanju za Milovanovičev memorial je pionirska ekipa dosegla 4. mesto.
- 1981: Na dveh področnih tekmovanjih, na Ruški koči in v Radvanju, sta naši pionirska in mladinska ekipa dosegli 2. mesto, člani pa 5. in 2. mesto. Na republiškem tekmovanju na Črnem Vrh nad Idrijo je naša pionirska ekipa osvojila 1. mesto. Vodstvo: Miran Lah.
- 1982: Pionirska in mladinska ekipa sta na področnem tekmovanju na Glažuti dosegli 1. mesto. Na področnem tekmovanju v Ptuj pod vodstvom Janeza Vertiča je sodelovalo 27 ekip iz 7 društev. Naša pionirska in mladinska ekipa sta osvojili prvo mesto. Na republiškem tekmovanju v Sevnici sta sodelovali članska in mladinska ekipa.
- 1983: Za sestavo nove pionirske ekipe so se na osnovnih šolah organizirali tečaji iz orientacije. Na področnem tekmovanju na

Naravskih ledinah so člani osvojili 2. mesto, mladinci pa 5. mesto. To leto so naše ekipe tekmoval še na republiškem tekmovanju na Pohorju, v Ihanu, na tekmovanju za Milovanovičev memorial in v Vidoncih na Goričkem. Vodstvo orientacistov je prevzel Jože Dajnko. V tem letu so se pričela krepiti posamična tekmovanja v orientacijskem teku, ki ima svoje korenine v Skandinaviji.

- 1984: Na področnem tekmovanju na Ptuj (Polenšak), je članska ekipa dosegla 3. mesto, pionirska pa 2. mesto. Sodelovali smo na področnem tekmovanju na Hoškem Pohorju. V tem letu je PZS izdala nova pravila za področje orientacije. Člani in mladinci tekmujejo posamezno, pionirji ekipno. Tekmovanja ne financira več Planinska zveza, ampak posamezno društvo, vsako za svoje člane. Tudi na področju tekmovanja so spremembe: 2 predtekmovanji v jeseni, 2 tekmi v spomladanskem času, šele nato sledi republiško tekmovanje.
- 1985: Na dveh osnovnih šolah je bil izveden tečaj orientacije ter interno tekmovanje ekip PS iz osnovnih šol občine Ptuj. Največji uspeh v tem letu je dosegla članska ekipa na tekmovanju za Milovanovičev memorial (tekmovanje planincev, tabornikov iz Slovenije) v okolici Vurberka in sicer 3. mesto. Udeležili smo se tudi republiškega tekmovanja v Brežicah.
- 1986: To leto je bilo področno tekmovanje na Borlu. Na tekmovanju v Velenju je pri mlajših mladincih dosegel Danilo Hrga 1. mesto, Bojan Reisman pa 3. mesto v kategoriji M17. V Brežicah je Andrej Petrovič osvojil 1. mesto v svoji kategoriji.

Tekmovanje 1987 Ptuj.

- 1987: Naši orientalisti so bili na tekmovanjih v okolici Maribora (ekipa pionirjev 1. mesto), v Zabukovici ter na Ptuj. Na Milovanovičem memorialu so dosegli mladinci 2. mesto v kategoriji M17.

- 1988: *Orientacisti PD Ptuj so sodelovali na tekmah v Ljubljani, Miklavžu pri Mariboru ter na Polenšaku v organizaciji PD Ptuj.*
- 1989: *Izvedena šola orientacije. Štirje orientacisti so se udeležili tekmovanja v Mariboru, kjer je Danilo Hrga v kategoriji M19 dosegel 4. mesto (med 40).*
- 1990: *V tem letu se je orientacija kot tekmovalni šport v celoti izločila iz planinske organizacije Slovenije. V društvu se je izvajala in poučevala orientacija le še v programu planinske šole. Tako stanje je trajalo vse do leta 1998, ko se je začela orientacija, kot tekmovanje in druženje, vračati v planinske vrste. V tem času smo na področju orientacije dobili novi pravilnik orientacijskih tekmovanj. Tekmovanja so se začela širiti v orientacijskih ligah (sedem) širom Slovenije. Spremenila so se pravila tekmovanja, saj so zaradi množičnosti uvedli druge kategorije tekmovalcev (družine ter odprte kategorije).*
- 2000: *V PD Ptuj se ustanovi odsek za orientacijo, ki ponovno deluje pod vodstvom Jožeta Dajnka. Organiziral je šolo orientacije na OŠ Markovci. Sodelovali smo na Slovenskem planinskem orientacijskem tekmovanju (SPOT) na Pohorju v kategoriji F (lahka odprta) ter dosegli prvo mesto.*
- 2001: *Udeležili smo se področnega tekmovanja MDO Podravja in Pomurja na Vurberku. Ekipe iz Ptuja dosegla 5.mesto. Tekmovali smo še na Boču (v A kategoriji zasedli 2. mesto ter zmagali v družinski E kategoriji) in v Gornji Radgoni, kjer smo osvojili 1.mesto v A kategoriji in 1.mesto v E kategoriji. Ekipe v E kategoriji se je udeležila tudi SPOT na Jančah, kjer je zasedla 3. mesto.*
- 2002: *Področno tekmovanje Podravja na Selah pri Ptujju se je izvedlo v organizaciji PD Ptuj. Tekmovanje je potekalo v 6 kategorijah. V A kategoriji je naša ekipa (iz OŠ Markovci) osvojila 1. mesto. Tekmovali smo še na Žavcarjevem vrhu (ekipa A - 4. mesto, E - družinska 2. mesto) in v Sp. Ščavnici (naši ekipe 2. mesto). Na državnem prvenstvu pri Ivarčkem jezeru pri Mežici sta iz PD Ptuj sodelovali 2 ekipe v A kategoriji (učenci do 6. razreda OŠ) in ena v E kategoriji.*
- 2003: *Organizirali smo področno tekmovanje v Zavrču, kjer smo nastopili že v večjem številu in sicer v A kategoriji dve ekipe, v B prav tako dve ekipe ter članska ekipa. V tem tekmovalnem ciklusu smo nastopili še na področnem tekmovanju na Boču s tremi ekipami:*

A kategoriji, B kategoriji in E kategoriji ter v Rušah, kjer se je tekmovanja udeležila še članska vrsta. Na tokratnem državnem tekmovanju SPOT 2003, ki je bil na Nanosu sta sodelovali le članska ekipa, ki je zasedla odlično 5. mesto in družinska ekipa, ki je zasedla 7. mesto.

Pripravil Jože Dajnko

Državno orientacijsko prvenstvo SPOT 2003, Nanos.

Informiranje in medijska razpoznavnost Planinskega društva Ptuj

Ob ustanovitvi našega planinskega društva sta besedi informiranje in medijska razpoznavnost najverjetneje zveneli kot popolni tujki, za kateri bi se marsikdo uprašal, kaj imata opraviti s planinstvom. Danes pa zna že vsak otrok razložiti, kaj je internet, DVD, videokaseta, CD, disk in ostale najmoderneje pridobitve v razvoju medijskih komunikacij, video in računalniške tehnologije itd., ki imajo v sedanjem času že kar veliko skupnega tudi s planinstvom. Morda bo kdo ugibal, kaj imata skupnega hribolezništvo in internet. Spomnimo se samo znamenitega vzpona Tomaža Humarja pred leti na himalajski osemtisočak Daulaghiri. Dan za dnem smo strmeli v računalniške ekrane in brskali za dnevnimi novicami iz neposrednega javljanja s poti članov ekspedicije preko internetne povezave ter trepetali za Tomaževo usodo. Predvidevam, da sem s tem najbolj slikovito in neposredno odgovorila na prej zastavljeno vprašanje.

Tudi hoja v hribe ni več identična tisti pred petdesetimi leti. Tako kot se zaznava napredek v proizvodnji in kvaliteti planinskih čevljev, opreme, obleke, obutve, tako se še z nekaj desetkrat večjo hitrostjo širi napredek v razvoju medijske komunikacije, informiranja, oglaševanja. Vse to je privedlo do tega, da so tudi ljubiteljske dejavnosti, kakršna je planinstvo, vedno bolj odvisne od novih medijev. Danes cilj planinskih društev ni več samo združevati v svojih vrstah naključne ljubitelje gora, temveč lepote našega alpskega sveta predstaviti širšim množicam ljudi, pritegniti čim več novih članov v svoje vrste, navdušiti mlado generacijo, otroke, za pohodništvo in planinstvo, se družiti v čim večjem številu in poskrbeti za prijetno počutje ter zdrav način preživljanja prostega časa ob obiskih gora. Vse to pa žal ni mogoče brez ustrezne informacijske in medijske podpore, zato se v zadnjih letih ustrezno informacijsko razvija tudi Planinsko društvo Ptuj.

Sama imam to čast, da v planinskem društvu že od leta 1997 aktivno sodelujem v Odboru za informiranje in propagando kot bivša predsednica in zdajšnja podpredsednica tega odbora in pomagam oblikovati zunanjo in predusem medijsko razpoznavno obliko našega planinskega društva. Najpomembnejša aktivnost odbora za informiranje in propagando je informiranje ljudi o planinski dejavnosti preko medijev. V zadnjih letih društvo zelo uspešno sodeluje z lokalnim ptujskim časopisom Štajerski Tednik, kjer tedensko informiramo bralce v rubriki Planinski kotiček o planinski dejavnosti z razpisi izletov, reportažami ter potopisi z izletov in akcij. Ptujčani radi beremo naš lokalni časopis in z velikim veseljem sprejemajo našo stalno rubriko, ki je že skoraj nepogrešljiva. S pomočjo teh obvestil je v planinske kroge prišel marsikateri današnji stalni član planinskega društva, ker ga je premamil kak zanimiv razpis izleta. In ko se enkrat samkrat udeležiš izleta v gore, še posebej v visokogorje, sem prepričana, da te lepota kljub naporu pri osvojitvi vrha zasvoji in ostaneš s planinstvom povezan vse življenje.

Ob že omenjenem naglem razvoju računalniške in druge tehnologije smo se v društvu zavedali, da postaja Internet najpomembnejši informacijski medij, zato smo v času mojega predsedniškega mandata med leti 1999 in 2001 pričeli resno razmišljati o izdelavi spletne strani za Planinsko društvo Ptuj in leta 2001 tudi postavili naš prvi zametek internetne strani. Ta je hitro našla svoj prostor na slovenskem računalniškem informacijskem spletu. Povezava z Internetom nam je omogočila, da za naše planinsko delovanje lahko na najhitrejši in medijsko najzanimivejši način izve širša slovenska javnost, hkrati pa na spletnih straneh ponujamo tudi turistično ponudbo Ptuja in okolice z različnimi pohodniškimi in lažjimi planinskimi turami v vinorodne okoliše lepih in slikovitih Haloz in Slovenskih goric.

Moderen razvoj je privedel tudi do tega, da postaja vse pomembnejša zunanja grafična in celostna podoba kot zaščitni znak določene ustanove in institucije, ki ji omogoča ustrezno medijsko razpoznavnost. Tako smo pred nekaj leti ugotovili, da je ptujsko planinsko društvo še zmeraj brez svojega logotipa, s katerim bi bili razpoznavni tudi navzven. In tako se je leta 2000 začela mrzlična akcija iskanja ustreznega motiva za naš logotip, ki bi odražal hkrati planinstvo in naše okolje, oziroma ptujskost. Po mnogih usklajevanjih mnenj, primerjavi idejnih zasnov, osnutkov, smo končno našli motiv, ki je zadovoljil različne okuse vseh tistih, ki smo sodelovali pri projektu "logotip" in spomladi leta 2001 je naš novi razpoznavni znak tudi dejansko zaživel. Danes z zadovoljstvom gledamo na naše kuverte, pisma, letake, plakate, ... od koder se z levega zgornjega kota zmeraj blešči naš rdeče - beli grb na nežni, svetlo modri podlagi, grb Planinskega društva Ptuj, ki nam daje edinstvenost in razpoznavnost. Tudi naši dopisi, prošnje, vabila itd. so veliko prijaznejši, zanimivejši in privlačnejši. Po zunanji podobi naših tiskovin nas tako spoznavajo tudi tisti, ki nas prej morda niso opazili.

V tem prispevku je bilo že kar nekaj napisanega o oglaševanju, informiranju, predstavitvi, nikakor pa v tem prispevku ne smem izpustiti najpomembnejše aktivnosti, oziroma vsakoletne akcije Planinskega društva Ptuj, to je POHOD po Haloški planinski poti, kateremu je tudi medijsko posvečena največja pozornost. Spominjam se prvega organiziranega pohoda po Haloški planinski poti, ki sem se ga še kot osmošolka osnovne šole preko planinskega krožka udeležila v letu 1991. Takrat sem izvedela, da po Halozah poteka planinska pot. Bilo nas je nekaj deset pohodnikov. Danes jih je nekajkrat sto. In vedno več jih prihaja iz Slovenije, pa tudi izven meja naše domovine prihajajo. Pohodu namreč vsako leto namenimo največjo medijsko pozornost z oglaševanjem po radiu, televiziji, plakatih, časopisih in s pisnimi vabili slovenskim planinskim društvom. Želeli smo, da bi tudi naše planinsko društvo imelo tradicionalni pohod, na katerem bi se srečevali planinci iz vseh vetrov, ki bi se potem radi vračali k nam zaradi lepe haloške narave, gostoljubnosti prijaznih domačinov in prijetne družbe ptujskih planincev. Obisk na pohodu kaže, da nam to iz leta v leto bolje uspeva. Planinstvo ni le rekreacija, šport ali oblika gibanja, planinstvo je predusem prijetno druženje!

In prav druženje je tisto, kar nas povezuje. Veselje do planin, dobra volja, želja po gorskihžitkih so stične točke vseh ljubiteljev gora, potrebno je vključiti le še malo planinskega entuziazma, veselja do dela, ozavestiti z informacijami čim več ljudi, ki morda še niso doživeli čara gora, pa bi ga želeli. Tako se rodijo novi izleti, nova poznanstva, nova doživetja in novi, neizbrisni spomini. Naj bo teh spominov čim več, ... lepih, nepo-

	Viktorija Dabič	Helena Ferš	Izidor Furjan	Jadranka Furjan	Ante Mlinarevič	Drago Petrovič	Simon Petrovič	Mika Plavec	Jožica Šimenko	Uroš Vidovič	Alenka Zorko	Jože Plajnsšek	Paulina Plajnsšek	Doročaja Plajnsšek
73. Pohorska planinska pot	3		2	2	3									
74. Ruška planinska pot	3				3									
75. Mutska planinska pot	2		2	2	4					3				
76. Žrdonerjeva pot	5				5									
77. Rokovnjaška planinska pot	2				2									
78. 25 vrhov PD Moravče														
79. Moravska planinska pot					2									
80. 100.000 gor in dol	2		2	2	2									
81. 20 vrhov PD Očnica														
82. Pot po občini Polzela	2				2									
83. 100 vrhov PD Litija														
84. Po Loško-Zbelov. poti	2				3									
85. Aljaževa pot														
86. Stoperška pot	2				4									
87. Šentiljska pot					2									
88. Pot slovenskih legend														
89. Koroška planinska pot														
90. Obmejna panoram. pot														
91. Po trš. poti Šoštanja														
92. Martinova pot			2	1	3									
93. Vez. pot ok. Stanič. koč														
94. Steklasova pot														
95. Atilova pot														
96. Vajncarska pot														
97. Učna pot Breza														
98. Aškerčeva pot	6		2	2	6									
99. Meškova pot														
100. Baragova pot														
101. Napoleonova pot														

Alpinizem in športno plezanje pri PD Ptuj

Leta 1983 sem se udeležil Alpinistične šole pri AO Kozjak v Mariboru. LV mesecu decembru 1993 sva opravila prvi razgovor z Ljubom Hanzlom (AO Kozjak) o ustanovitvi alpinistične sekcije v PD Ptuj pod mentorstvom AO Kozjak.

Občni zbor PD Ptuj v marcu 1994 potrdi ustanovitev alpinistične sekcije, da se lahko v aprilu prične prva alpinistična šola v Ptuj.

Poleti planiramo Matterhorn, vendar odpade, zato se odpravimo na Mt. Blanc. Primož Trop in Sandi Kelnerič smučata z vrha. Sandi Vaupotič prepleza z inštruktorjem SZ raz v Jalovcu.

1. avgusta 1995 se Primož Trop, Sandi Kelnerič, Sandi Vaupotič, Borut Vidovič, Jakob Kokol in jaz odpravimo na Matterhorn (Švica) in 4. avgusta osvojimo vrh.

To leto opravi Primož Trop izpit za alpinista.

1996 - plezamo v domačih gorah in plezališčih ter zaledenelih slapovih, pa tudi v bližnji Avstriji smo veliko. Le nekaj plezalcev strmo dviga število preplezanih smeri (150-160 letno). Močno izstopa Sandi Vaupotič, ki v decembru opravi izpit za alpinista.

1997 (september) - Sandi Vaupotič (prvi član PD Ptuj v Himalaji) je član slovenske himalajske odprave na SHISA PANGMO (8027 m). S soplezalcem dosežeta največjo višino okoli 7000 m, nakar ju slabo vreme odvrne od nadaljevanja poti.

Na pobudo Janeza Vertiča izdelamo umetno plezalno steno na Komunalnem podjetju Ptuj. Pritrdimo jo k steni športne dvorane Mladika. Do 12. oktobra, v mesecu športa, predstavimo športno plezanje. Decembra preselimo umetno plezalno steno v telovadnico OŠ Breg.

1998 (januar) - pričnemo s plezanjem na umetni steni. Prva se odzove Mina Markovič, učenka 4. razreda OŠ O. Meglič Ptuj. Pridruži se ji še Kaja Solina.

Sandi Kelnerič in Boštjan Šterbal se povzpeta po francosko-argentinski smeri na Fitz Roy v Patagoniji (7. in 8. Slovenec).

Junija peljemo plezalki prvič v plezališče Kotečnik, kjer že plezata smeri z oceno 5a do 6a.

Julija – prvenstvena smer v Siljici (Kurentova zajeda II/III+ D. Šegula solo).

Septembra se prvič pojavimo na tekmah v športnem plezanju (B tekme) in dosežemo zelo visoki uvrstitvi (5. in 3. mesto).

Vest o steni in plezanju se hitro širi in stena dobiva vedno nove obiskovalce od otrok do mladine.

Sandi Kelnerič opravi v decembru izpit za alpinista.

Danilo Šegula s svojimi plezalci.

Januarja 1999 ustanovimo prvenstvo osno-unošolcev severo-vzhodne Slovenije v športnem plezanju, februarja dogradimo veliko plezalno steno, marca se Alpinistična sekcija preimenuje v Alpinistično športno plezalno sekcijo.

Aprila Mina in Kaja močno zmagata na prvenstvu SVS, saj dosežeta 1. in 2. mesto.

Maja smo Ptujčani prvič v državnem prvenstvu – prva tekma v Kranju in prvo spoznanje, da v športu ne gre vedno vse gladko. Na naslednji tekmi v Martuljku se stvari postavijo na pravo mesto in Mina Markovič zasede 4. mesto v tekmi za državno prvenstvo.

Organizirali smo tečaj športnega plezanja., avgusta pričeli graditi malo plezalno steno, v jeseni doseže Mina Markovič 3. mesto na – prvenstvu osnovnih šol. Do konca prvenstva ji uspe doseči še 4. in 2. mesto in se uvrsti na skupno 5.mesto med ml.deklicami, Tomaž Korpar pa doseže 11. mesto med cicibani.

Sandi Kelnerič je januarja 2000 zopet v Patagoniji. Podvig v Fitz Royu prepreči slabo vreme. Pleza v gori Poisenot.

Boštjan Šterbal opravi izpit za alpinista, Sandi Vaupotič pa za alpinističnega inštruktorja.

V mesecu februarju zgradimo tudi stopnišče za nemoten pristop do male plezalne stene v OŠ Breg.

Marca priredimo v Ptujju prvo tekmo v športnem plezanju za prvenstvo SVS.

Maja je znova državno prvenstvo v športnem plezanju in tečaj športnega plezanja.

Junija se Mina Markovič z dobrimi rezultati uvrsti v državno reprezentanco in tudi na tekmo mlajših kategorij v Ravenni (Italija), kjer doseže 5. mesto v svoji kategoriji.

Poleti plezamo po različnih plezališčih in v gorah.

Septembra odpotuje Sandi Kelnerič z mariborsko himalajsko odpravo v Nepal; cilj je južna stena Anapurne III.

Priredimo še B tekmo v športnem plezanju.

V novembru je konec državnih tekmovanj. Mina Markovič zasede 2. mesto pri mlajših deklicah, Tomaž Korpar pa 6. mesto pri cicibanih.

Decembra osvoji Mina Markovič 1. mesto za prvenstvo OŠ.

V februarju 2001 začne Mina Markovič s treningi v Laškem.

Marca zopet priredimo tekmo v plezanju za prvenstvo SVS.

Sandi Kelnerič opravi izpit za alpinističnega inštruktorja.

V aprilu Mina Markovič prvič nastopi na tekmi evropskega mladinskega pokala v športnem plezanju v Trstu in zasede 7. mesto, junija odpotuje na svetovno mladinsko prvenstvo v Imst (Avstrija) in je v kategoriji "težavnost" vse presenetila s 5. mestom.

Septembra priredimo prvo uradno tekmo za DP z vsemi najboljšimi tekmovalci.

Mina Markovič prepleza v Ospu smer HUGO z oceno 7c/c+.

Novembra Mina zopet zasede 2. mesto v DP in 10. mesto v EMP.

Spada med najboljše športne plezalko na svetu v svoji kategoriji.

Januarja 2002 smo Sandi Kelnerič, Sandi Vaupotič, Slavko Golob in jaz preplezali zloglasnega LUCIFER-ja (Ledeni slap) v Martuljku; ocena V+. Sandi Vaupotič s soplezalcem pa še slap STIRIFOBIJA; ocena VI.

Na občnem zboru PD Ptuj se razcepi AŠPS v Alpinistično sekcijo in v Športno –plezalni odsek.

V športnem plezanju zopet prvenstvo SVS in lepi uspehi.

Maja je državno prvenstvo, Mina Markovič zraven svoje kategorije starejših deklic sme nastopiti tudi že med članicami.

Mina Markovič in Tomaž Korpar.

Poleti veliko plezamo po slovenskih in hrvaških plezališčih, dva člana ŠPO sta obiskala tudi Grčijo.

Dobimo dovoljenje in opremimo dvoje plezališč: Šodergraben in Šeginov potok pri Makolah, kjer je najbolj dejaven Igor Kopše.

Septembra se nadaljujejo tekme za DP in EMP, Mina pa zopet odpotuje na SMP v Centelleu v Franciji, kjer v disciplini "hitrost" zasede 11. mesto na svetu.

Oktoberja priredimo tekmo za DP mlajših kategorij.

V decembru je konec DP; Mina Markovič zasede 3. mesto med starejšimi deklicami in 5. mesto v članski kategoriji. Tudi ostali tekmovalci mlajših kategorij so se dobro odrezali.

Januarja so izpiti za športne plezalce - 16 udeležencev iz PD Ptuj.

V aprilu in maju je prvenstvo osnovnošolcev VS 2003. Vili Koderman osvoji skupno 3. mesto med cicibani, Nino Cesnik 6. mesto in si pripleza mesto v ekipi za DP.

Junija prvič zmagajo fantje v tekmi za DP, uspelo je Viliju Kodermanu v Gozd Martuljku, Mini Markovič pa 1. mesto v kategoriji kadetinj, teden dni kasneje pa še v članski konkurenci v Slov. Gradcu v balvanski tekmi.

Poleti veliko plezamo v skali. Mini uspejo smeri Katarza, Srebrna streha, Kamen mudrosti 7b/c+, nekaj smeri s podobnimi ocenami pa še na pripravah v Franciji. Antoniu Kodermanu uspe Frančkova skušnjava v Kotečniku z oceno 6a+ na pogled in pa smer Beli svod 6b.

Tina Cvetko in Peter Blagovič sta se odpravila na plezalski potep v Grčijo. O tem je Tina pripravila poseben prispevek.

Igor Kopše je opremil in preplezal smer DOGMA z oceno 8a+ plezališče Šeginov potok

Septembra doseže Mina Markovič 13. mesto na svetu med kadetinjami na SMP v Bolgariji.

Danilo Šegula

Plezanje na Kalymnosu

Lansko poletje sva s Petrom Blagovičem plezala na Kalymnosu. Ker sta kultura in življenje na otoku pustila v naju prelepe občutke, sva se odločila, da ga letos v septembru ponovno obiščeva in še enkrat doživiva čar grške atmosfere.

Na otoku, ki meri le nekaj kilometrov in kjer te vonj origana popolnoma prevzame, se pojavlja apnenčasti tip skale. Od previsov s kapniki, ravnih in položnih sten je v vodniku moč zaslediti še "prečke" tik nad morsko gladino. Težavnostna stopnja smeri se giblje od najlažjih športno plezalnih smeri in smeri na več raztežajev pa vse do smeri, ocenjenih z najvišjo težavnostno stopnjo.

Tudi prenočišče in najem apartmaja ni problem, saj na otoku biva gostoljubna družina Gerakios, ki vsakemu plezalcu nudi streho nad glavo. Temperatura za plezanje je primerna vse leto, zato ni ovir, da se ne bi odpravili na Kalymnos-otok sonca, dobre hrane in fantastičnih skal za plezanje.

Tina Cvetko

Ptujski planinci osvojili Grossglockner

Zobje derez grabijo v snežno podlago. V soboto enajstega avgusta 2000, je šest članov ŠD Elektro Maribor iz planinske skupine Elektro Ptuj stopilo na vrh Velikega Kleka. Z nami sta bila vodnika Sandi Kelnerič in Slavko Golob.

Staro slovensko ime za Grossglockner je Veliki Klek, ki je s svojo višino 3798 metrov najvišja gora Avstrije in naš najbližji tritisočak. Slovenci smo s to goro tesno povezani. Do 8. stoletja, ko smo prišli pod frankovsko nadoblast, je bila to tudi najvišja gora naše kneževine Karantanije, tisočletje pozneje pa smo stopili nanjo le dan za prvopristopniki. Da je Grossglockner tesno povezan s Slovenci, kaže tudi ime njegovega ledenika, naj-

daljšega v vzhodnih Alpah. Ime Pasterze je le germanska skovanka slovenske besede Pastirica, oziroma Pasterca.

Na vrh Grossglocknerja vodi več poti, od alpinističnih vzponov do navadnih poti, za katere pa moramo vendarle imeti nekaj izkušenj. Šli smo po težji poti iz smeri Heiligenblut. Pot pelje čez nepozabni ledenik Pasterca do vrat najvišje ležeče kočice v Avstriji, Erzherzog-Johann-Hutte na višini 3454 metrov. Tukaj smo dokaj udobno prespali, ker smo nočitev rezervirali. Naslednje jutro smo se odpravili proti vrhu Grossglocknerja, od katerega nas je ločilo še slabih 400 višinskih metrov. Pot se je začela na snežišču takoj za kočico. Opremljeni s primerno opremo in varovali smo krenili po strmih snežišču do sedla, od koder smo napredovali desno do vrha ozkega in izpostavljenega grebena. Po njem smo prišli do tako imenovanega "malega" Glocknerja, ki je predvrh velikemu. Z malega vrha smo se strmo spustili na ozko sedelce med obema vrhovoma. Na njem je prostora le za eno osebo, zato pride ob veliki gneči do zastojev in čakanja, kar pa je v vetru in mrazu zelo neprijetno.

Ko smo premagali tudi to oviro, smo se povzpeli le še kakšnih 50 metrov strmo navzgor in se znašli na vrhu Grossglocknerja, 3798 metrov visoko. Z vrha se nam je odprl pogled na vse strani. Višje francoske in švicarske Alpe so bile daleč na zahodu, proti jugu so se raztezali italijanski Dolomiti z najvišjo Marmolado (3343 metrov). Proti jugozahodu so se na obzorju risali Julijci z lepo vidnim Triglavom (2864 metrov) in italijanskim Montažem (2753 metrov). Na severu in zahodu pa so se čez celotno obzor-

je vzpenjale Visoke Ture z bližnjim Grossvenedigerjem (3674 metrov). Na vrhu smo bili Sandi, Franc, Zvonko, Dragica, Damjan, Božo, Janči in Slavko.

Da je bila odprava uspešna in vrh osvojen, gre zasluga in zahvala mnogim sponzorjem, ki so nas razumeli in podprli, pa tudi našemu idejnemu vodji Jančiju Šimenku.

Skupina ELEKTRO PTUJ osvojila Grossglockner, 11. 8. 2000.

Franc Prelog

Čar vodništva

Ljudje sedanjega časa vse bolj iščemo neposreden stik z naravo. Največ takega zadovoljstva najdemo v raznih zvrsteh planinskih dejavnosti. Ko premagujemo fizične napore, smo izpostavljeni objektivnim nevarnostim in odkrivamo lepoto narave, ki je enkratna v vsakem trenutku. Tako si priskrbimo psihofizične sposobnosti za usakdanje življenje, ki na ta način postaja polnejše in bolj ustvarjalno.

Moji planinski začetki segajo v začetek sedemdesetih let. To so bili časi jugoslovanskega socializma, v katerem smo mladi ljudje po šolanju hitro dobili službe, imeli svoje dohodke, ki so nam omogočili materialno osnovo. Verjamem, da vsi, ki smo preživljali tedanji čas, nimajo takih spominov na tisto obdobje, žal tudi danes mislijo, da bo nekoč prišel boljši čas in čakajo. Čakajo na to, kaj jim bodo servirali mediji, in ne ukrenejo ničesar. V planinsko dejavnost naravnani ljudje so drugačni in so moje prijazno družabno okolje, v katerem se dobro počutim. Tudi te vrstice sestavljam, ker čutim, da je sedaj prava priložnost, da ta moje občutke in razmišljanja zapišem.

Po služenju vojaščine, ko sem bivši državi poklonil leto in pol časa, sem s prijatelji iz vasi začel spoznavati naš gorski svet. V eni sezoni smo prehodili skoraj cele Julijce in že gledali po vrhovih v sosednjih državah. V službi mi je Miran začel dajati prve napotke o varnosti v gorah, o opremi in me seznanil s svojimi planinskimi prijatelji. Opremo zase in prijatelje za prvi vzpon na Grossglockner v Avstriji sem si sposodil pri Dragici v Poljčanah. Vse te vzpone smo opravili brez kakršnega koli tečaja ali planinske šole ali vodnika. Verjetno je to, da hočem odločiti, v moji naravi, ker sem opazil, da sem v tem času bil vedno tisti, ki je dajal pobude in šele kasneje sem spoznal, v kakšne avanture smo se spuščali. Na društvu je tedaj že obstajal Mladinski odsek, v katerega me je pripeljal Miran. Takrat sem začel s svojim usposabljanjem in v treh letih postal vodnik in inštruktor. Tečaji so bili zelo podobni današnjim, skromnejša je bila le oprema in nastanitev.

Pridobljena znanja vodenja je potrebno ves čas obnavljati in dopoljevati. Redna izpopolnjevanja nam zagotavljajo, da bomo v določenem trenutku reagirali strokovno in preudarno. Vodniki se včasih navzamemo samovšečnosti in mislimo, da nam mladi že ne bodo solili pameti, da nam izpopolnjevanja in kategorizacija vodnikov nista potrebni, da bomo pač delali tako, kot smo doslej. Upoštevati moramo, da neprestani razvoj

opreme, materialov in tehnike varovanja prinaša nove zahteve, ki jih moramo osvojiti, če smo odgovorni do sebe in drugih.

Ljudje smo razumna bitja in vemo, da človek v skupini lahko doseže tisto, česar kot posameznik ne bi zmogel. Zato se združujemo v razna društva popolnoma prostovoljno zaradi izpolnjevanja svojih potreb. Naše planinsko društvo združuje državljane civilne družbe, katerim je skupno preživljanje prostega časa v gorski naravi od najmlajših pa do najstarejših. Delovanje društva je javno in neprofitno. Planinski vodniki smo del te skupine, ki smo si pridobili določena znanja in izkušnje, da jih lahko posredujemo drugim in vodimo oz. organiziramo planinske pohode. Naše delovanje je ljubiteljsko, hkrati pa zelo odgovorno in zahtevno. Za opravljeno delo svojim članom ne smemo zaračunavati vodniških tarif, to lahko le gorski vodniki, katerim je to poklic ali priložnostno delo. V našem društvu smo pred leti uvedli prakso povrnitve nekaterih stroškov v zvezi z vodenjem planinskih pohodov, kar ni narobe, dokler so naši člani pripravljeni te stroške prostovoljno pokrивati, nedopustno pa bi bilo to od članov zahtevati. Nekateri vodniki se mogoče laže odpovemo povrnitvi stroškov, ker nam denar ne odtehta bistvenega, ker je pač ta čas, ki smo ga preživeli z določeno skupino ljudi, naložba vase, ko doživljamo lepoto narave. Ob tem si širimo izkušnje in znanstva z ljudmi, ki jih srečujemo na planinskih poteh.

Sodobno življenje je običajno menjavanje časa za denar (ko delamo-služimo) in menjavanje denarja za čas (ko preživljamo prosti čas). Zame je čas, ki ga preživim kot vodnik s skupino ljudi, moj prosti čas, ki ga ni mogoče z ničemer nadomestiti. Prav zato, ker je to moj prosti čas, ga moram imeti toliko, da v tem lahko uživam. Nasprotno se zaradi premalo časa dogaja preveč nesreč in prepričan sem, da je to vzrok tudi moji izkušnji. Sedaj bi mogoče kdo postavil vprašanje, zakaj raje ne grem v gore sam oz. z najboljšimi prijatelji brez obveznosti in odgovornosti. To naredim bolj redko, mogoče enkrat na leto, ker me vodenje skupine ljudi, ki hočejo doseči vrh ali opraviti planinski pohod, bolj izpolni kot lastni podvigi. Zavedam se, da je vodenje na planinskem pohodu v resnici delo s skupino ljudi, znotraj katere potekajo nenehni procesi zaupanja, komuniciranja, preverjanja fizičnih zmogljivosti. Odkrijejo se tipi značajev posameznikov, predusem pa je pomembna sposobnost doživljanja danih trenutkov. Vse to pa je potrebno uskladiti v pravo vzdušje, ki ga ne znam prav opisati. Vsi pa, ki smo to doživeli, vemo, da je največja nagrada vodniku, če ostane udeležencem izlet v prijetnem spominu. Čar vodništva je prav v tem, koliko nam to uspeva in koliko posnemovalcev dobimo.

Janez Vertič

Naši planinski tabori

Od leta 1985 je minilo malo katero leto brez razpisa za planinski tabor v letnih ali zimskih razmerah. Skoraj vseh sem se tudi sam udeležil kot vodnik, pomočnik vodje tabora, v zadnjem času tudi kot vodja letnih ali zimskih planinskih taborov. Ker so tabori priljubljena oblika preživljanja prostega časa v naravi, bom skušal napisati, kje so bili tabori in kaj se je zanimivega dogajalo.

Bolj podrobno bom opisal tiste dogodke, ki so zapisani v mojem planinskem dnevniku.

Moj prvi planinski tabor je bil v Krnici. Tam sem bil prvič kot vodnik pomočnik in predavatelj planinske šole, ki je takrat potekala na taboru od 7. do 12. VII. 1986. Udeleženci so bili: Urban Vertič - Marko, Rok Vertič - Bor, Tinček Brodnjak - Špiček,

Tamara Kmetec - Pika, Marko Korez - Rok, Blaž Brodnjak - Jaka, Mojca Jurkovič - Čopka, Sonja Čelan - Zofka, Marjana Korez - Pika, Jožica Korpar - Jelka, Miran Wohlgemut - Goran, Rudi Križanič - Grča (R1), Roman Križanič - Gams (R2), Robi Križanič - John (R3), Drago Ačimovič, Janez Vertič - Janči (vodja tabora), Albina Vertič - Metka (prva pomoč), Janez Janžekovič - Janžek (predavatelj in teh. vodja), Simon Petrovič - Zajček (predavatelj in vodnik), Niko Vukotič - Brico in Franc Korpar - Šrauf.

Ponedeljek, 7. VII. 86

S Ptuja smo se odpeljali ob 6.45 z "Muro" do Ljubljane, kjer smo prestopili na vlak do Jesenic, od tam pa z lokalnim avtobusom do Kranjske Gore. Po dveh urah hoda smo prispeli do Koče v Krnici, kjer smo se namestili pri Krniškem Janezu. Sledilo je spoznavanje med udeleženci in takoj predavanje "Spoznavanje gorstev" (Simon Petrovič) ter "Gibanje in nevarnosti v gorah" (Janez Vertič) iz programa planinske šole.

Torek, 8. VII. 86

Ob 5. uri vstajanje in ob 6. uri pohod na prvo turo. Čeravno smo prečkali Suho Pišnico, smo bili mokri. – Pri Ruski kapelici smo slišali nekaj iz zgodovine gradnje ceste na Vršič in o nesreči ruskih ujetnikov. Pot nas je vodila do Erjavčeve kočice in Vratic, kjer je ostal manj pripravljeni del skupine in nas opazoval, kako smo se spoprijeli z ustopom na Hanzovo pot v steni pod Šitom glave in Male Mojstrovke (2332 m). Po spustu čez Grebenec in po melišču smo se sešli z “opazovalci” ter skupaj odšli nazaj v Krnico.

Sreda, 9. VII. 86

Na programu samo planinska šola: Lik planinca in njegov odnos do narave, planinska kultura. Popoldne na terenu planinska oprema, vozli, orientacija, vremenoslouje. Zvečer smo preživeli z Jako Čopom in njegovimi pravljicami za velike in male o Zlatorogu, Triglavskem narodnem parku in njegovih najbolj veselih dogodivščinah, ko je romal s fotoaparatom in nahrbtnikom po naših planinah.

Četrtek, 10. VII. 86

Po vstajanju in zajtrku ob 5. uri nam je Jaka Čop zaželel srečno pot na našo drugo turo in sicer na Špik (2472 m).

Pred odhodom na pot smo opravili še skupinski posnetek in že smo na poti čez Gruntovnico in do Gamsove špice hodili v strnjeni koloni. Na pobočju Lipnice pa smo se razpotegnili po celem pobočju in trije najbolj hitri uporniki R1, R2 in R3 so bili prvi na vrhu Špika. Ostali pa smo z varovalnimi urvicami pomagali otrokom in počasnejšim, da so prav vsi dosegli vrh. Tudi najmlajši 4 leta stari Urban Vertič – Marko. Po lepem razgledu in malici je sledil sestop z vrha in okrog 750 višinskih metrov prijetnega spusta po melišču, kar nam je bilo vsem v užitek. Zato pa se je vsem zameril Kačji graben, kjer pada pot strmo navzdol, tudi z meter visokimi skoki. Vendar smo še pred nevihto prišli do Lipne trate in v kočico, kjer nas je pričakal član GRS in imel zvečer predavanje na to temo.

Petek, 11. VII. 86

Po napornem predhodnem dnevu smo spali malo dlje, pa tudi vreme je bilo zjutraj megleno in oblačno. R1, R2, R3 in Drago so šli čez Kriško steno in Dolkovo špico na Škrlatico do Pogačnikovega doma. Z udeleženci planinske šole pa smo se odpravili na snežišče pod Kriško steno, kjer smo

postavili urvno ograjo in ob njej vadili gibanje po snegu, kakor tudi spuščanje in zaustavljanje s pomočjo cepina. Popoldne še predavanja o zgodovini planinstva, o prehrani v gorah in o prvi pomoči. potem je sledila še slavnostna večerja. Ker na vrhu Špika nismo imeli s sabo Krstnih bukvic, smo opravili še pravi planinski krst s podelitvijo planinskih imen, kot je opisano v seznamu udeležencev.

Sobota, 12. VII. 86

Po opravljenem testiranju in svečanem podeljevanju priznanj najuspešnejšim udeležencem planinske šole smo se pristrčno poslovili od Krniškega Janeza, se za spomin še fotografirali in se po isti poti vrnili na Ptuj.

Drugi letni planinski tabor je bil od 6. do 11. VII. 1987 v Celjski koči v Logarski dolini z 20 udeleženci. Vodja dva Janeza, Vrtič in Janžekovič, sam pa sem sodeloval kot pomočnik pri vodenju ture do Potočke zijalke (Olševo so nam preprečili graničarji). Podali smo se na Ojstrico čez Klemenčo jamo in po Kopinškovi poti na vrh, obiskali pa še Okrešelj – Tursko goro, se spustili v Kotličice, dosegli Brano in se preko Kamniškega sedla vrnili v tabor.

Trejni letni planinski tabor od 5. do 9 VII. 1988 je bil spet v Logarski dolini s 15 udeleženci.

Bolj izkušeni planinci smo pričeli prvo turo že pri Rogovilcu in se pod vodstvom izkušenega vodnika Janeza Vertiča povzpeli skozi Robanov kot na Korošico prečili Ojstrico in s spustom skozi Škarje prispeli do Celjske kočice. Sledila je še krožna tura Okrešelj – Turska gora – Kamniško sedlo in nazaj.

Četrti planinski tabor pa je trajal od 30. VI do 6. VII. 1990. leta. Izvedli smo ga na naši najbolj priljubljeni lokaciji v Julijskih Alpah v Lipovčevi koči ali Maretovem domu na Jasenjah 930m visoko nad Gozd Martuljkom. Da smo Ptujčani odkrili ta prelepi skriti kotiček Julijskih Alp, ima največ zaslug takratni načelnik MO PD Ptuj, Vlado Fridl, ki je navezal stike z MO PD Jesenice, upravljalcem omenjene kočice. Vlado Fridl je tudi precej sodeloval v vodstvih teh prvih taborov, sodelovala pa sta Janez in Albina Vertič, saj brez dobre prve pomoči na taboru enostavno ne gre, čeprav je bilo potrebno oskrbeti samo žulje na nogah. Sandi Kelnerič, ki je zraven vodstva uspel osvojiti še skoraj vse okoliške vrhove, je udeležence popeljal tudi po brezpotju in jih nazadnje spustil, da so prosto bingljali na 50 metrski urvi, seveda v plezalnem pasu in s čelado na glavi, da lasje niso stali preveč pokonci.

Potem se je z vodenjem taborov spoprijela še Hermina Golc. Planinski vodniki, ki so odkrivali ta zelo malo markirani svet v Martuljkovi skupini,

so odkrili marsikatero posebnost, ki nam jo celo domačini zavidajo. Ti raziskovalci so bili: Vlado Fridl, Janez Vertič, Sandi Kelnerič, Primož Trop, Franc Korpar, Miran Volgemut, Borut Vidovič, Vlasta Voda, Tone Purg in Uroš Vidovič. Pri naših turah sta nam pomagala tudi domača vodnika Brane Robič in Vasja Jeroušek. Da na naših taborih nismo bili lačni, so poskrbele naše kuharice: Marica Strgar, Štefka Arnuš in Marija Majerhofer. Ko pa nisem uspel dobiti druge kuharice, pa je bila namesto udeleženke na taboru kuharica kar moja žena Jožica. Ker pa še tako dobra kuharica ne pomeni nič, če nima dati kaj v lonec, razen gob in gozdnega regrata, zato so nabavljali in nosili živila do koč še ekonomično. V tej vlogi sta se najbolje odrezala Vlado Fridl in Drago Gril. Precej živil in pijače so prispevali in prinesli s sabo tudi udeleženci.

Kar pa zadeva nočitvene kapacitete, je v zadnjem času, ko je upadlo število udeležencev, že malo boljše. Če pa mi ne zasedemo vseh zmogljivosti koč, to izkoristijo polhi, ki nam krajšajo predvsem nočni čas. Dobre strani tabora so bližina gora, primernih za lažje in težje ture, več ostane časa za izobraževanje in družabnost. Torej če kdo ne ve, kam bi se odpravil na prijeten dopust, naj se nam pridruži in se sam prepriča, kako je preživeti 10 dni v naravi, proč od prehitrega tempa "civiliziranega sveta."

Franc Korpar

Preglednica planinskih taborov, na katerih sem bil prisoten:

Št.	Datum od - do - leto	Kraj, kjer je bil letni ali zimski planinski tabor	Število udelež.	Akt. na taboru
1.	7. do 12. VII. 1986	Koča v Krnici 1218 m - Julijske Alpe	21	V pomočnik
2.	6. do 11. VII. 1987	Dom planincev v Logarski dolini - Kamniško-Savinjske Alpe	20	V pomočnik
3.	5. do 9. VII. 1988	Dom planincev v Logarski dolini - Kamniško-Savinjske Alpe	15	V pomočnik
4.	30. VI do 6. VII. 1990	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	15	V pomočnik
5.	29. VI. do 4. VII. 1992	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	34	V pomočnik
6.	1. do 10. VII. 1994	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	25	Teh. vodja
7.	1. do 10. VII. 1995	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	30	Teh. vodja
8.	30. VI. do 6. VII. 1997	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	39	Vodja tabora
9.	25. III. do 29. III. 1998	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	8	Vodja tabora
10.	29. VI. do 5. VII. 1998	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	20	Vodja tabora
11.	5. do 10. VII. 1999	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	20	Vodja tabora
12.	26. VII. do 1. VII. 2000	PUS- Planinsko učno središče PZS - Bavšica - Julijske Alpe	25	Teh. vodja
13.	30. VI. do 5. VII. 2002	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	22	Vodja tabora
14.	21. VI. do 30. VI. 2003	Lipovčeva koča na Jasenjah - Gozd. Martuljk - Julijske Alpe	15	Vodja tabora

Iz zapiskov Franca Korparja, vodnika PD Ptuj

Planinski tabor Martuljk

(Sestavlil za kulturni večer v taboru Vlado Fridl)

Maretova kočja je dobro skrita,
usa v zelenje je ovita,
pod njo pa potok glasno žubori,
zato, da usakemu možgane razbistri.

Amfiteater to za Martuljek še kako velja,
obdan z visokimi gorami, pa še tak prehod ima,
da do njega bolj malo planincev se poda,
saj večini povzroča kar precej gorja.

Robičeva domačija res je ta prava,
v njo spravi lahko se usa hrana,
naj bo solata, meso ali klobase
ali pa kar celo prase.

Tura vsaka je doživetje zase,
pa tudi, če gre se samo do jase,
če pa gremo še na livade,
pridejo na preizkušnjo še planinske navade.

Udeleženci vsi v podnožju smo se zbrali,
z uso silo smo navkreber se pognali,
toda kmalu pot čelo nam je oblil,
nekateri skoraj bi povsem zalil.

Lipanca to pravi je mali vrag,
na njo povzpel bi se usakdo rad,
a preden prispeš do tja,
preteče nekaj ur hoda in precej znoja.

Jasenje lepo je od usepovsod,
naj gledaš ga od koderkod,
na njem še kapelica stoji,
da usakdo lahko tu si oddahne in malo postoji.

Špik gora! To fant je res ta pravi,
usakdo na njega se odpravi,
preko Lipance na vrh hitro šine,
a čez Kačji graben v dolino mu ne gine.

Kopalnica z zelenimi ploščicami je obdana usa,
tako da usakdo sploh je še ne pozna,
voda v njej je mrzla in tako žubori,
da še po zobeh te zaskeli.

Euforije prave sploh ni bilo,
dokler se z Albino kopat ni šlo,
od takrat pa usak dan,
zgrabi nas, da bi šli usaj malo ustran.

Grlo to je ena čudna naprava,
v katerem ne raste niti trava,
čeprav usak dan dobro je zalito,
usako normalno bi bilo že prepito.

Oltar veliki in mali,
usak dan od daleč pred nami se pojavi,
a do njega je preveč hoda,
da poroka tam prijetna bi bila.

Route, kraj je to ta pravi,
tu ves denar se lahko takoj zapravi,
v ceno všteta je tudi hitrost,
iz katere so tu uspeli narediti umetnost.

Enotnost to naša prva je vrlina,
pa tudi, če na mizi je kačja slina,
najbolj pa smo enotni vsi,
ko Marica nam hrano razdeli.

Gozd Martuljek to lep je kraj,
za nas Ptujčane na zemlji je pravi raj.
svi veseli smo in radi sem hitimo,
saj tukaj uživamo in veliko lepega doživimo.

Vsega tu je res vobilju,
le naše noge se nam malo smilijo,
saj usak dan hodimo sem ter tja,
kakor nekdo, ki ni nikjer doma.
Toda za našo družbo to ne velja,
kajti mi dobro vemo, kje smo doma.

Lembržani

Poznate društvo, ki bi imelo med svojimi člani LEMBRŽANE? Če niste vedeli, bi se morali kdaj odpraviti s skupino najstarejših planincev našega društva, ki smo pred leti skoraj usako nedeljo zahajali na planinske pohode, ob Simonovi upokojitvi pa smo iskali samo še "cukrčke", kot je Simon rad poimenoval tiste izlete, ki so mu bili pisani na kožo.

Tako smo se nekoč odpravili tudi v Lemberg pri Sladki Gori. Ker smo tavalili in iskali prehode brez markacij in kolovozov, se je Simon razjezil in rekel, da hodimo tako kot LEMBRŽANI: "Ne vemo, kam gremo niti kdaj se urnemo. Vsi pa smo vedeli, da ima Simon vse adute v rokah, da ni možnosti, da se izgubimo. Najbolj presenečeni smo bili, ko nas je pripeljal na kakšno znano turistično kmetijo, kjer je bil že večkrat, nam pa je ves čas govoril, da tam nikogar ne pozna.

Najbolj zgodnji jutranji vlak je bil ob sobotah rezerviran samo za nas, ker se niso vozili delavci na delo. Že zjutraj smo si začeli pripovedovati šale, ki jih je imel Niko vedno v svoji malhi. Tako smo zabavali še ostale potnike. Še dolgo po naših izletih me je neka potnica uprašala, kje sta tista dva simpatična ptujška gospoda, ki sta ji tako popestrila vsakdanjik na vlaku.

Našo skupino so poznali po vsej Sloveniji, saj so se med nami stkala prijateljstva in še danes nosim pozdrave za Simona in Nikota od planincev po vsej Sloveniji. Največkrat smo se odpravili skupaj na Miklošičevo pot v mesecu juniju in tam so nas usako leto pričakovali kot posebne goste. Večkrat smo morali tudi kaj povedati o naših velikih rojakih, ki domačini nanje skoraj pozabljajo.

Imeli smo svojo popotniško izkaznico, v katero nam je Lojzka beležila udeležbo na pohodih. Nekateri so jo pridno polnili, drugi pa smo jo kdaj pa kdaj pozabili doma.

Danes se dobivamo v Sladkem butiku na kavi in včasih pokramljamo o minulih časih. Niko je prav pred kratkim dočakal 95 let in se še vedno odpravi usak dan od doma na začrtano pot. Tu in tam pa se kdo še odloči, da gre z nami, "mlajšimi" na kakšen izlet. Najbolj vztrajna je bila Tilika, ki je redno hodila na pohode ob polni luni ob tihih večerih.

Veliko lepih trenutkov smo preživeli skupaj, Simonovi popotniški dnevnik so polni naših podpisov, ker smo se morali usakokrat obvezno vpisati. Zdaj je ta njegov dnevnik že dragocen arhivski dokument, za nas pa opora spominu na skupna potepanja.

Po Potrčevi in Murkovi poti

Ptujčani smo radi hodili in še hodimo na planinske pohode, ki jih prirejajo planinska društva po vsej Sloveniji. Od januarja do decembra smo bili na poti, veliko let zapored na istih krajih in med istimi ljudmi.

Spoznali smo, da imajo ljudje v svojem okolju radi taka srečanja, zato smo se po temeljitem posvetu odločili, da pripravimo pohod tudi v naši okolici.

Starejša skupina pohodnikov, ki se je udeleževala številnih študijskih krožkih, je prišla na idejo, da bi s svojim pohodom obeležili kakšen kulturni dogodek. Hitro smo našli ustrezen datum, saj se je naš rojak, pisatelj Ivan Potrč, rodil 1. januarja 1913. leta.

Ker nas je večina poznala sprehajalne poti v okolici, je bil načrt hitro uresničen.

Zaprosili smo za pomoč Mestno občino Ptuj, ki je prisluhnila naši prošnji. Start smo določili pred knjižnico, ki nosi ime po našem velikem rojaku. Izbrali smo še vodnika pohoda in priprave so se lahko začele. Naj poudarim, da so nas domačini prijazno sprejeli vsepovsod, kjer smo prosili za prehod, da so nas pogostili in nam postregli z veliko informacijami, ki smo jih lahko upoštevali pri pripravi pohoda. Zelo naklonjeni so nam bili Potrčevi sorodniki, ki so pripravili pogostitev, velika večina pa se jih je tudi udeležila pohoda.

Ker je v naši neposredni bližini na Drstelji doma še etnolog in jezikoslovec dr. Matija Murko, ki se v svojih Spominih občuteno spominja teh krajev, je bil krog sklenjen. Cilj smo z dovoljenjem lahko načrtovali na kmečkem turizmu Lacko.

Na naše veliko presenečenje se je na prvem pohodu zbralo blizu 200 pohodnikov od blizu in daleč. Najbolj pa smo bili veseli udeležbe domačinov, ki smo jih med novoletnimi prazniki povabili na rekreacijo v naravo. Da je bila naša odločitev pravilna kljub nekaterim pomislekom, je dokazala udeležba na drugem pohodu. Letos smo izvedli že četrti pohod, ki se ga je udeležilo preko 400 pohodnikov.

Pot smo zaznamovali s priložnostnimi oznakami, ki jih nihče ni poškodoval ali odstranil. Tako pozitiven odnos domačinov nam je bil velika zahvala za prizadevanja, da bi tudi v naše kraje privabili pohodnike, ki pozimi ne morejo plezati po zaledenelih slapovih, ampak si želijo prijetno rekreacijo in druženje. Novoletni čas je za tako druženje še kako primeren. Novoletne želje in čestitke kar dežujejo, pohodniki so zadovoljni.

Najlepša trofeja, ki smo si jo za svojo idejo prislužili, pa je vodniška pohodniška palica, ki jo je izdelal v znak hvaležnosti, da smo obudili spomin na velikega rojaka dr. Matija Murka gospod Peter Podgoršek, daljni Murkov sorodnik. Izdeloval jo je eno leto, saj je moral posebej pripraviti leskovino, da je mojstrovina uspela. Tudi tako se lahko izrazi pozornost za opravljeno delo.

Naj dodam, da je na pobudo pohodnikov, ki so opazili, da pisatelj Ivan Potrč na domačiji še nima spominske plošče, zrasla tudi ideja o odkritju spominske plošče na pisateljevi rojstni hiši na Štukih. Pohodniki so prispevali sredstva, neka pohodnica je ponudila marmorno ploščo in tako se je že v juniju zgodila otvoritvena svečanost na Štukih. Pisatelj Ivan Potrč je na pobudo pohodnikov dobil spominsko ploščo, kar je v napisu tudi zabeleženo.

Naš pohod želimo nadgraditi z izdajo priložnostnih razglednic in kratke brošure s podatki o naših velikih rojakih. Pripravili pa smo že vpisne knjige in priložnostne žige, ki so trenutno na voljo samo na pohodu, kasneje pa bodo dostopni tudi v primernih skrinjicah.

Pohodniška pot je postala cilj lepega števila planinskih društev, ki so si jo izbrala za praznovanje kulturnega praznika in nas prav v februarskih dneh radi obišejo. Naši vodniki vas bodo radi popeljali po poteh Potrčevih zgodb in Murkovih Spominov.

“V besedah se človek vedno izdaja, od kod je doma”, pravi Ivan Potrč, zato je naša pot primerna tudi za ljubitelje slovenskih narečij. Pisatelj se je zavedal bogastva in lepote svoje govorice, zato jo je s takim poslušom in občutkom za jezik tudi zabeležil.

Viktorija Dabič

Prvomajski pohod na Grajeno

Da so se naši pohodi prijeli, dokazuje tudi vabilo na prvomajski zajtrk na Grajeni, ki se ga že dve leti zapored organizirano udeležujemo člani PD Ptuj. Pohodniki se zberejo ob 7. uri v sončnem parku pred dominikanskim samostanom na Ptuju, nato pa se sprehodijo preko Panorame po delu Potrčeve poti. Po grebenu nad Štuki se podajo do Bregove domačije, od koder se skupaj z domačini odpravijo na praznično urejen prireditveni prostor na Grajeni. Tam se konča prvomajska budnica, pohodniki pa se vrnejo proti mestu.

Praznični pohod na najvišji vrh Mestne občine Ptuj

Na občnem zboru društva leta 2001 je bila sprejeta pobuda, da ob primernem času organiziramo pohode v okolico mesta. Pohod na najvišji vrh v Mestni občini Ptuj tako organiziramo ob občinskem prazniku v mesecu avgustu.

Start je pred mestno hišo na Mestnem trgu 1. Od tod se odpravimo po Prešernovi ulici preko grajskega hriba in preko parkirišča za gradom na Maistrovo ulico.

Pod igriščem Srednješolskega centra zavijemo na Volkmerjevo cesto, ki nas pripelje v Mestni Vrh do Knezovega ribnika, kotička za piknike v naravi. (30 min)

Pot nadaljujemo po označeni gozdni učni poti, (ki jo vzdržuje Zavod za gozdove), po kateri se dvignemo in pridemo desno ob Gomili (358 m) med vinograde Vinarstva Ptuj do kapele, od koder se odpira razgled na del Dravskega polja in Haloze. Po kolovozni poti obkrožimo globoko kotanjo in pridemo do stare pešpoti skozi gozd v Lisičjak, ki je dobil ime po lisičjih brlogih. Iz Lisičjaka pridemo po kolovozni poti na cesto z Grajene na Mestni Vrh do hišne številke 111, nato pa zavijemo levo na kolovoz. Po 100 m se nam prikaže lep pogled na naselje Grajena. Tukaj je tudi primeren prostor za prvi večji počitek. Smo v vinorodnih osrednjih Slovenski gorica, kar bomo spoznali po dobrem vinu, ki ga ponujajo domačini. Nadaljujemo po pešpoti in pridemo v Grajenščak čez dvorišče hiše številka 94. Nahajamo se na zahodni strani posestva Srednje kmetijske šole Ptuj v Grajenščaku. Tukaj žal zapustimo lepe kolovoze in pešpoti ter nadaljujemo po asfaltirani lokalni cesti skozi Grajenščak (1 ura 30 min). Med potjo lahko uživamo ob lepih razgledih po Slovenskih gorica, Halozah in proti Pohorju. Cesta se drži širokega slemena nad dolino potoka Grajena na jugu in Rogoznice na severu. Vzдолž slemena so manjše skupine hiš. Znan je kmečki turizem Sluga. Na ovinku pri trgovini v Grajenščaku gremo naravnost na kolovoz, ki vodi v gozd. (45 min)

Znajdemo se v lepem bukovem gozdu, skozi katerega pridemo po 15 minutah do vodohrana Komunalnega podjetja Ptuj, ki stoji na najvišji legi v Mestni občini Ptuj, 417 m nad morjem. Vrh je poraščen z drevesi, zato ni razgleden. Dobrih 200 m naprej proti Grmadi pelje na desni strani kolovoz-

na pot mimo križnega znamenja, kjer je lep razgled. Ob jasnem vremenu vidimo avstrijske hribe na SZ, Blatno jezero na S in velik del Hruvaške ter celotne Slovenske gorice na vzhodu našega razgledišča.

Od tod lahko pot nadaljujemo proti Grmadi (460 m) pri Vurbergu v sosednjo občino Duplek ali pa se spustimo v dolino Grajene in jo prečkamo ter se po cesti ob Dravi skozi Krčevino pri Vurbergu in Orešje urnemo na Ptuj.

Za uso pot do cilja bomo potrebovali tri ure. Pot je primerna tudi za manj izkušene pohodnike.

Janez Vertič

Zimski pohod na Donačko goro

Vedno več Ptujčanov je začelo zahajati na naš "štajerski Triglav". Kako tudi ne, saj nas vsakdanji utrip hitrega življenja resnično sili k sprostitvi, ki jo v naravi zagotovo najdemo. Pobočja Donačke gore so obiskana v vseh letnih časih in tako ni bil težka odločitev vodstva PD Ptuj, da pripravi 26. decembra ob državnem prazniku praznični pohod. To je priložnost za pregled in razgovor o delu v preteklem letu, pa tudi noveletne želje so že dovoljene.

Zima nas je v preteklih letih presenetila z veliko in malo snega, na gori pa je bilo vedno vznemirljivo. Poseben podvig predstavlja vzpon ob jeklenici, ko je vse pomrznjeno, za tiste pohodnike, ki se redko gibljejo v visokogorju. Na teh terenih spoznamo, da imamo tudi zelo blizu doma priložnost doživeti resnost in odgovornost, ki nam jo podarjajo taki zimski pohodi.

Pohod obiskuje vedno več Ptujčanov, tako da so prostori v Rudijevem domu skoraj premajhni za vse udeležence. Najbolj hrabri in zimsko razpoloženi ostanejo včasih kar zunaj.

Pohod smo zaključili na različnih točkah, nazadnje v Kočicah, kjer smo se ob dobrem okrepčilu in glasbi pripravili za noveletna praznovanja.

Ščipohod

Pred tremi leti smo na enem od svojih pohajkovanj po Šaleški dolini doživeli prekrasen zimski večer, ko je izza gore Oljke vzhajala polna luna. Da bi bilo presenečenje še večje, smo pri vzponu proti vrhu v srečali skupino pohodnikov iz Polzele, ki so se z gore že vračali. Nekateri smo poznali, zato je beseda hitro stekla.

Po kratkem postanku na vrhu smo se vrnili v gostilno Jug, kjer so nas čakali dobro razpoloženi pohodniki in nam zaupali, da polzelski upokojenci že dve leti zapored obiskujejo goro Oljko ob polni luni. Največji zanesenjak med njimi je Stane Štorman, ki ga Ptujčani dobro poznamo. Vpisal nas je v svoj seznam, nam podelil pohodniške izkaznice in tako smo postali njihovi LUNOHODNIKI.

Po nekajkratnih obiskih gore Oljke smo se z Jadranko in Izidorjem odločili, da si bomo s svojo luno svetili kar doma. Podali smo se na pohod na Mestni Vrh in na Drsteljo in doživeli čudovit večer s prekrasnimi razgledi na bližnje in daljne razsvetljene cerkvice in vrhove.

Kmalu bomo imeli že 40. pohod. Število udeležencev na pohodih se približuje 1500. pohodniku. Pripravili smo kartone pohoda, ki smo ga imenovali ŠČIPOHOD, ker se polna luna imenuje tudi ščip. Prve pohodnike smo povabili v svojo družbo kar po ptujskem radiu, drugi so se obveščali sami. Nobeno vreme nas ne zaustavi. Doživeli smo mrzel večer pri minus 20 stopinjah in nevihtno noč, ki je ni moč pozabiti.

Naj povem, da se je naša ideja zdela zanimiva tudi Polzelanom, zato so nas že večkrat obiskali. S seboj prinesejo vedno veliko dobre volje, včasih tudi kakšno kapljo dežja. Veliko lepih uric smo že preživeli skupaj, veliko smo si povedali in se veselili. Tudi zaplesali in peli smo. Dvakrat letno jim obisk urnemo, se poveselimo na Gori in se pozno ponoči urnemo v Ptuj.

Zvedeli smo, da imajo podobno prireditev tudi na Muti, ko se podajajo na točke svoje Mutske transverzale, zato smo se skupaj s Polzelani odpravili na nepozaben večer na Pernice, kjer se je zbralo preko 100 pohodnikov. Mutčani so nam pripravili večer s pesmijo in pogostitvijo. V juniju smo priredili nepozabni kresni večer na Humu pri Bregovih. Za 12-kratno udeležbo na pohodu prejmejo pohodniki simbolične pohvale in s tem "pravico za gibanje ob polni luni, s kresničko, seveda".

Izbrali smo 1000. pohodnika, ki je prejel simbolično nagrado. S tem smo želeli pokazati, koliko pohodnikov se je že udeležilo naših pohodov. Preko 30 pohodnikov je prejelo pohvale za 24-kratno udeležbo, zdaj pa se

že javljajo posamezniki, ki so nam zvesti od začetka in se veselijo značke za 36. pohod.

Na vsakem pohodu je udeležba večja, zato že razmišljamo o drugačni vsebini pohoda, ki je primeren predvsem za starejše pohodnike. Ti so nam zaupali, da se redkokdaj odpravijo sami v svetlo noč. V družbi, ob prijetni pesmi in ob petju čričkov, si lahko pripravimo veliko lepih in zadovoljnih uric.

Viktorija Dabič

Podelili prve značke za jubilejno akcijo PET KRAT DESET ZA 50 LET

Npočastitev 50-letnice našega društva si je skupina zanesenjakov zamislila akcijo PET KRAT DESET ZA 50 LET, s katero bi za jubilejno praznovanje obletnice pridobili pohodnike iz vse Slovenije. Obiskati morajo deset gradov, tudi ptujskega, se pogrezniti v deset kraških jam, si odpočiti v desetih planinskih postojankah in se povzpeti na deset zanimivih vrhov po vsej Sloveniji. Sodelovati je treba na desetih spominskih pohodih, obvezno pa se je treba udeležiti Pohoda po haloški planinski poti zadnjo soboto v maju. Natisnili smo spominski DNEVNIK in ga kmalu razprodali, kar dokazuje, da se je akcija "prijela".

Prve dobitnike značk smo pričakali v petek, 30. januarja 2004, ko se je kljub mrazu v viteški dvorani na ptujskem gradu zbralo 55 pohodnikov od blizu in daleč. S seboj so prinesli veselje in navdušenje nad lepo zamišljeno planinsko akcijo, ki je povzročila, da je marsikdo ponovno obiskal kraje, kamor ni zašel od šolskih let.

Pohodnike je pozdravil direktor Pokrajinskega muzeja Ptuj, gospod Aleš Arih, po najnovejših zbirkah na gradu pa jih je prijazno popeljala gospa Nataša Kolar, pomočnica direktorja Pokrajinskega muzeja.

Ob tem dogodku je nastal tudi zapis, s katerim je povabljen goste sprejela Viktorija Dabič v imenu PD PTUJ.

"Pesem družji ljudi dobre volje, zato smo vam danes ogreli srca s pesmijo. Predstavila se je pevska skupna SPOMINČICE, ki nam je občuteno zapela nekaj slovenskih narodnih pesmi, da jih v Evropi ne bi čisto pozabi-

bili. Še so naše in še jih bomo prepevali. Tudi SPOMINČICE so prepričane, da pesem plemeniti, zbližuje in osrečuje ljudi dobre volje.

Tako smo se danes zblížali nenavadni pohodniki, ki nam sreča sije iz oči, ko premagamo oviro, ko udarimo lep žig v spominski dnevnik in ko se srečamo s prijaznimi ljudmi.

Koliko novih prijateljstev in znanstev smo sklenili na teh naših poteh! Koliko jutranjih zarj smo doživeli, ker smo se morali zaradi naše akcije odpraviti od doma že navezgodaj, da bi si natresli nove žige v našo zbirko.

Marsikdo težko razume, da nekateri planinci zbirajo tudi žige. Kaj je tisto, kar nas zares žene, da se velikokrat vračamo v iste kraje k istim ljudem po isti žig.

Takšni, ki verjamejo, da lahko use doživiš in postoriš v odnosu med ljudmi z enim samim srečanjem, nam bodo zavidali naš zanos. Ali ni prijetno srečati nekaterih ljudi večkrat, se jim zazreti v oči in prepoznati, da se je medtem, ko smo jih nazadnje obiskali, zgodilo kaj hudega ali morda srečnega. Kaj pomeni osamljenim ljudem, ki so izgubili koga od svojih, naša odločitev, da se oglasimo pri njih tudi takrat, ko ni več pridne roke, ki bi spekla kruh ali pripravila prigrizek. Pa smo se ponovno oglasili pri njih zaradi lepega spomina in zaradi srečanja samega.

Veliko zgodbic bi lahko našteali, veliko doživetij opisali za vsako srečanje posebej.

Vsi, ki smo prišli po jubilejne značke, smo neke vrste zanesenjaki, mar ne? Nismo samo športniki, ki nabirajo točke in medalje. Smo iz drugačnega testa zgneteni. V svoje popotniške dnevnike zapisujemo spomine, hodi-mo, iščemo, občudujemo in se radostimo. Koliko različnih aktivnosti se zvrsti v eni sami glavi na vsakem pohodu, usakokrat znova. Niti malo nismo razočarani, če ne najdemo žiga. Že v istem hipu sklenemo, da se bomo sem še urnili, saj se splača, ker je preprosto lepo tukaj. Prihajati v iste kraje v vseh letnih časih je odločitev, ki je vredna občudovanja. Sleherni trenutek svojega življenja si pohodniki našega kova zapolnjujemo z načrti, z novimi odločitvami. Zato se nimamo časa starati. Znamo si vzeti čas zase, postajamo vedno bolj odgovorni za svoje psihično in fizično zdravje.

Ali ni taka odločitev lepa popotnica mladim, za katere vemo, da zdaj sicer ne utegnejo z nami na pot, toda marsikateri vnuk bo v naši zbirki dnevnikov našel kaj zanimivega za svojo dušo in bo želel posnemati naš način življenja, ker ga bo enostavno potreboval. Globoko sem prepričana, da bo takšno posnemanje v naši bližnji prihodnosti postalo nuja. Človek se bo moral ponovno obrniti k naravi, se ji približati in se preprosto veseliti njenih lepot.

Naloga naše generacije je, da te lepote zaščitimo, da jih hranimo na filmskem platnu, da samo z očmi božamo cvetje na travniku ali visoko na planinskih tratih.

Paziti moramo, da ne pomendramo preveč drobnih živalic, da ne uničujemo gob, ki jih ne poznamo. Vse to je naloga takih pohodnikov in vsi mi to počnemo.

Razlikujemo se od drugih, smo drugačni, pa kaj!

Nocoj smo si pripeli značke, take lepe, zlate, ki nas bodo še dolgo spominjale na opravljeno ne preveč lahko pot, ki smo vam jo pripravili Ptujčani v praznovanju svojega ABRAHAMA.

Tako visok jubilej zasluži, da ga počastimo takole delavno, z nalogami, ki so prijetne in nas bogatijo. Prepričana sem, da je naša akcija, za katero smo sklenili, da jo bomo podaljšali do konca leta 2006, navdušila še koga, da nas bo posnemal ali si zamislil še kakšno novo uganko. Čim več takih nalog bomo dobivali, tem bolj pridni učenci bomo postajali še na stara leta. Spoznavali bomo to svojo deželico vedno znova in znova. Kar zavriskal bi človek ob toliki lepoti in se veselil s Cankarjem in zanosnimi Kurentovimi besedami: "O, domovina, ko te je bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: Tod bodo živeli veseli ljudje. Pesem bo njihov jezik in njihov pesem bo vriskanje... kakor je rekel, tako se je zgodilo. ZRASLA SO NEBESA POD TRIGLAVOM."

In ta nebesa smo dolžni čuvati, občudovati in pokazati drugim. Toda rahlo in previdno moramo to početi. Ni vsakomur dano, da pride v raj, zato bodimo tudi malo skopi v tem razdajanju lepote. Najlepše predele obdržimo zase, skrivamo jih v svojem srcu, da se bomo lahko vračali k njim, se ob njih krepili in se veselili.

Vas zanima, v čigavi glavi se je porodila ideja o obisku gradov in jam in koč in vrhov. Uroš mi je povedal, da zelo težko zaspi, če si ne izmisli česa novega. In tako je nastala popotniška knjižica, za katero so se potrudili Uroš, Sandi, Ante, Vika, natisnili so jo pri Polajžerjevih, značke pa je izdelal graverstvo Čižman.

Prvi, ki je izpolnil dnevnik je bil naš prijatelj in znanec, Mariborčan Milan Meden, najmlajši pohodnik pa je osmošolec OŠ Ljudski vrt, podružnica Grajena - Izidor Furjan.

Veseli smo tako lepega odziva na akcijo in prepričana sem, da si bomo še kaj izmislili, da bomo lahko prišli še večkrat skupaj pohodniki, ki s svojimi akcijami postajamo tudi prijatelji. Tudi zaradi tega smo planinci drugačni.

Želim si, da se srečujemo na novih in starih poteh. Vse bomo obhodili, saj planincem nikoli ne zmanjka volje in moči. Vaš današnji obisk to potrjuje."

Naše planinske družine - Planjškovi

Spoznala sem jih na praznovanju novega leta na Žavcarjevem vrhu. Dedek Jože je na hrbtu nesel majhno, sila živahno deklico. Tu in tam se je spustila s hrbta in sama stopicala dalje. Ves čas je nemirno tekala okrog, radovedna in zvedava, kot so otroci v teh letih. Še bolj so pritegnili mojo pozornost, ko so se skupaj s štručko na hrbtu veselili med plesalci ob pričakovanju novega leta. Živahne in nemirne oči se nikakor niso mogle zatisniti.

Živahna unučka je tako razveseljevala dedka Jožeta in babico Pavlo. Sklenila sta, da jo bosta jemala s seboj, dokler ne bo sama ugotovila, da je hoja na lastnih nogah prijetnejša. Kmalu se je zgodilo tudi to. Na številnih društvenih izletih so bili najštevilnejša družina, Doroteja pa zelo dolgo najmlajša udeleženka. Družina, ki si je za svoj hobi izbrala tako prijetno dejavnost, je vredna občudovanja.

Plajnskovi na Triglavu ob 8.38 8. 8. 1993.

Pripravljali so se na ture, babica Pavla je vodila evidenco o izletih. Tudi fotografije imajo skrbno zbrane v štirih zajetnih albumih in zložene po zaporedju izletov. Marsikdo, ki zahaja v hribe, se kasneje ne spomni več vseh doživetij, tako urejen album pa je opora spominu in tudi dokument o prehojenih poteh in pripomoček za razmislek.

Planjškovo družino so na skupnih izletih spoznali številni planinci, saj je predvsem Jože velikokrat pomagal pri delu planinskih skupin, kjer ni nikoli preveč izkušenih starejših planincev. Že s svojo prisotnostjo delujejo kot zgled mlajšim. Velikokrat je pomagal tudi pri konkretnih težavah, ki so se pojavile na poti. Najbolj sem ga spomnim, ko mi je pomagal nesti otroka "z zvitim gležnjem". Ker je bil bolj utrujen in brezvoljen, nama je dal

nositi. Ko pa smo prišli na cilj, je veselo odskakljal med svoje vrstnike in težav je bilo konec.

Koliko lepih doživetij gre v pozabo, če jih ne zabeležiš. V Planjškovem primeru pa je taka kronološka razporeditev dogodkov na fotografijah, ki so lepo zložene v album, tudi dragoceno darilo vnukinji, ki je našla v svojih starih starših ljubeče in dragocene planinske prijatelje. To je sreča, ki je ne more vsakdo doživeti.

Ko sem takole listala po njihovih albumih, me je najbolj navdušil smeh na njihovih zadovoljnih obrazih, ko so dosegli cilj. Družabnost po končanem naporu. Veselje med planinci na plesu v gozderjih po opravljeni turi. Glasba na planinskih prireditvah dela čudeže. Ultrujene popotnike spremeni v živahne plesalce, ki jim skoraj ne moreš verjeti, da je za njimi težka pohodniška tura.

Planjškovi so prehodili tudi nekaj zelo zanimivih slovenskih planinskih transverzal. V Dnevniku slovenske planinske poti jim manjka samo žig Kočne, ki jo bodo osvojili ob prvi primerni priložnosti. Naj poudarim, da se Planjškovi odpravljajo na ture resnično pripravljene in odgovorni za varno hojo svoje izkušene vnukinje Doroteje in malo manj izkušene sestrice. Sami so si pripravili številne ture, sami načrtali načrt za izlet in se podali na pot. – Skrbno hranijo dnevnike o opravljenih turah in zabeležke o vtisih. Tukaj je glavna babica Paula. Navdušila se je za hojo v hribe, ko je preživljala svojo mladost v Savinjski dolini pri prijaznih ljudeh, s katerimi se je prvič odpravila na bližnje vrhove in od tedaj dalje je bilo pohajanje po hribih njena radost. Zanj je navdušila tudi Jožeta, kar ni bilo težko, saj ima tudi on rad naravo.

Med fotografijami najdem tudi nekaj dokumentarnih. Najzanimivejša je prav gotovo tista, kjer je Jože ujel prireditve na zaključku haloške planinske poti, zaključne slovesnosti na pohodu od Litije do Čateža in usakoletno srečanje z Milanom Kučanom. Nekaj zares vrednih dokumentarnih posnetkov!

Največji in najpristnejši dokument pa je seveda Dorotejina rast od deklice na dedkovem hrbtu do letošnje maturantke, ki se že zgleduje po uspešnih planinskih vodnikih. Kot njena nekdanja učiteljica in mentorica ji želim veliko prijetnih uric v gorah, uspešno iskanje samotnih poti in številnih doživetij, ki jih prinaša planinstvo. Dedku Jožetu in babici Pauli želim prijazna in zdrava leta, da bosta lahko varno in uspešno hodila v gore.

Izidor Furjan, fant, ki zasluži pozornost

Osmošolec z osnovne šole LJUDSKI VRT PTUJ, podružnica GRAJENA. Fant, ki zasluži pozornost. Ne govori rad o svojih uspehih in planinskih podvigih Toda, če bi sešteli čas hoje in počitkov, ki jih je Izidor preživel na planinskih poteh, bi zagotovo spoznali rekorderja.

Začel je kot droben fantič, komaj opazen na planinskem izletu. Največkrat je bil v družbi z mamo, toda tudi na izletih šolskih planinskih skupin ni manjkal. Letos je zaključil PLANINSKO ŠOLO in prepričana sem, da bo kmalu postal tudi vzoren planinski vodnik.

Ne uprašajte, koliko planinskih dnevnikov je nabral v useh teh letih, koliko transverzal je obhodil in na koliko planinskih pohodih je bil med najmlajšimi udeleženci. Niso mu tuji niti planinski tabori, ki jih je preživel kar nekaj z društvi izven Ptuja, kjer je našel dobre tovariše in iskrene prijatelje.

Naš Izidor je zanimiv planinec tudi zaradi tega, ker je že v zgodnjem otroštvu začel posnemati odrasle, si zapisoval dogodke v svoj dnevnik, se pozanimal v koči za primernost poti in opazoval v naravi vse, kar mu je prišlo na pot. Tudi oblake, ki so napovedovali slabo vreme. Znan mu je vsak cvet, pozna veliko živalskih vrst. O usem tem se je najprej poučil v naravi, ker se ji približuje z odprtimi srcem in odprtimi očmi.

Težko bi prešteli vse fotografije, težko bi zbrali na enem samem kupčku vse dnevnike in medalje. Da, tudi medalje, saj se na planinskih pohodih kdaj dobijo tudi te. Samo vztrajen moraš biti in znati premagovati težave.

Kolikokrat je bilo treba zgodaj vstati, ko so ostali otroci še spali. Izidor je malo zadremal še med vožnjo, nato pa se je spočit odpravil s svojo planinsko skupino novim doživetjem naproti.

Od najzanimivejših osvojenih vrhov naj naštejemo Triglav (2864 m) in Škratico (2740 m), Razor (2601 m), Kanin (2587 m) in Rombon (2208 m), od tujih pa Grosglockner (3798 m), gorovje na Korziki in na Sinaju, Risy v Tatrah. Verjamem, da nosi v sebi bogastvo, ki je dragocena popotnica v življenje.

Naša planinska doživetja

Prispeli smo v Bovec. Mali je dvignil cepin proti vrhovom in mi razlagal: "Tja gor moramo priti, kočja je tik pod vrhom." Zazrla sem se v strmine, ki so se dvigale nad gozdom visoko pod nebo. Iz njih so močno izstopali trije vzporedni grebeni, ki so potekali navpično od roba gozda do vrha skalnatega pobočja. "Vidiš, to so Kaninski podi, o katerih smo se pogovarjali, in na sredini med tistim dvema grebenoma, malo tam pod vrhom je postavljena kočica," je dopolnil bratovo razlago papaček. "Kaj pravita, če bi šli najprej na kosilo, menim, da bi se nam že pošteno prileglo!" je pristavil Mali. "Potem se bomo oglasili še pri Kravanji, da bomo dobili ključe od kočje."

Predlog je bil enoglasno sprejet. Veselo smo prečkali cesto in se dobro najedli v gostilni PRI PETELINU. Prijazna gospodinja nas je povprašala, kam smo namenjeni in nam zaželela srečno pot.

Oskrbnik kočje na Kaninu gospod Kravanja nas je prijazno pozdravil in nam izročil ključe od kočje. Naročil nam je, da lahko vzamemo iz shrambe, karkoli želimo, potem pa napišemo na listek, kaj smo izbrali. Poračunali bomo pri njem v dolini. Zaželel nam je prijetno bivanje tam gori med oblaki in že smo jo junaško urezali v breg. Malo pred mejno stražarnico nas je zamikala mehka, zelena travica med drevjem in takoj smo se vsi trije odločili za kratek počitek. Vsakdo si je naredil gnezdece v senci ali na soncu in že čez nekaj trenutkov smo potonili v sladke sen. Pa saj ni bilo čudno. Bili smo že dovolj dolgo na poti, da se je počitek prav prilegel.

Še vsa dremotna sem zaslišala bratove besede: "Dvigni se!" je rekel. "Pihati je začelo in se oblačiti, kar ni dobro znamenje. Moramo se podvzati, da nas ne bi presenetila kakšna nevihta." Brž sem ustala in pospravila stvari v nahrbtnik. Papaček in Mali sta tudi zavezovala svoje žaklje.

"Trdno sta spala oba," je veselo dejal papaček. "Ti si pa malo 'zažagal'..." "Kaj pa jaz? Sem tudi jaz žagala?" sem se brž pozanimala. "Ne, ti se nisi niti premaknila in nič se te ni slišalo." je odvrnil papaček, potem pa opozoril: "Ozrimo se naokoli, če nismo kaj pozabili." Nato nam je pripovedoval, kako mu je nekoč neka ciganka na usak način hotela povedati neko modrost. Ker se je ni mogel odkrižati, je naposled privolil. "No, pa povej!" se je končno udal. In povedala je tako: "Kadar kje počivaš in potem

ustaneš, da bi šel dalje, dobro poglej, če nisi morda česa pozabil!" Potem smo se še nekaj časa živahno pogovarjali, nakar nas je papaček opozoril, da govorjenje utruja, saj je pred nami še dolga pot.

Nenadoma je potegnil močan veter in po listju so zašepetale prve dežne kaplje. Pot se je v glavnem ves čas vzpenjala. Drevesa so bila visoka in so rasla na gosto skupaj, tako da so nas nekaj časa dobro ščitila pred dežjem.

"Smo že pri prvem medvedu," me je potolažil papaček. "Glej ga, kakšen je, a ga vidiš?" Zagledala sem visok štor z debelo vejo, ki je bila na vrhu odžagana kot kakšen medo, ki moli taco v pozdrav. Naša steza se je stisnila k visoki skalnati previsni steni, porasli z gostim zelenjem. Ko sem naredila še nekaj korakov, sem zagledala v njej veliko votlino, v katero bi lahko šlo kar precej ljudi. "Tu je vhod, malo naprej pa je izhod," je povedal Mali. S papačkom sva že vedrila v njej in celo prenočevala, ker je močno deževalo. Zakurila sva ogenj in se grela. Proti jutru je dež toliko ponehal, da sva lahko nadaljevala pot. Ampak zdaj pojdimo kar naprej, da pridemo še za dne do kočje. V temi je težko tipati naokrog. Sicer imam baterijo, vendar je bolje, če prispemo čim prej na cilj. Si jo boš nazaj grede temeljito ogledala, če te bo še mikalo."

"Drugi medved je že tu!" je poročal papaček, ki je hodil spredaj. Ta drugi mi je bil še bolj simpatičen. Dreveje je postajalo vedno redkejše in naposled smo stopili na plano. Dež se je okreplil in veter se je zaganjal v nas z uso močjo. Začutila sem, da vetrovka premaka in da je na meni že vse mokro. Tudi gojzerji so premakali in nahrbtnik je postajal vedno težji, ker so bile vse stvari v njem premočene. Zazeblo me je v roke. Mali mi je ponudil čutaro, v kateri je imel slivovko in me spodbujal, naj naredim požirek ali dva, a sem se branila, ker mi je bil že vonj zoprni.

"Že prav, že prav," je dejal Mali z rahlim kančkom užaljenosti. "Če boš imela uročino, kar sama sebi pripiši! Tam gori ne bo nobenega dohtarja!" Vendar me ni uspel prepričati. S papačkom sta naredila nekaj požirkov, potem pa smo pogumno nadaljevali pot. Držala sem se bolj kislo in večkrat vprašala, kako dolgo bomo še hodili do kočje. Kmalu smo vsi utihnili. Slišalo se je le topotanje gojzerjev po kamnu, šumljanje dežja in zavihanje burje. Pot je bila dokaj strma in ni je hotelo biti konca. Hodili smo vedno težje. Mali je stopal prvi. Kapuco si je potegnil globoko na čelo do oči in v mraku je izgledal kot kakšen duhec. Za njim sem vedno bolj počasi kreusala jaz in za menoj papaček. Zaskrbljeno me je spraševal, če me zebe

in če sem zelo utrujena. Spodbudno me je tolažil: "Še malo zdrži, prav kmalu bomo pri koči!"

Kako rada sem ju doma poslušala, ko sta se vračala s planinskih pohodov in navdušeno pripovedovala, kaj sta lepega doživela. Kako sem si želela, da bi smela iti kdaj z njima prav sem h koči Petra Skalarja, zdaj pa komaj lezem, sem žalostno razmišljala. Ustavila sem se za trenutek, da bi zajela malo sape in potem spet utrujeno namerila korak naprej.

Nenadoma je tišino presekal glasni vzklik: "Koča! No, pa smo prispeli. Hvala Bogu!" je dejal z olajšanjem papaček. Mali je kar preskočil stopnice pred vhodnimi vrati in potisnil ključ v ključavnico. Tečaji so glasno zaječali in smuknili smo v vežo. Z nas se je vlilo kot iz škafa, saj so pod nami takoj nastale luže. Zagledala sem več vrat, ob eni steni je stala dolga klop, na steni zraven pa so viseli nekakšni lesení čolni. "To imajo jamarji, ko se spuščajo v jame. Tu jih je vse polno, boš že videla," je dejal papaček, "in zelo je treba paziti, da ne zdrsneš v kakšno, ker so zelo globoke."

Hotela sem si sleči vetrouko, a so bile roke tako trde od mraza, da nisem mogla združiti palca in kazalca, da bi razpela zadrgo pod brado. Drgnila sem jih, še papaček mi je pri tem pomagal in naposled so se le toliko omeščale, da sem uspela razpeti zadrgo in zuleči s sebe premočeno vetrouko. A kaj, ko so bila tudi vsa ostala oblačila mokra za ožemanje. Medtem je Mali že skočil skozi vrata na desni, smuknil v kuhinjo in neverjetno hitro zakuril v štedilniku. Kako mu je to uspelo, še danes ne vem. Naše vžigalice so bila razmočene, a k sreči je našel na polički suho škatlico z vžigalicami in tudi košček časopisa je bil tam. V škatli pri štedilniku so bila nalomljene suhe vejice in nekaj polenc. S police je vzel lonec in bliskovito hitro skuhal čaj. Še sva imela s papačkom delo z mokrimi cunjami, ko je že pritekkel k nama s skodelicama vročega čaja. "Da se malo pogrejeta," je rekel. "Kako se je prilegla ta topla tekočina!" Nasmeljali smo se drug drugemu in vse hudo je bilo tisti hip pozabljeno. Bili smo pod streho, na varnem in dež in burja nas nista več dosegla in čaj nas je segrel. Tudi oblačila na nas so bila mokra in tista rezerva v nahrbtnikih tudi. Nekaj bi bilo treba ukreniti. "Gremo pogledat gor v spalnice!" Gotovo je tam več odej in se bomo lahko zavili vanje, cunjice pa medtem dali sušit na vrvi nad štedilnikom", je predlagal Mali.

"Dobra ideja!" ga je pohvalil papaček. In verjetno tudi edina, je odvrnil. Mali je pohitel po lesenih stopnicah, ki so glasno zaškripale, kot da nas gre v sobo cela stotnija.

V spalnicah so bili zloženi veliki kupi odej. Odložili smo mokra oblačila in se zavili v tople odeje ter se prepasali z urvicami, ki smo jih "kot zlato rezervo" prinesli iz doline. Muzali smo se drug drugemu, saj smo izgledali kot kakšni azijski menihi. Kaj za to! Glavno, da smo bili v suhem ogrinjalu in da nam je bilo toplo. Vrnili smo se v kuhinjo, kjer je bilo prijetno toplo.

Mali je vzel s police kastrolo, da bi skuhal makarone za večerjo. Toda v hiši ni bilo vode. Nekaj korakov za kočjo je bila jama, polna snega. S kastrolo je stekel ven, zajel sneg in postavil vse skupaj na štedilnik. Čez nekaj minut smo že imeli dragoceno vodo. Papaček je stopil v drvarnico, ki se je naslanjala na desno steno kočje in prinesel polno naročje drv. Jaz sem si sposodila pri Malem baterijo in odšla v spalnico pripraviti ležišča. Rjuh seveda takrat ni bilo v nobeni koči, zato nisem niti pomislila nanje. Od doma sem prinesla košček platna, da sem lahko vsaj glavo položila na čisto.

Ko sem se vrnila v kuhinjo, je bilo v njej že prav prijetno domače vzdušje. Mali je prižgal karbidovko in jo položil na narobe poveznjen velik lonec in jo postavil na sredo mize. Na vrvi okrog štedilnika so se sušila naša oblačila, na tleh zraven štedilnika pa gojzerji. "V čigavem nahrbtniku so makaroni?" sem uprašala. "Voda že vre." "V mojem," je dejal Mali in mi prinesel platneno vrečko, v kateri so bili makaroni. K sreči se niso preveč zmočili, ker so bili nekje na sredini nahrbtnika, polivinilnih vrečk pa takrat še nismo poznali. Narezala sem slanino in postavila krožnik na mizo. Veselo smo posedli na klop za mizo in se lotili večerje, saj smo bili že pošteno lačni.

Malo smo še pokramljali, a ne dolgo, kajti oči so se nam začele kar same zapirati. Mali je prižgal baterijo ter ugasnil karbidovko. Skozi veliko kuhinjsko okno, ki je segalo od ene do druge stene, smo videli lučke globoko spodaj v dolini. "Kako lepo je!" sem zavzdihnila vsa navdušena. "To je Čezsoča!" mi je povedal Mali. Komaj sem odtrgala oči, saj bi še rada strmela globoko v dolino, toda bilo je treba oditi v "spalnico" v prvem nadstropju. Vsakdo se je zaril pod svoj kup odej. Noč je bila dokaj mrzla. V trenutku nas je zazibalo v prijeten sen.

Takšnih in podobnih zgodb se je nabralo za celo knjigo skupaj s fotografijami, ki bodo ostale prijeten spomin na nepozabna doživetja z našimi profesorji, starši in mentorji. Odkrivali so nam lepoto in podarjali doživetja, ki ostanejo mlademu človeku popotnica za vse življenje. Za našo generacijo je postala ta popotnica način našega življenja.

Matkov škaf 1995

“Grem, pa če bi morala po štirih,” sem si obljubila tisti teden in prišla prva na zborna mesto v Mariboru. Pogum je bil, pričakovanje veliko, družba odlična. Napovedovalo se je sicer slabo vreme, pa kaj, saj vem že dolgo, da nisem iz sladkorja ...

Do Logarske doline se je že pošteno zdanilo. Ko smo začeli hoditi, se je vrsta raztegnila. Mraz, ki se je namenil zlesti nam pod obleko, se je kmalu umaknil toploti. Pot je bila krasna. Matkov škaf je zaključena globoka kotanja na zoženem pobočju doline, po kateri vodi prodnati hudournik, ki je bil tisto soboto popolnoma suh. Spodaj še povsem poletne barve, malo više že barvita jesen, še više skale, moje skale!

Na desno se dviguje Mrzla gora, ki je sonce s te strani kaj dosti nikoli ne ogreje, levo stran zapira skalovje, ki se na drugi strani spušča v Logarsko dolino.

V hrbet gledata Olševa in Raduha, kot znanki, ki sta nam že pokazali svoje lepote.

Pokrajina kot iz pravljice, z osamelci, macesni in grčastimi borovčki, ki se trdno držijo za krpico zemlje v strmem pobočju.

Ko smo prišli iz gozda, nas je na desni pozdravil mrzel slap, toliko da se je voda pokazala, da je še tam, da čaka, da pride z jesenskim dežjem in zimskimi zmrzalmi njena vladavina.

Kot palčki smo bili pred to pokrajino, ki nas je tesno zagrnila v svoj sivi plašč. Mogočna narava nam je le nekaj ur dovolila med skale, ki bi se zlahka zrušile na nas in nas zasule za vedno. Utihnili smo in preplavili so me spomini na nekdanje planinske poti s prijatelji, ki bi vedeli, kako se imenujejo vse večje “špice” okoli nas, vedeli imena vseh tistih drobnih gorskih rastlin, ki so se nam spotoma predstavljale.

Pomislila sem na svoje drage, ki bi uživali z menoj.

Samo kratek skok v svet gora in kar dober teden sem lahko živela od utisov, ki sem jih prinesla domov.

Jasna Toplak

Skok v Julijce

Deveti avgust se je zame začel že ob drugi uri ponoči, saj smo se ob treh že peljali iz Maribora proti Rudnemu polju. Sonce nam je namenilo dan brez oblaka. Po isti poti sem šla že četrtič, pa sem se kljub temu poti otroško veselila. Pričakovali smo vzpon na Triglav, pa smo ga tokrat izpustili.

Na Studorskem prevalu so si nas ogledale ovce, na Vodnikovi koči smo se oskrbeli z vodo in dolgo čakali prijatelja, ki sta se peljala v Bohinj, da se bomo naslednji dan lahko hitreje vrnil. Po Velski dolini nas je še deloma spremljala senca, zadnji vzpon pred Doličem pa me je pošteno skuhal. Oddahnili smo si in si hladili dlani s snegom, ki smo ga ukradli redkim gamsom. Odkar sem pred desetimi leti hodila tam gori, se je pot nekam podaljšala, melišče na Hribaricah je postalo bolj strmo. In vroče, vroče je bilo...

Čez Komarje in mimo Planje smo se spustili proti Prehodavcem, saj na Doliču nismo mogli prespati. Za nami je bil kar lep kos poti in šele, ko sem se do solz nasmejela vodnikovim šalam, so se mi noge spet sprostile, srce se je znova opogumilo in spet sem začela verjeti, da bom zmogla predolgo pot.

Dolina sedmerih jezer je zame ena najlepših! Vsak korak je drugačen, potka se vije med cvetjem. Jezero pod Vršacem se skriva za kočo na Prehodavcih. Mimo Rjave mlake in Zelenega jezera, pa mimo Velikega in Dvojnega bi rada spet in spet hodila. Ne bi se naveličala te lepote! Na obzorju nas je spremljalo Veliko in Malo Špičje, obe Zelnarici, Tičarica, tam nekje iz daljave pa smo slutili Triglav, ki smo ga tokrat zaradi zelo slabe vremenske napovedi izpustili. V Koči pri sedmerih smo se napili vode in čaja, saj je bilo tisti dan izjemno vroče. Uživali smo zasluženi počitek. Zjutraj sem si želela na Krn in še kam, le ne v dolino ...

Po zajtrku, ki smo ga po stari planinski navadi zložili iz vseh nahrbtnikov na kup, smo se ognili v pelerine, odprli dežnike se odpravili navzdol. Že navzdol! Med Rušnato glavo, Belo skalo in Kosovo konto navzdol, po potočkih dežja in čez velikanske luže do Črnega in zadnjega triglavskega jezera proti Komarči. Pred leti sem jo spoznala na poti navzgor. V dežju me je tokrat kar stiskalo. Menila sem, da se bo zdaj končno izkazalo, da Julijci niso več zame. Vendar je gibanje v dobri planinski skupini, kjer vodniki obvladajo svojo nalogo, in planinski tovariši pokažejo, iz kakšnega testa so, drugačno. Drugačno, kot če si sam s policami, okroglicami in zvijuganimi koreninami med njimi. Prijatelja sta me vzela medse,

pa je šlo. V čevljih je kar hitro zacmokotalo, očala mi je zalival dež, v meni pa je igralo in pelo nekje daleč skrito sonce. Zmoreš! Šlo bo!

Do slapa Savice, ki smo ga samo slišali, videli pa ne, so imela moja kolena že dovolj. Od Doma pri Savici do Zlatoroga pa sem šla spet zlahka, saj so moje noge ravninskih poti že dolgo vajene.

Bila sem spet v osrčju mojih gora! In moje srce je ostalo tam in me še tedne dolgo radostilo s prečudovitimi prizori gorske narave in prijateljstva v skupini.

Jasna Toplak

Hvala vam, gore

Menda je bil Hillary tisti, ki je rekel, da hodi v planine zato, ker pač so. Meni se je planinski svet odprl zelo zgodaj, ko sem se kot deklīca ozirala skozi okno starega stanovanja v centru slovenskega glavnega mesta. Moje obzorje so omejevale Kamniške planine. "Ali človek sploh lahko pride tja gor?" je plaho ugibalo moje otroško srce.

Domači so se potrudili, da so me že zelo zgodaj povezali z naravo, me peljali skoraj vsako nedeljo po eni od Badjurovih stotih poti. Takrat je vozil še tramvaj in lokalni vlaki so te po sindikalni ceni, čeprav s počasno parno lokomotivo, potegnili v hribovito okolico. In kamorkoli smo se podali, pousod so se nam odkrivala čudesa najlepše deželice pod soncem, moje ljube Slovenije.

Potoki in reke so bili še dovolj čisti, da smo lahko zajeli iz njih prgišče hladne vode in se odžejali. V gozdovih ni bilo starih avtomobilov, rečnih obrežij ni krasilo neuničljivo cvetje iz plastike.

Dedek me je učil hoditi kolikor se da potihem. "Če se le da, ne stopi na vejo ali med kamenje, preplašila boš živalice."

Rastlinski svet, svet kamnin in voda in oblakov so nama razlagali prijatelji, oba brata Kuščer, danes že pokojni Ivan, fizik in kemik, in Dušan, navdušen geolog ter njuni ženi.

Ko sem hodila v osnovno šolo, ki je takrat po vojni trajala samo štiri leta, sem bila med tistimi, ki so imeli priložnost pogledati skozi teleskop profesorja Kunaverja (na strehi tedanje klasične gimnazije) in se čuditi luninim kraterjem in morjem brez morja.

Občudovati naravo v vseh njenih oblikah, iskati v njej zdravja in moči, vse to nas je vodilo od doživetja do doživetja.

Danes sem globoko hvaležna vsem, ki so mi usadili v srce ljubezen do lepote in narave, do knjig in do dragocene slovenske besede. Vsem, ki so spodbujali mojo radovednost in me učili, da so velike stvari že v majhnih, dolgujem občudovanje in spoštovanje. Zdaj vem, da ni treba iti niti daleč niti visoko, da bi našel tolažbo v tišini.

Po naravne zanimivosti ni treba v daljne kraje. Če hodiš po svetu z odprtim srcem, srečaš pousod prijazne ljudi in si lahko pousod doma.

Jasna Toplak

Triperesna deteljica

Vsakem društvu je poleg predsednika in njegovih pomočnikov najpomembnejši vezni člen njegova tajnica. S tem zapisom želim izreči priznanje za neumorno in nesebično delo trem našim planinkam, ki so velik del svojih življenjskih moči in optimizma poklonile delu v planinskem društvu. Ne morem mimo spomina na našo Hermino, ki si je uredila prvi planinski svetovalni kotiček kar v takratni njeni pisarni v bivši Petovii v Trstenjakovi ulici. Po koncu njenega delovnega časa se je njena pisarna spremenila v društveno. Tudi pisarniški material in pisalni stroj je lahko uporabljala zaradi svojega razumevajočega direktorja. Tja so se novi člani lahko obračali po nasvete, plačali članarino in se prijavljali za izlete. Kako je Hermino skrbelo, da izlet ne bi propadel zaradi premajhnega števila prijav, pove podatek, da je včasih prijavila več ljudi in plačala razliko v ceni avtobusa, samo da so bili ljudje zadovoljni. Ko smo se preselili v nove prostore na današnjem Minoritskem trgu, je poskrbela, da smo dobili nekaj pisarniških pripomočkov in odslužen pisalni stroj, ki nam je služil vse do računalnika. Še danes imamo v društvu njene kvačkane podloge za stole. Mislila je na vse. Delo v društvu je bil njen način življenja in njena ljubezen.

Pri njej se je kalila tudi njena naslednica Alenka, ki je prav tako vestno in zagnano kot skrbna mati bdela nad društvenim življenjem, pobirala članarino, urejala arhiv in skrbela za vse drugo, da je bilo pravočasno opravljeno. Postala je še mentorica in vodnica, tako da je strokovno sodelovala na skoraj vseh planinskih akcijah društva. Poznala je člane, otroke in njihove starše. Skrbela je za red v društvenih prostorih, v planinski omarici in na izletih. Neumorna organizatorica planinske šole je skrbela, da so otroci dobili potrebna priznanja. Uredila

je, da so vodniki pravočasno odhajali na izpopolnjevanja in da izleti niso odpadali. Tudi njeno delo bo ostalo trajno zapisano v naših arhivih in v srcih ljudi, ki jim je bila naša Alenka usmerjevalec prvih korakov v svet planinstva. Zdaj pridno vodi otroke v Mladinskem odseku.

Njeno tajniško delo na Prešernovi nadaljuje naša Mira, ki je bila že dolga leta Alenkina pomočnica pri vseh zahtevnejših pisarniških opravilih. Mira skrbi za prostore, za dvigovanje pošte in za red pri računih. Opozarja na prevelike želje članov, vodi pisarniško poslovanje in ureja arhiv, iz katerega smo črpali podatke za naš zbornik. Njeno delo je neprecenljivo. Takšno, ki se ga ne da izmeriti v delovnih urah, ampak ostaja na papirju naših zapisnikov, ki jih že dolga leta skrbno piše in spravlja, da bi ostalo za naslednje generacije. Skoraj ni bilo seje, na kateri Mira ne bi sodelovala s svojimi tehničnimi predlogi in pomisleki. Za naš zbornik je poskrbela, da je fotografski arhiv skrbno pregledan in dokumentiran, tako da ga bodo lahko uporabljali tudi drugi, ki bodo iskali podatke o bogatem delu društva.

Anekdota

Mentorica je vedno znova opozarjala učence-planince, da skrbno odlagajo smeti na določeno mesto. Večkrat je bilo slišati: "Tudi papirčka ne odvrzi na tla!"

Z nami je prvič planinarila tudi mala Maša, ki je končala 1. razred. Vneto je poslušala svoje vodnike. Najraje je hodila v skupini mentorice. Med potjo na Sedmera Triglavska jezera je morala opraviti svojo biološko potrebo. Učiteljica ji je dala v roko toaletni papir in jo napotila za bližnje drevo.

Nekaj časa smo odrasli sede klepetali, pripravili vodo za malo Mašo, da si bo umila rokce, ko je ta že stopila pred učiteljico.

"Sem že," je rekla in molila zmečkane papirčke učiteljici. Ta je izbuljila oči in vprašala: "Kaj pa imaš to?"

Odgovor je bil zelo jasen: "Ja, papirček, saj ste rekli, da ga ne smem vreči na tla!"

To je bilo smeha . . .

Kazalo

<i>Petdeset let Planinskega društva Ptuj – dr. Štefan Čelan</i>	3
<i>Zborniku na pot – Urednica</i>	5
<i>Ostala bo v naših srcih – Kristina Šamperl-Purg – Slavica Toušak</i>	6
<i>Ob 50. obletnici Planinskega društva Ptuj – Tone Purg</i>	8
<i>Nekaj planinskih razmišljanj</i>	13
<i>Prvo vodstvo Planinskega društva Ptuj</i>	18
<i>Vodstvo Planinskega društva Ptuj ob 50. obletnici</i>	19
<i>Gibanje članstva Planinskega društva Ptuj v letih od 1953 do 2003</i>	21
<i>Priznanja, pohvale, značke</i>	23
<i>Utrinki iz časa pred drugo svetovno vojno – Dušan Peček</i>	26
<i>Dr. Branko Šalamun – najstarejši v Ptujju rojeni planinec</i>	29
<i>Alfonz Čurin – prvi predsednik PD Ptuj</i>	31
<i>Stanislav Horvat</i>	32
<i>Devetdesetletnik na Triglavu</i>	33
<i>Spomini na aktivno delo v planinstvu – Lojze Cajnko</i>	34
<i>Portret planinca iz celice številka 13</i>	37
<i>Imeli smo jih ... vrhu gore hrast</i>	39
<i>Drobiž od nekdanj – Vida</i>	45
<i>Iz arhiva petdesetletne zgodovine PD Ptuj in mladinskega odseka – Hermina Šilak in Tadeja Radek</i>	49
<i>Planinski tabor Sonček</i>	61
<i>20 let haloške planinske poti</i>	62
<i>Haloška planinska pot že 20 let</i>	71
<i>Markacijska dejavnost PD Ptuj – Uroš Vidovič</i>	80
<i>Triglav je spet varnejši – Uroš Vidovič</i>	87
<i>Kaj počnemo v Mladinskem odseku PD Ptuj – Jasna Drakšič</i>	91

<i>Dnevnik Mladinskega odseka Planinskega društva</i>	
<i>Ptuj – Jasna Drakšič.</i>	92
<i>Planinska skupina OŠ Podlehnik in planinski kvizi – Jožica Vogrinec</i>	96
<i>Orientacija – Jože Dajnko</i>	97
<i>Informiranje in medijska prepoznavnost Planinskega društva</i>	
<i>Ptuj – Tadeja Radek.</i>	101
<i>Ptujski planinci – transverzanci – Vika Dabič in A. Mlinarevič.</i>	104
<i>Alpinizem in športno plezanje pri Planinskem društvu</i>	
<i>Ptuj – Danilo Šegula</i>	109
<i>Plezanje na Kalymnosu – Tina Cvetko</i>	113
<i>Ptujski planinci osvojili Grossglockner – Franc Prelog</i>	113
<i>Čar vodništva – Janez Vertič</i>	115
<i>Naši planinski tabori – Franc Korpar</i>	117
<i>Planinski tabor Martuljk – Vlado Fridl.</i>	122
<i>Lembržani.</i>	124
<i>Po Potrčevi in Murkovi poti – Viktorija Dabič</i>	125
<i>Prvomajski pohod na Grajeno – Janez Vertič.</i>	126
<i>Praznični pohod na najvišji vrh Mestne občine Ptuj – Janez Vertič.</i>	127
<i>Zimski pohod na Donačko goro</i>	128
<i>Ščipohod – Viktorija Dabič</i>	129
<i>Podelili prve značke za jubilejno akcijo</i>	
<i>PET KRAT DESET ZA 50 LET – Viktorija Dabič.</i>	130
<i>Naše planinske družine – Plajnškovi</i>	133
<i>Izidor Furjan, fant, ki zasluži pozornost.</i>	135
<i>Naša planinska doživetja – Odeta Gorše</i>	136
<i>Matkov škaf – Jasna Toplak</i>	140
<i>Skok v Julijce – Jasna Toplak</i>	141
<i>Hvala vam, gore – Jasna Toplak.</i>	142
<i>Triperesna deteljica</i>	143
<i>Anekdota</i>	144
<i>Kazalo</i>	145